

Forum Masonic

Masonic Forum

Est. 2000

No. 62

2022, 22nd Year

Honorary Committee:

MW Vladimir Boantă;

MW Eugen Ovidiu Chirovici;

Ill. Marcel Schapira, 33°; Ill. John Boettjer, 33°;

Ill. Richard B. Burgess, 33°; MW Chaim Henry Gehl;

MW Klaus Horneffer; MW Alberto Menasche;

RW Thomas Jackson; MW Gustavo Raffi;

RW Trevor Stewart

*“MASONIC FORUM Magazine is a major player
on the international scene and certainly represents
a quality that is at least the equal of some of
the best that I have seen.”*

THOMAS JACKSON

MASONIC FORUM Magazine is a private initiative placed
at the service of the Regular Freemasonry

MASONIC FORUM is registered mark, the property of ARES Group. According to art. 206
Criminal Code, the juridical responsibility for the subject of the article belongs to the author.
Also, if it's about press agencies or quoted personalities, the responsibility belongs to them.

Copyright © FORUM MASONIC (ISSN 1582-2702). All rights reserved.
No material from this magazine can be multiplied, distributed or used in any
other way without the written acceptance of the publisher.

Cover I: Grand Temple, United Grand Lodge of England.

Founder & Director

CLAUDIU IONESCU

Editor in Chief

MIRELA ELENA ENE

Translator

GEORGE ARION Jr.

Legal Advisors

SORIN BOLDI

MIRCEA RAFAILESCU

DTP: **MARIANA DUMITRU**

Webmaster: **ADRIAN PARADOVSKI**

Bilingual Publication
ISSN 1582-2702

PO-Box 22-544
Bucharest, Romania

Mobile: +40-744-670070
Phone: +40-371-112201
Fax: +40-372-000969

masonicforum@gmail.com

ARGUMENT

25 de ani de Masonerie

25 years of Freemasonry

Un sfert de veac de masonerie înseamnă foarte puțin la scară universală, dar atât la nivel personal, cât și raportat la țara mea de origine, România, este foarte mult. Reprezintă 86% din perioada începută de la Reaprinderea Luminilor în România, 1993. Și aproape jumătate din viața mea, dedicată Masoneriei. Scris cu majuscule, pentru că am avut șansa să învăț ce înseamnă Masoneria și de aceea m-am disociat de mediocritate și de construcții efemere, forme fără fond.

În acest an aniversar am reînceput să editez constant Revista FORUM MASONIC, fiind motivat de discuțiile cu doi prieteni ai mei, DME și MEE.

Sunt onorat că am devenit, în acest an, membru al Lojii de Cercetare Hope of Kurrachee nr. 337 din Marea Lojă a Scoției. La fiecare ținută este prezentată o planșă, un adevărat regal masonic. Frați preocupați de studiu, dispuși să ne lumineze pe noi, ceilalți. Avem și câțiva frați în lojă ale căror biografii sunt atât de extraordinare încât pot constitui subiecte de film. Fascinant!

Am participat la o ținută de gradul 1 la Rotterdam, la Loja Concord nr. 134. Au fost inițiați doi profani, un turc și un brazilian. O ceremonie emoționantă, o atmosferă extraordinară, dovadă a universalității francmasoneriei. Loja este foarte cosmopolită, reunind masoni de diferite naționalități, din zonele Imperiului Roman plus coloniile. Drept urmare, am decis să devin Country Member al Marelui Orient al Olandei. Vă prezentăm în acest număr al revistei o scurtă istorie a Lojii Concord, ca un tribut adus celor care m-au făcut să mă simt acasă. Prin ochii noștri veți vedea și superbul Muzeu al Masoneriei din Haga.

Am participat la o inițiere excepțională la Loja Royal Clarence nr. 68 din Bristol. Ritualul de gradul 1

A quarter of a century of Freemasonry means very little on a universal scale, but both on a personal level and in relation to my home country, Romania, it is a lot. It represents 86% of the period since the Rekindling of the Lights in Romania, 1993. And almost half of my life, dedicated to Freemasonry. Written with capital letters, because I had the chance to learn what Freemasonry means and that's why I dissociated myself from mediocrity and ephemeral constructions, forms without substance.

In this anniversary year I have started again to edit constantly the MASONIC FORUM Magazine, motivated by discussions with

two friends of mine, DME and MEE.

I am honoured this year to have become a member of Hope of Kurrachee Research Lodge No. 337 within the Grand Lodge of Scotland. A paper is delivered each lodge meeting, a true Masonic royalty. Brethren concerned with study, willing to enlighten the rest of us. We also have some brethren in the lodge whose biographies are so extraordinary that could be subject of film. Fascinating!

I attended a first degree meeting in Rotterdam, at Lodge Concord No.134. Two profanes were initiated, a Turkish and a Brazilian. A touching ceremony, an extraordinary atmosphere, proof of the universality of Freemasonry. The Lodge is very cosmopolitan, bringing together Masons of different nationalities, from the areas of the Roman Empire plus the colonies. As a result, I decided to become a Country Member of the Grand East of Netherlands. In this issue of the magazine we present a brief history of Concord Lodge as a tribute to those who made me feel at home. Through our eyes, you will see also the splendid Museum of Freemasonry, in The Hague.

al Marii Loji Provinciale Bristol este unic, diferit de tot ceea ce am văzut până acum. La mulțumesc fraților din Royal Clarence pentru căldura cu care m-au primit la ținută. Am vizitat și Muzeul Marii Loji Provinciale și vă prezentăm un scurt reportaj foto. Ghid mi-a fost însuși Marele Bibliotecar și Arhivist, care cunoștea povestea fiecărui exponat. Impresionant. La fel de impresionantă este și normalitatea conducerii Marii Loji Provinciale. Le mulțumesc!

Vă prezentăm în acest număr, alături de articole foarte interesante, trei interviuri excepționale, cu personalități ale Masoneriei mondiale, Mari Maestri în scaun, toate publicate și pe canalul YouTube al Revistei FORUM MASONIC: youtube.com/c/masonicforum.

Avem un interviu cu Luis Baez Delgado, Marele meu Maestru al American Canadian Grand Lodge (din cadrul Uniunii Marilor Loji ale Germaniei) și încă două interviuri realizate de redactorul șef al revistei, primul cu Bruno Dumazel, Marele Maestru din Mauritius și, al doilea, inedit pentru majoritatea cititorilor noștri, cu Christine Chapman, Mare Maestru al Masoneriei pentru Femei din Regatul Unit. Oameni cu background-uri complet diferite, reuniți sub cupola Masoneriei.

Prin interviurile noastre, alături de faptul că vă prezentăm lideri masoni de pe mapamond și viziunile lor, dorim să venim și în ajutorul celor care sunt preocupați de studiul comparatist al problemelor interne ale Craftului, în decursul timpului, dar și raportate la societățile statale în care funcționează Marile Loji ai căror lideri sunt intervievați de noi. Suntem de părere că, dacă nu ne scriem istoria singuri, ne-o vor scrie alții. Revista FORUM MASONIC contribuie astfel la gravarea istoriei masoneriei mondiale.

C. Ionescu

I attended an exceptional initiation at Royal Clarence Lodge No. 68 in Bristol. The Bristol Provincial Grand Lodge's 1st degree ritual is unique, unlike anything I have seen before. I thank the brethren of Royal Clarence for the warmth with which they welcomed me to the Lodge. I also visited the Museum of the Provincial Grand Lodge and a short photo report is published in this issue. My guide was the Grand Librarian and Archivist himself, who knew the story of each exhibit. Impressive. Equally impressive is the normality of the leadership of the Provincial Grand Lodge. I thank them!

We present in this issue, along with very interesting articles, three exceptional interviews, with personalities of world Freemasonry, Grand Masters in Chair, published also on the MASONIC FORUM Magazine YouTube channel: youtube.com/c/masonicforum.

We have an interview with Luis Baez Delgado, my Grand Master of the American Canadian Grand Lodge (part of the Vereinigten Großlogen von Deutschland) and two more interviews realised by the Editor in Chief of the magazine, the first one with Bruno Dumazel, Grand Master of Mauritius, and the second one, unique to most of our readers, with Christine Chapman, Grand Master of Freemasonry for Women in the United Kingdom. People from completely different backgrounds, brought together under the Masonic dome.

Through our interviews, along with presenting you Masonic leaders from around the world and their visions, we also want to help those who are concerned with the comparative study of the internal problems of the Craft, over time, but also related to the states in which operate the Grand Lodges whose leaders are interviewed by us. We believe that if we do not write our own history, others will write it for us. The MASONIC FORUM Magazine thus contributes to the recording of the history of world Freemasonry.

Mirela Elena Ene

de vorbă cu / talking to

BRUNO DUMAZEL

Grand Master, Grand Lodge of Mauritius

Mauritius, un model de viață

Mauritius, un tărâm fascinant despre care masonul și scriitorul Mark Twain a spus după ce l-a vizitat: „Mauritius a fost făcut mai întâi de Dumnezeu și apoi a fost făcut raiul, iar raiul a fost copiat după Mauritius”, pierdut în mijlocul Oceanului Indian, ce asigură casă pentru 1,3 milioane de oameni, de culturi și religii diferite, veniți din colțuri îndepărtate ale planetei în perioada colonială. Vom întâlni aici: hinduși cu zei și sărbători colorate, creoli – descendenții sclavilor africani, musulmani, chinezi și europeni, fiecare cu cultura, tradițiile și religia proprii. Aceste populații trăiesc într-un teritoriu limitat, în echilibru, toleranță și respect reciproc. Poate că întreaga lume – cu mult mai mare decât această insulă – ar trebui să învețe din modul de viață al acestor oameni punând astfel capăt neînțelegerilor și ambițiilor de expansiune și dominație care ne fac atât de mult rău.

Aș vrea să începem interviul cu o scurtă prezentare a dumneavoastră, atât în calitate de Mare Maestru al Marii Loji din Mauritius, cât și în calitate de cetățean al Republicii Mauritius.

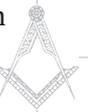
Vă mulțumesc că ați venit la noi, în Mauritius. Cât despre mine, ca profan, am fost născut și crescut în Mauritius. Am studiat în Franța și în Marea Britanie. De profesie sunt topograf și am și o diplomă de master în administrarea afacerilor. În Mauritius am un cabinet de topografie și evaluare și suntem implicați și în afaceri de dezvoltare imobiliară. Aceasta e latura mea profană. Sunt căsătorit, am trei copii deja adulți, fiecare cu viața lui. Cât despre Masonerie, am fost inițiat în 1993 și am urcat toate treptele până la a deveni Maestru Venerabil al Lojii mele în 1999. Când am fost inițiat eu, Lojile din Mauritius făceau parte din Marea Lojă Națională a Franței. Pe lângă asta, în Mauritius avuseserăm deja de circa 100 de ani prezența Masoneriei engleze, prin Marea Lojă Unită a Angliei, Marea

Mauritius, a model of life

Mauritius, a fascinating land of whom Mark Twain, also famous Freemason, said after visiting it, "Mauritius was first made by God, and then heaven was made, and heaven was copied after Mauritius", lost in the middle of the Indian Ocean, providing a home for 1.3 million people of different cultures and religions from the far corners of the planet during the colonial period. We will meet here: Hindu with their colourful gods and festivals, Creoles – descendants of African slaves, Muslims, Chinese and Europeans, each with their own culture, traditions and religion. These populations live in a limited territory, in balance, tolerance and mutual respect. Perhaps the whole world – much larger than this island – should learn from the way of life of these people and put an end to the misunderstandings and ambitions for expansion and domination that are doing us so much harm.

I would like to start our interview by making a short presentation of you, both as a Grand Master of the Grand Lodge of Mauritius and as a citizen of the Republic of Mauritius.

Thank you for coming to us, to Mauritius. As for myself, as a profane, I was born and bred in Mauritius. I studied in France and in the UK. I am a land surveyor by profession, and also hold an M.B.A., a Masters in Business Administration. In Mauritius I currently have a practice of surveyors and valuation, and we are also in the property development business. This is my profane side. I am married, with three sons who are already grown-ups, each one with his own life. As for Masonry, I was initiated in 1993 and climbed all the stairs to becoming Worshipful Master of my Lodge in 1999. At this time, when I was initiated, the Mauritius Lodges were part of the Grand Loge Nationale française – GLNF. We also had had, over the last 100 years or so, the presence of English Masonry in

Lojă a Scoției și Marea Lojă a Irlandei, care aveau Loji în Mauritius. În 2005, Marea Lojă Națională a Franței ne-a oferit independență și recunoaștere deplină. Am putea spune, deci, că Marea Lojă din Mauritius s-a născut în martie 2005. După ce am devenit Maestru Venerabil am continuat studiul masonic în rituri diferite. În Mauritius avem avantajul, ca să zic așa, de a practica Francmasoneria în șapte rituri diferite, și anume: Emulation, Scoțian Standard, Modern, Scoțian Antic și Acceptat, Ritul Rectificat, Ritul York din Statele Unite și Ritul Memphis Misraim, care e cu totul deosebit. Am hotărât să urmez studiul masonic în toate. Am atins Gradul 33 Antic și Acceptat și am devenit Comandor Suprem al Lojii mele Mamă. Sunt membru și al Cavalerilor Templieri și al Ordinului de Malta. Așadar, pe scurt, acesta sunt eu.

E un CV impresionant! Câți masoni și câte Loji există în Mauritius? Există Loji și în alte limbi în afară de franceză sau engleză? Ce rituri de perfecționare aveți aici?

Marea Lojă de Mauritius are în clipa de față 23 de Loji care lucrează în cele șapte rituri pe care tocmai le-am pomenit, în ambele limbi, și engleză, și franceză. Avem în total aproximativ 700 de Francmasoni în Marea Lojă din Mauritius, împărțiți între cele șapte rituri și 23 de Loji. Pe lângă ei avem și grade secundare și rituri de perfecționare. De exemplu, pentru cei care lucrează în Emulation și Ritul Scoțian Standard avem și Royal Arch și Gradele Criptice. Pentru cei de pe York avem și Royal Arch american, care a primit independență din partea Marelui Capitul General din Statele Unite, și ei cu tot cu Gradele Criptice. Pentru cei care lucrează pe Modern avem întreg corpul de Capituluri, organismul suprem fiind Comandorul Suprem al Ritului Modern. Apropos, am fost Comandor Suprem acum câțiva ani. Și avem și Ritul Scoțian Antic și Acceptat, cu propriul Suveran Mare Comandor. Toate acestea sunt independente, au primit recunoaștere internațională.

Credeți că lumea de azi are nevoie de Francmasonerie la fel ca în trecut? Care credeți că e rolul Francmasoneriei astăzi?

Eforturile Francmasoneriei se articulează în jurul a trei principii fundamentale, și anume iubirea frățească, ajutor și adevăr, pe lângă virtuțile cardinale care sunt temperanța, fortitudinea, prudența și dreptatea. Loja este o alegorie pentru ceea ce tocmai am menționat și toți membrii aspiră să întemeieze o societate în care dezbinările din lumea exterioară, din

Mauritius through the United Grand Lodge of England, the Grand Lodge of Scotland and the Grand Lodge of Ireland, who had Lodges present in Mauritius. In 2005, GLNF granted us independence and full recognition. So, the Grand Lodge of Mauritius was really born in March 2005. As for myself, after being Worshipful Master I pursued Masonic studies in different rites. In Mauritius we have the advantage, so to say, to practice Freemasonry in seven different rites – seven; namely the English Emulation Ritual, the Scottish Standard, the Modern Rite, the Ancient and Accepted Scottish Rite, the Rectified Rite, the York Rite of the US and the Memphis Misraim Rite, which is quite particular.

I decided, after being Worshipful Master, to pursue studies in all of them. I reached the 33rd Degree Ancient and Accepted and also became Supreme Commander of the Mother Lodge. I also belong to the Knight Templars and to the Order of Malta. So, in a nutshell, this is me.

It's a very impressive CV! How many Masons and Lodges are in Mauritius? Are there Lodges in languages other than French or English? What appendant bodies do you have here?

The Grand Lodge of Mauritius currently has 23 Lodges, working the seven Rites which I've just mentioned in both languages,

both English and French. We have a total of approximately 700 Freemasons in the Grand Lodge of Mauritius, all of them spread among the seven Rites and the 23 Lodges. Alongside them we also have side degrees and appendant bodies. For example, in the Emulation and Scottish Standard we have the Royal Arch Masons and the Cryptic Degrees. For the York Rite we also have the American Royal Arch, its independence granted by the General Grand Chapter in the USA, together with Cryptic Degrees also. For the Modern Rite we have the whole body of Chapters, the supreme body being the Supreme Commander of the Modern Rite. By the way, I used to be the Supreme Commander a few years ago. And we also have the Ancient and Accepted Scottish Rite, with the whole body of chapters and Supreme Council of Ancient and Accepted Rite in Mauritius, with its Supreme Commander. All of this independent, granted recognition worldwide.

Do you think that today's world needs Freemasonry as in the past? What do you think is the role of Freemasonry today?

The efforts of Freemasonry articulate themselves around three fundamental principles, namely brotherly

lumea profană, nu-și pot stabili un cap de pod. Prin simboluri și alegorii, în cadrul lucrărilor ritualice, membrii noștri se pot uni. Tocmai asta au cerut părinții fondatori, ca politica și religia să nu-și găsească drum în lucrările noastre și în Lojile noastre. Există suficiente motive pentru care Francmasoneria își are locul în lumea de azi.

Care e cea mai dificilă problemă cu care se confruntă astăzi Francmasoneria?

Veți fi surprinsă când vă voi spune că cea mai dificilă problemă cu care se confruntă Francmasoneria sunt curiozitatea și suspiciunea – din partea lumii exterioare. Când vezi că o organizație așa frumoasă lucrează așa frumos e imposibil să nu ți se stârneasă suspiciunile și curiozitatea. Lumea vorbește despre Francmasonerie peste tot pe glob, iar noi trebuie să ne oprim în prag, trebuie să-i oprim pe candidații cu preconcepții greșite despre ceea ce suntem și să le descoperim aspirațiile reale în calitate de profani, de candidați, și să stabilim dacă vor putea duce la bun sfârșit călătoria masonică, sau dacă noi înșine îi vom putea ghida în călătoria lor masonică. Trebuie să-i luăm în calcul și pe adversarii și detractorii noștri viscerali, care găsesc în Francmasonerie țapul ispășitor pentru toate problemele majore ale lumii. Știți, e foarte ușor – în toate epocile se vorbește despre Masonerie folosită ca țap ispășitor pentru problemele cu care se confruntă lumea. Chestiunea trebuie gestionată cu foarte mare prudență, cu o doză echilibrată de deschidere, vigilență și băgare de seamă în procesul de recrutare a profanilor. Și, în al doilea, rând, trebuie consolidate procesele de pregătire din cadrul Lojii.

Că tot vorbim despre recrutare, Francmasoneria este evanghelică sau parohială? Ne ducem noi spre membri ca să-i recrutăm, sau așteptăm cereri?

Francmasoneria este, în esență, universală, iar principiile ei menite să perfecționeze oameni destoinici nu pot fi limitate sub nici o formă. E imposibil. Ea propune o pedagogie printr-un sistem bazat pe moralitate și înfrățire, prin folosirea simbolurilor, alegoriilor și prezentărilor dramatice. Își încurajează membrii să-și dezvolte cunoștințele despre lumea înconjurătoare. Este devotată promovării bunăstării și fericirii întregii omeniri. Asta e Frăția noastră. Francmasoneria își învață membrii că filantropia și slujirea sunt o obligație morală a omului față de omenire. Prin urmare, cred că termenii de „evanghelic” sau „parohial” nu sunt potriviți, deoarece Francmasoneria nu a fost și nu va fi niciodată o organizație religioasă. Ea cere credința într-o ființă superioară – e prima noastră obligație, trebuie să crezi într-o ființă superioară –, dar nu a fost niciodată o organizație religioasă. Niciodată. Promovează toate credințele, toate religiile, și pune toate religiile pe picior de egalitate. Nici o religie nu îi este superioară alteia. Fiecare om își găsește propria

love, relief and truth, in addition to the cardinal virtues of temperance, fortitude, prudence and justice. The Lodge is an allegory of what I've just mentioned and all members aspire to setting up a society where the divisions of the outer world, or the profane world, do not find a foothold. By way of symbols and allegories, in Ritual workings, we can unite our members. This is precisely what the founding fathers required, that no politics and no religion find their way in our workings and in our Lodges. These are more than enough reasons why Freemasonry has its place in today's world.

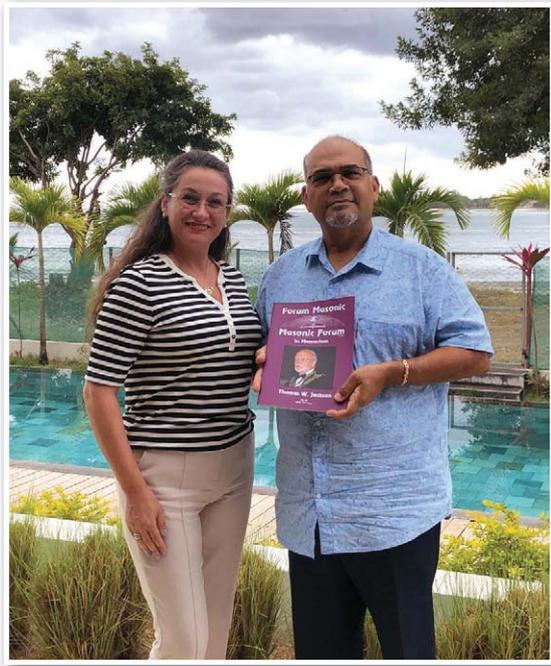
What is the most difficult problem facing Freemasonry today?

You'd be surprised if I tell you that the most difficult problem facing Freemasonry could be curiosity and suspicion – from the outside world. When you see that such a nice organization is working so nicely, you cannot not have curiosity and suspicion. Listen, everywhere in the world people talk about Freemasonry and we have to stop at our doorsteps, we have to stop candidates with misconceptions of what we are and find their real aspirations as profanes, as candidates, and whether they'll be able to go through the Masonic journey or not, whether we will be able to take them through the Masonic journey. We also have to look at the visceral opponents and detractors who find in Masonry a scapegoat for all the major problems in the world. It's very easy, you know? Through all the ages you can see and hear about Masonry being used as a scapegoat for problems facing the world. This has to be handled very prudently, with a balanced dosage of open-mindedness, vigilance and caution in the recruitment of profanes. And, secondly, reinforcement of the ongoing training process within the Lodge.

Speaking about recruitment, is Freemasonry evangelical or parochial? Do we go out and recruit or wait on applications?

Freemasonry is in essence universal and its principles aiming at making good men better cannot be limited in any manner whatsoever. This can't be. It proposes a pedagogy through a system of morality and brotherhood, by the use of symbols and allegories and dramatic presentations. It encourages its members to expand their knowledge about the world around them. It is devoted to the promotion of welfare and happiness of all mankind. This is our Brotherhood. Freemasonry teaches its members that philanthropy and service is a moral obligation of man for mankind. So I think that the terminology of “evangelical” or “parochial” is inappropriate, as Freemasonry has never been and never will be a religious organization. It does require the belief in a superior being – this is our first obligation, you have to believe in a superior being – but it never has been a religious organization. Never. It promotes all beliefs, all religions, and sets all

cale spre bine, iar tu trebuie să respecti lucrul ăsta. Francmasoneria își dorește să rămână centrul legăturilor dintre toți oamenii. Acesta e obiectivul nostru. Indiferent de culoarea pielii, de crez, de rasă, de religie etc. Francmasoneria nu are nici o legătură cu religia, nici o legătură cu crezurile. Obiectivul nostru nu e decât acela de a îmbunătăți omenirea conform planurilor Marelui Arhitect al Universului.

Marile Loji de limbă engleză au probleme din cauză că numărul lor de membri scade. Care e situația în Mauritius și în Marile Loji francofone?

Așa cum am spus mai devreme, în Mauritius practicăm Francmasoneria în ambele limbi, și în franceză, și în engleză. Sunt tentat să spun că nu limba în sine e bariera. Aș spune că – probabil – e vorba despre conținutul ritualic. Indiferent dacă e în engleză sau franceză, observăm cu toții ceea ce tocmai ați menționat, o scădere a numărului de membri. În ceea ce mă privește, în Mauritius avem multe grade diferite, însă totul depinde de conținutul masonic pe care i-l poate oferi Fratelui respectiv. Știți deja că avem două tipuri de ritualuri: ritualurile care trebuie învățate pe dinafară și care sunt în mare parte de origine engleză. York, Emulation, Ritualul Scoțian Standard – acestea sunt de origine anglo-saxonă și trebuie învățate pe de rost. Apoi există riturile continentale, Ritul Modern, cel Antic și Accept, Ritul Scoțian Rectificat și Ritul Memphis Misraim. Acestea nu se învață pe de rost, sunt ritualuri citite și lucrate, iar în cadrul lor Fraților li se cere să pregătească lucrările și să vină să le împărtășească de față cu ceilalți în ținutele Lojii și să le discute. Am observat că în majoritatea cazurilor există un mai mare interes pentru ritualurile unde există discuții ample despre lucrările prezentate de Frați în timpul ținutelor Lojilor. Așadar, nu aș spune că e o chestiune

religions at par. No religion is superior to the other. Every human being finds his or her own way to good, and you respect this. Freemasonry wishes to remain the center of union of all men. This is our aim. Irrespective of color, creed, race, religion etc. Freemasonry has nothing to do with religion, nothing to do with creeds. We just aim at the betterment of mankind as per the plans of the Grand Architect of the Universe.

English-speaking Grand Lodges have problems because the membership is decreasing. What is the situation in Mauritius and in the Grand Lodges influenced by the French language?

As I told you earlier, we practice Freemasonry in both languages in Mauritius – French and English. I'm tempted to say that language itself is not the barrier. I would say it is – probably – the content of the Rite. Be it in English or in French, we all notice what you just mentioned, a decrease in numbers. But, for my part, in Mauritius, we have many different degrees but depending on what Masonic content it has to offer to the Brother. You already know you have two types of rituals: the rituals which have to be learned by heart – these are mostly of English origin. The York Rite, the Emulation, Scottish Standard – these are of Anglo-Saxon origin and these are rituals that must be known by heart. Then you have continental rites, which are the Modern Rite, the Ancient and Accepted, the Scottish Rectified Rite and the Memphis Misraim Rite. These are not by heart, these are rituals which are read and worked and in these rituals the Brothers are requested to prepare the working and to come and share the working with the Brothers in Lodge Assembly and to discuss. We have noticed that most of the time there is a greater interest for those rituals where you have full-fledged discussions on workings presented by Brothers in Lodge Assembly. So I wouldn't say it's a question of English or French, it's more a question of content, of what is offered to the Brother. But in many of our Lodges we have plenty of our Brothers who prefer learning and doing the ritual by heart rather than discussing. We have both. But in the Grand Lodge of Mauritius the rituals by heart are not the most important. Our Brothers prefer the rituals where you have discussions, in English or in French.

Do you think that Freemasonry has somehow eroded? Has Freemasonry become more of a charity organization?

A Freemason has to be in a position to fit in the plans of the Temple, of the Lodge and of the Grand Architect of the Universe. This is why we are seen as being rough ashlar. The Freemason is a rough ashlar who has to constantly work on himself. We see the light of initiation, but it is just the first step as we start on this path. So whether it's eroded or not – I would say not necessarily, because in the process of

ce ține de engleză sau de franceză, ci mai degrabă o chestiune de conținut, de ceea ce i se oferă Fratelui. Însă în multe dintre Lojile noastre avem destui Frați care preferă să învețe și să practice ritualul pe de rost, nu să discute. Avem ambele situații. Dar în Marea Lojă din Mauritius nu ritualurile învățate pe dinafară sunt cele mai importante. Frații noștri preferă ritualurile unde se discută, în engleză sau franceză.

Credeți că Francmasoneria s-a erodat cumva? A devenit Francmasoneria mai degrabă o organizație caritabilă?

Un mason trebuie să-și poată găsi locul în planurile Templului, Lojii și Marelui Arhitect al Universului. De asta ne considerăm pietre neșlefuite. Francmasonul e un molon nefinisat care trebuie să se șlefuiască încontinuu pe sine însuși. Vedem lumina inițierii, însă ea e doar primul pas din drumul nostru. Prin urmare, dacă s-a erodat sau nu – aș spune că nu neapărat, pentru că în procesul de șlefuire folosim instrumentele de lucru ale Masonului, le folosim ca să ne perfecționăm. Iar Francmasoneria are o deviză: „Ne străduim să-i perfecționăm pe oamenii destoinici”. O Mare Lojă și Frații din ea care folosesc instrumentele Francmasoneriei nu pot avea eșecuri.

Care este importanța filosofiei și spiritualității masonice astăzi?

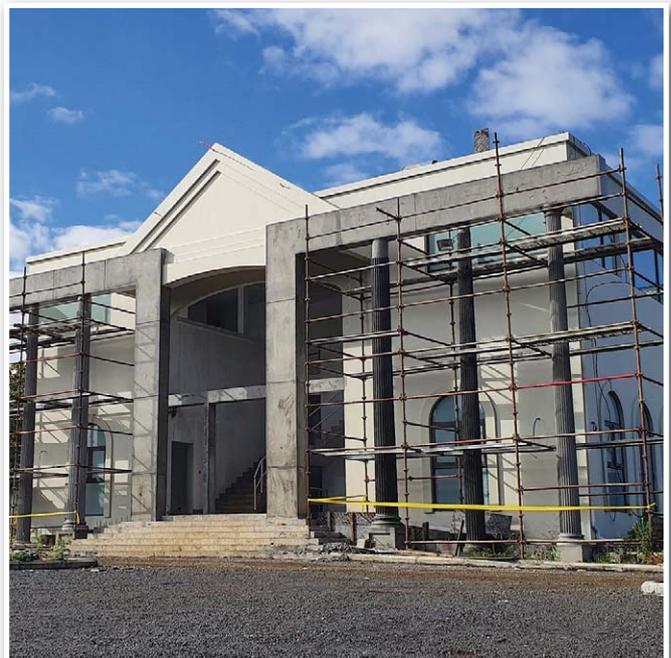
E o întrebare importantă! Mai ales în epoca noastră contemporană, Masoneria le propune membrilor săi o metodă bazată pe mituri, alegorii și simboluri ce capătă formă în ritualuri și ceremonii prin care aceștia au ocazia să crească din punct de vedere uman. Masoneria creează o formă de schimburi lipsite de prejudicii între bărbați din toate păturile sociale, din toate profesiile, din toate contextele socio-economice, dar și culturale – mai cu seamă în Mauritius. Este din toate punctele de vedere, aș spune, o metodă progresivă, cât timp Masonului i se oferă instrumentele de lucru la fiecare pas pe care îl face în călătoria și cariera sa masonică. Prin urmare, deși Masoneria nu este o religie, membrii ei trebuie să creadă într-o ființă supremă. Masoneria insistă asupra dreptului și datoriei fiecărui membru de a gândi pentru sine în chestiuni religioase, politice și sociale. Aceste trei aspecte nu au de a face cu ea. Asemenea oricărei fraternități, o parte din informația masonică este un privilegiu de care se bucură numai Frații – cu toate acestea, Francmasoneria nu e o societate secretă. În zilele noastre, când totul e disponibil pe internet, se știe clar că nu avem secrete. Dar tainic este, poate, felul în care lucrăm cu Frații noștri în Lojile noastre, felul în care le conferim partea aceea de filosofie, partea aceea din calea masonică prin care pot ajunge la un nivel superior.

Un răspuns foarte bun pentru o chestiune foarte complexă! În urma experienței dvs. Masonice internaționale, ați observat diferențe între Francmasoneria

refining ourselves as rough ashlar we have the Mason's working tools, of which we make use to better ourselves. And Freemasonry has a motto: "We try to make good men even better". A Grand Lodge and its Brethren make use of the working tools of the Freemason cannot have failures.

What is the importance of the Masonic philosophy and spirituality today?

That's a big question. Especially in our contemporary era Masonry proposes to its members a method based on myths and allegories and symbols, embodied in rituals and ceremonies which provide them the opportunity to grow as individuals. It creates a form of unprejudiced exchanges between men from all walks of life, professions, socio-economic backgrounds and cultural backgrounds as well, particularly in Mauritius. It is by all means, I would say, a progressive method, provided the Freemason is presented with working tools at each specific step he takes in his Masonic journey and in his Masonic career. Therefore, although Masonry is not a religion, members must have a belief in a supreme being. Masonry insists on the right and duty of each member to think for himself on religious, political and social matters. These have nothing to do with it. Like any fraternity, some of the Masonic information is privileged only to its Brethren – however, Freemasonry is not a secret society. We may be discreet, but we are not secret and we don't have possession of a "Masonic secret". In these days, when everything is available on the internet, you know we don't have any secrets. But the secret is perhaps the way we work with our Brethren in our Lodges. It's the way we impart to them that part of philosophy, that part of the Masonic path which can take them to a higher level.

Est-Europeană și cea Vest-Europeană, între Africa de Nord și Africa de Sud? Care tip de Francmasonerie vi se pare că se apropie cel mai mult de ceea ce ar trebui să fie Francmasoneria?

Sunt tentat să spun că Francmasoneria ar trebui să fie așa cum este. Francmasoneria nu are nimic de schimbat la ea în sine. Francmasoneria este un întreg set de valori în care nu e necesar să se schimbe nimic. Dar poate că populații diferite de pe glob trebuie să învețe să se adapteze la Francmasonerie, nu invers. Ați spus corect, am umblat mult prin lume, am văzut Masoneria de peste tot – până de curând am fost Secretarul Executiv pentru Marile Loji Africane, deci am văzut toată masoneria din Africa – și aveți dreptate, felul în care diferite populații privesc Masoneria poate fi diferit, însă nu Francmasoneria în sine e diferită. E o călătorie în cadrul căreia fiecare om care provine din regiuni diferite ale lumii trebuie să învețe cum să se apropie de Francmasonerie. Ca să folosesc o expresie la modă: Francmasoneria e pentru toată lumea. Francmasoneria e pentru toată lumea, indiferent de pătura socială, de oriunde de pe glob, câtă vreme persoana respectivă crede într-o ființă supremă. Oriunde e practică pe glob, Francmasoneria îți va atinge inima, mintea și, în cele din urmă, sufletul. Eu cred că, oriunde te-ai afla pe pământ, ai același suflet ca al meu. Gândești și cugeți cu mintea și reacționezi cu inima. Prin urmare, indiferent dacă practici Francmasoneria în Africa, în România, în Anglia, în America de Sud, în India, trinitatea inimă-minte-suflet rămâne aceeași. Fratele dintr-o anumită zonă trebuie să se adapteze ca să se apropie de Francmasonerie. Prin urmare, nu există o francmasonerie pentru fiecare om – există Francmasoneria. Deoarece, oriunde am fi, suntem cu toții la fel. Francmasoneria este pentru fiecare dintre noi.

Percepția publică față de Francmasonerie s-a schimbat în timp. Ce anume a condus la aceste variațiuni?

Cifrele nu reprezintă totul. Trebuie să păstrăm calitatea profanilor care ne bat la ușă. Calitatea e întotdeauna mai bună decât cantitatea, întotdeauna. Dacă, într-adevăr, percepția publică despre Francmasonerie nu dă semne să se schimbe, Francmasoneria nu ar trebui să se alieneze într-un proces radical de informare care i-ar altera temeliile și natura specifică. Fără îndoială că Francmasoneria are misiunea de a fi mai vocală, de a explica lumii exterioare care îi sunt obiectivele. Însă trebuie să rămânem precauți în fața oricărei forme de supraexpunere. Nu suntem un club social, suntem un club filosofic. În fine, „club” – mai bine zis suntem o școală „filosofică”. Scopul nostru nu e să facem publicitate, așa că îi lăsăm pe oameni să descopere cine suntem și să vină spre noi. După cum spuneam mai devreme, nu cifrele sunt importante, ci calitatea.

It was a very good answer to a very complex problem! From your international Masonic experience, have you noticed differences between Eastern and Western European Freemasonry, between South and North Africa? What kind of Freemasonry do you think is closer to what Freemasonry should be?

I am tempted to say that Freemasonry should be as it is. Freemasonry has nothing to change in itself. Freemasonry is a whole set of values where nothing has to change. But maybe different populations around the world have to learn how to adapt to Freemasonry, and not the other way around. You rightly said so, I've traveled the world, I've seen Masonry everywhere in the world – recently I was the Executive Secretary for African Grand Lodges, so I've seen all throughout Africa – and you're right, the way different populations view Masonry might be different, but not Freemasonry itself. It's a journey where each human being, coming from different areas of the world, has to learn how to come to Freemasonry. If I can use an expression: Freemasonry is for everybody. Freemasonry is for anyone, from any walk of life, anywhere on the surface of the globe, provided there is a belief in a supreme being. Freemasonry, wherever it's practiced on the globe, will touch your heart, your mind and, lastly, your soul. I believe that, wherever you are on earth, you have the same soul as I do. You think and reflect with your mind and you react with your heart. So whether you practice Freemasonry in Africa, in Romania, in England, in Southern America, India – it's the same trinity, the heart, the mind, the soul. The Brother in one area has to adapt to come to Freemasonry. So there is no one freemasonry for each and every one – there is Freemasonry. Because wherever you are, we are the same. Freemasonry is for each and every one of us.

The public perception of Freemasonry has changed in time. What has led to these variations?

Numbers aren't everything. We have to maintain the quality of the profanes who knock at our doors. Quality is always better than quantity, always. If indeed the public perception of Freemasonry does not give signs of change, Freemasonry should not alienate itself in a radical information process which would alter its foundations and its specific nature. Freemasonry certainly has a mission to be more outspoken, to go to the outer world on what its objectives are. We have to remain cautious of any form of over-exposure. We are not a service club, we are a philosophical club. Well, “club” – I should say philosophical “school”. We are not out for publicity, so we let people discover who we are and come to us. As I was saying earlier, numbers are not a question – quality is.

Cum vedeți viitorul Breslei?

Provocări dificile uneori, probabil, dar în continuare foarte antrenant, pentru că suntem nevoiți să ne consolidăm abordarea și pedagogia. Ne adaptăm învățăturile la o lume volatilă, aflată în continuă schimbare, astfel că ne consolidăm amprenta din punct de vedere al buneii-credințe și al slujirii caritabile. Vă spuneam mai devreme că nu suntem un club social, ci o școală filosofică – o școală filosofică în care se practică filantropia, însă niciodată în mod indiscret. Trebuie de asemenea să urmărim fără încetare cunoașterea, etica – astăzi etica e foarte importantă –, spiritualitatea și leadershipul, să dăm mai mult sens vieților noastre și mai multe valori pentru viețile noastre în calitate de Francmasoni. Trebuie să respectăm opinia celorlalți. Dacă opinia ta e diferită de a mea, eu îți voi proteja opinia chiar dacă nu sunt de acord cu ea. De asemenea, trebuie să ne străduim să ne perfecționăm și să ne dezvoltăm ca oameni, să avem un impact. În calitate de Francmasoni trebuie să avem un impact asupra comunităților noastre, prin acte caritabile – acte caritabile discrete –, muncă în folosul comunității și, poate, puțin voluntariat. Așa că, vedeți, Francmasonul este un om care însușește toate aceste aspecte. Însă noi spunem mereu „folosește învățăturile noastre ca să te perfecționezi pe tine însuși, iar când te perfecționezi pe tine însuși poți să-ți îmbunătățești mediul, poți să-ți îmbunătățești comunitatea”. Aici, în Mauritius, le spun mereu Fraților mei să fie faruri spre care să privească cetățenii din Mauritius când au probleme etc, nu să spună că sunt Francmasoni. Să-i lase pe ceilalți să spună „omul acela cu siguranță e Francmason, pentru că e binevoitor, se poartă cum se cuvine, sigur e Francmason”. Asta îmi place să le spun aici.

Dacă tot vorbim despre schimbări în lume – pandemia a schimbat omenirea. Întâlnirile masonice au devenit, în mare parte, virtuale. Cum vedeți viitorul bibliotecilor masonice și al cunoașterii pe care o conțin? Ce opinie aveți despre stocare și accesibilitate?

Cea mai recentă pandemie a fost fără îndoială un test cu acid din punct de vedere al capacității organizației de a demonstra reziliență, de a se adapta și de a se ridica la standardul impus de preceptele fundamentale – iubirea frățască, ajutorul și adevărul –, în primul rând în întâlnirile noastre și către restul societății. Ori de câte ori a fost posibil am organizat întâlniri, întâlniri ale marelui consiliu. Pentru prima oară, poate, Masoneria s-a folosit de instrumente moderne, digitale. E un lucru, cred, care s-a întâmplat în toată lumea. Și în Mauritius pandemia ne-a împins spre Teams, Zoom și toate aceste instrumente. Ne-am folosit de ele, dar există o limitare. În Mauritius am folosit instrumente digitale numai pentru ședințele de consiliu, nu pentru lucrări, pentru că noi credem că magia Francmasoneriei este ceea ce se întâmplă într-o ținută

How do you see the future of the Craft?

Tough challenges sometimes, probably, yet still very exciting, as we are bound to reinforce our approach and pedagogy. We adapt our teachings to an ever-changing and volatile world, and thereby we improve our footprint in terms of goodwill and charity serving. I was telling you earlier that we are not a service club, but a philosophical school – a philosophical school with the practice of charity, but never in an indiscrete way. We also have to go through our continuous pursuit of knowledge, ethics – ethics today is very important –, spirituality and leadership, building more meaning for the life of our people and more values to our lives as Freemasons. We have to respect the opinion of others. If your opinion differs from mine, I will protect your opinion even though I don't agree with it. We also have to strive to improve and develop as human beings, making a difference; as Freemason we have to make a difference in our communities, through charity – discreet charity –, community service and maybe some volunteering as well. So you see, a Freemason is a human being who encompasses all these aspects. But we always say “use our teachings to better yourself, and when you better yourself you can better your environment, you can better your community”. Here in Mauritius I always say to all my Brethren to be lighthouses to which Mauritians look at when they have some problems etc., don't say you are Freemasons. Let people say “that must be a Freemason, he has goodwill, he is behaving good, that must be a Freemason”. This is what I like to tell them here.

Talking about changes in the world: the pandemic changed humanity. Masonic meetings became mostly virtual. How do you see the future of the Masonic libraries and the knowledge they contain? What is your view on storage and accessibility?

The latest pandemic has certainly been an acid test with regards to the ability of the organization to have some resilience, to adapt, and also rising up to the task with regards to the principal tenets – brotherly love, relief and truth – the first place in our meetings and towards the rest of society. Whenever it was possible we had meetings, committee meetings. For the first time, probably, Masonry made use of modern, digital tools. This, I think, was worldwide. In Mauritius as well the pandemic brought us to Teams, Zoom, all these tools. We made use of them, but there is one limitation. In Mauritius we used digital tools only for committee meetings, not for workings, because it is our belief that the magic of Freemasonry is what happens in a Lodge meeting where Brethren meet one to one, face to face, where Brethren can touch one another, can share the warmth of brotherhood. This cannot be done behind a screen, it's impossible. Yes – the pandemic has brought us some challenges, yes – we make

a Lojii în care Frații se întâlnesc unu la unu, față în față, unde Frații se pot atinge unii pe alții, pot împărtăși căldura înfrățirii. Lucrul ăsta nu se poate face din spațele unui ecran, e imposibil. Da – pandemia a adus anumite provocări, da – ne folosim de instrumentele digitale, dar esența Francmasoneriei trebuie să rămână lucrările din cadrul întâlnirilor Lojii.

Sunt în Mauritius de șase zile și am văzut multe religii aici. Aș vrea să abordăm Francmasoneria din perspectivă religioasă. Francmasoneria e deschisă tuturor religiilor, iar Mauritius e o țară cu o populație aparținând multor religii. Pe cine a acceptat Francmasoneria, din această perspectivă?

Înainte de Francmasonerie, dați-mi voie să vorbesc despre Mauritius. În Mauritius nu a existat o populație băștinașă. Cu toții am venit de undeva. Câțiva ani am fost arabi, arabii ne-au colonizat și ne-au numit „Dina Arobi”. După arabi au venit portughezii – portughezii ne-au spus „Ilha do Cisne”, „Insula Lebedei”. Apoi au venit francezii, după care am fost englezi, iar după aceea am devenit independenți – suntem independenți de mai bine de 50 de ani. Cu toții venim de undeva. Mauritius nu este un mozaic, ci un amestec de petice. Țesătura socială este de așa natură încât încă din copilărie m-am obișnuit să aud muezinul la ora 5:30 dimineața, iar treizeci de minute mai târziu să aud clopotul bisericii romano-catolice – e ceva absolut firesc pentru noi. Pe stradă vedem lume – în special doamne – îmbrăcate foarte diferit, iar asta nu ne miră. Vedem femei îmbrăcate în stil european, în stil creol, în stil hindus, în stil musulman – pentru noi nu e ceva ieșit din comun, suntem obișnuiți cu toate astea. Aș spune că diferențele ne îmbogățesc. Chiar ne îmbogățesc. În Mauritius poți face un tur culinar al lumii. Orice ai vrea să mănânci, găsești în Mauritius. Oricare ar fi credința ta, fie ebraică sau zoroastriană, o întâlnești în Mauritius. De exemplu, în credința hindusă există mai multe tipuri de rugăciuni – aici le avem pe toate. Din credința islamică – le avem pe toate. Din spațiul chinez, budism, taoism etc – le avem pe toate. Creștini romano-catolici și ne-romano-catolici – îi avem pe toți. Toată țara e un material alcătuit din petice pestrice.

E o dovadă că lumea poate funcționa fără conflict.

Un scriitor a vizitat Mauritius acum 200 de ani și a spus „când vii în Mauritius ai impresia că Dumnezeu a creat Mauritius, apoi a creat Paradisul inspirându-se de aici”. E vorba despre Mark Twain. Nu ne lăudăm, dar trăim în armonie, avem și toate acele credințe diferite. Eu însumi sunt un amestec, am origini evreiești, chinezești, indiene, europene, m-am căsătorit cu o fată hindusă. Cei trei fii ai mei practică ambele religii, creștină și hindusă. E perfect în regulă. Avem multe festivaluri și ne mândrim cu toate. Festivalul Chinez al Lunii Pline? Îl avem. Festivalul Hindus? Mâncăm

use of digital tools, but the essence of Freemasonry must remain the workings in the Lodge meetings.

I'd like to ask you something – I've stayed in Mauritius for six days and I saw many religions here. I would like to approach Freemasonry from a religious perspective. Freemasonry is open to all religions, and Mauritius is a country with a population of diverse religions. Who has Freemasonry accepted, from this perspective?

Before Freemasonry, let me talk about Mauritius itself. Mauritius didn't have any initial people living here. We all came from somewhere. For a few years we were Arab, the Arabs colonized us and called us “Dina Arobi”. After the Arabs we were Portuguese – the Portuguese called us “Ilha do Cisne”, “The Island of the Swan”. Then we were French, and then we were English, and then we were independent – we have been independent for more than 50 years. All of us come from somewhere. Mauritius is not a mosaic, but a patchwork. We have a social fabric here where since my birth I'm used to hear the muezzin at 5:30 in the morning, then 30 minutes later I hear the bell of the Roman-Catholic church – that's completely normal for us. In the streets we see people – mainly ladies – who are dressed in so many different ways; we are not surprised. You can see ladies dressed in the European way, in the creole way, in the Hindu way, in the Islamic way – it makes nothing to us, we are used to all of this. I would say that we are rich off our differences. We are really rich off our differences. In Mauritius you can have a culinary tour of the world. Whatever you want to eat, you can get in Mauritius. Whatever your faith, be it Hebraic, be it Zoroastrian, you have it in Mauritius. For example, in the Hindu faith you have different types of prayers – we have all of them here. In the Islamic faith – we have all of them here. In the Chinese way, we have the Buddhist and the Lao Tzu etc, – we have it all here. All the Roman-Catholic or non-Roman-Catholic Christians – we have them all here. Everywhere in Mauritius there is a patchwork of...

It's an example that the world can function without conflict.

There was a writer who visited Mauritius 200 years ago and said “when you visit Mauritius you get the impression that God created Mauritius, then created Paradise from this example”. This is Mark Twain. We won't boast this way, but we live in harmony, we also have the different beliefs. Myself, I am a mixed breed, from my origins of Jewish, Chinese, Indian, European, I married a Hindu girl. My three sons practice both religions, Christian and Hindu. That is perfectly alright. We have so many festivals, and we take pride in all the festivals. Chinese Festival of the Full Moon? We have it here. Hindu Festival? We eat the cakes. The Diwali Festival? We light the candles. For

fursecurile specifice. Festivalul Diwali? Aprindem lumânările. De Festivalul Eid – adică jertfa lui Avraam, la musulmani – mâncăm împreună cu frații noștri musulmani. Totul e atât de firesc! Ca să ne întoarcem la Francmasonerie, când locuiești într-o astfel de țară Francmasoneria trebuie să fie deschisă. Așa cum am spus mai devreme, noi nu cerem decât credința într-o ființă supremă – poți să-i spui cum vrei, dar trebuie să fie o credință în Dumnezeu revelat. Așa că pe Altar avem Cărțile Sfinte: Sfânta Biblie creștină, Coranul, Tora și Bhagavad Gita. Toate sunt deschise pe Altarele noastre Sacre, pe toate le considerăm Cărți Sfinte. Nu ar avea nici o semnificație dacă i-am cere unui hindus să depună jurământul masonic pe Biblie. Nu l-ar lega de nimic. Dacă depune jurământul pe Bhagavad Gita, e altceva. Prin urmare avem toate cărțile deschise, iar în toate Lojile noastre avem Frați din toate culturile, din toate credințele – și funcționează perfect. Chiar funcționează perfect.

Mulțumesc mult pentru interviu, Prea Respectabile Mare Maestru al Marii Loji din Mauritius!

Mulțumesc că ați venit la noi, mulțumesc că faceți posibil ca o țară așa de mică, pierdută în Oceanul Indian, să-și poată exprima sentimentele la nivel internațional. Vă mulțumesc.

the Eid Festival – that is the sacrifice of Abraham for the Muslims – we eat with our Muslim Brothers. It's so natural! Coming to Freemasonry, when you live in this kind of country Freemasonry has to be open. Like I told you earlier, we only request belief in a supreme being – call it as you like, but you must have a belief in the revealed God. So we have our Sacred Books on our Altar: the Holy Christian Bible, the Quran, the Torah and the Bhagavad Gita. All of them are open on our Sacred Altars, all of them are considered as our Sacred Books. It would mean nothing if I asked a Hindu to take his Masonic oath on the Bible. This would not tie him to anything. If he takes the oath on the Bhagavad Gita, it's different. So we have all the books open and in all our Lodges we have Brothers from all cultures, from all faiths – and it works perfectly. It really works perfectly.

Many thanks for this interview, Most Worshipful Grand Master of the Grand Lodge of Mauritius.

Thank you for coming to us, thank you for making it possible for such a small country, lost in the Indian Ocean, to be able to voice out our feelings at an international level. Thank you for this. ■

Sursa / Source: <https://youtu.be/UGTr8E365VY>

Concord Lodge No. 134 Grand East of Netherlands

Grație prietenului și fratelui meu, Gerard Otten, am avut ocazia să particip, în iunie 2022, la o întâlnire excepțională, la Rotterdam, a Lojii de limba engleză CONCORD nr. 134, din cadrul Marelui Orient al Olandei. A fost o reuniune de gradul întâi. Au fost inițiați doi profani, un turc și un brazilian. Ceremonia emoționantă a fost foarte apreciată de cei prezenți, după cum o atestă diversele reacții și comentarii (mai ales din partea vizitatorilor). Meritul este al Maestrului Venerabil și al ofițerilor săi, care și-au îndeplinit rolurile în mod excelent, demonstrând, încă o dată, importanța practicii și a repetițiilor. În continuarea ritualului au fost îndeplinite cu stil cele trei lecturi, de către Venerabilul Frate A.G. Brouwer (despre colțul de NE al Lojii), Fr. R. Hall (Instrumentele

de lucru) și Venerabilul Frate M van der Linden (importanța inițierii). Loja este foarte cosmopolită, reunind masoni de diferite naționalități. În prezent, membrii lojii sunt din zonele Imperiului Roman plus coloniile și, destul de ciudat, puțini frați germani.

Atmosfera a fost extraordinară. Încă o dovadă a universalității francmasoneriei. Am călătorit mult, participând la diverse întâlniri masonice pe tot Globul. Mă ocup de relații masonice internaționale de 22 de ani, de când am fondat revista FORUM MASONIC, și sunt deci obișnuit cu atmosfera din diferite loji, practicând diverse ritualuri. M-am simțit ca acasă în Loja Concord, la fel ca și în lojile mele din Anglia, Scoția și Germania. Drept urmare, am decis să devin Country Member al Marelui Orient al Olandei.

Ca un omagiu adus Lojii CONCORD, una dintre noile mele case masonice, am decis să public în revista Forum Masonic un scurt istoric al acestei loji excepționale. Astfel, i-am rugat pe seniorii din CONCORD să-mi furnizeze informații despre această lojă, înființată acum aproape un secol, în 1929.

Thanks to my friend and brother, Gerard Otten, I had the opportunity to join, in June 2022, an exceptional meeting, in Rotterdam, of the English speaking CONCORD Lodge No. 134, within The Grand East of Netherlands. It was a first degree meeting. Two profanes were initiated, a Turkish and a Brazilian.

The moving ceremony was highly appreciated by those in attendance as witnessed by various reactions and comments (especially from visitors). Credit must go to the Master and his Officers who carried out their roles in fine fashion, again showing the benefit of practice and rehearsal. Further ritual was performed in style by W Bro A.G. Brouwer (NE Corner Charge), Bro R. Hall (Working Tools) and W Bro M van der Linden (Charge after Initiation). The lodge is

very cosmopolitan, bringing together Masons of various nationalities. The membership now includes the lands of the Roman Empire plus colonies and, strange enough, hardly German Brothers.

The atmosphere was extraordinary. Another proof of the universality of Freemasonry. I have traveled a lot, taking part in various Masonic meetings around the Globe. I have been dealing with international masonic relations for 22 years, since I founded the MASONIC FORUM Magazine, and I am therefore used to the atmosphere in different lodges, practising various rituals. I felt at home in Concord Lodge, as I did in my lodges in England, Scotland and Germany. As a result, I decided to become a Country Member of the Grand East of Netherlands.

As a tribute to the CONCORD Lodge, one of my new Masonic homes, I decided to publish in Masonic Forum Magazine a short history of this exceptional lodge. So, I asked the seniors of CONCORD to provide me information about this lodge, established almost a century ago in 1929.

ÎNCEPUTURILE FRANCMASONERIEI ÎN OLANDA

Documentele ne arată că încă din 1724 exista o lojă masonică în Rotterdam. Aceasta a fost cu siguranță prima lojă din Olanda și, cel mai probabil, prima lojă de pe continent. Membrii săi erau comercianți englezi și scoțieni care locuiau la Rotterdam și parteneri de afaceri locali. Cincisprezece ani mai târziu, alte loji au apărut la Haga și Amsterdam.

Devenise cunoscut faptul că, pentru a deveni membru al unei loji, trebuia să depui un jurământ de păstrare a secretului, inclusiv asumarea unei pedepse foarte severe în cazul încălcării acestui jurământ. Aflând aceste lucruri, guvernul a decretat imediat francmasoneria ca fiind ilegală. Două motive au stat la baza acestei decizii: în primul rând, o societate care lucrează în secret ar putea pune la cale acțiuni subversive și, în al doilea rând, doar guvernul și autoritățile locale sunt autorizate să aplice pedepse cetățenilor lor. În 1736, guvernul, adică „De Staten van Holland”, a publicat un decret care interzicea lojile masonice. În consecință, Loja din Rotterdam a fost dizolvată. În următorii 12 ani, această interdicție a fost aplicată cu strictețe. Treptat însă, interdicția a fost ridicată și au apărut noi loji. În 1756, 11 loji olandeze au decis să își înființeze propria Mare Lojă.

Deja în 1747 o nouă lojă de limbă engleză, „Loja Orange” a fost înființată în Olanda. Aceasta adăpostea numeroase naționalități. Așa cum se întâmplă adesea în companiile mixte, au apărut disensiuni, iar membrii au avut tendința de a se asocia pe baza unei limbi comune. În afară de câteva loji de limbă engleză, au apărut loji de franceză și germană. Una dintre aceste loji (pe atunci de limba engleză) există încă aici, în Rotterdam: „Loja celor 3 coloane” (De Drie Kolommen), fondată în 1767 ca lojă sub charter londonez, dar care în prezent este lojă olandeză sub conducerea Marelui Orient al Olandei, ce folosește ritualul olandez, în limba olandeză.

Să ne îndreptăm atenția spre Olanda în perioada care a urmat Marelui Război. O perioadă de expansiune a vieții economice. Ca și în secolul al XVIII-lea, când francmasoneria a ajuns în Olanda, orașul Rotterdam, fiind un port important, cu un comerț considerabil între Europa și Marea Britanie, reunea o mulțime de frați englezi, scoțieni și din colonii, toți vorbitori de limba engleză. Aceștia erau negustori/agenți de navigație/navigatori, precum și rudele și prietenii lor.

S-a stabilit că un grup mare dintre acești frați erau atunci membri sau vizitatori obișnuiți ai Lojii Drie Kolommen, printre ai cărei membri se aflau mulți implicați în aceleași activități din domeniul maritim.

THE BEGINNINGS OF FREEMASONRY IN THE NETHERLANDS

Records show us that already in 1724 there was a working Freemasons Lodge in Rotterdam. This was definitively the first lodge in Holland and most probably the first lodge on the continent. Its members consisted of English and Scottish merchants who were living here in Rotterdam and local business companions. Fifteen years later other lodges sprung up in The Hague and Amsterdam.

It became known that to become a member of a lodge one had to swear an oath of secrecy, including a most severe penalty on the breaking of that oath. The government learning about this at once decreed Freemasonry illegal. Two reasons were underlying this decision: first a society working in secret could be plotting subversive actions and secondly only government and local authorities are licensed to apply punishment on their citizens. In 1736 Government: that was “De Staten van Holland” published a decree banning Freemasons lodges. As a consequence the Rotterdam Lodge was dissolved. In the following 12 years this ban was strictly enforced. Gradually however enforcement was slackened and new lodges sprung up. In 1756 this resulted in 11 Dutch lodges deciding to found their own Dutch Grand Lodge.

Already in 1747 a new English speaking lodge: “the Orange Lodge” was established in Holland. It harboured many nationalities. As is often the case in mixed companies dissent sprung up and members tended to club together on basis of a shared language. Apart from several English speaking lodges French and German speaking lodges came into existence. One of those (then English speaking) Lodges is still existing here in Rotterdam it is: “the 3 Pillars Lodge” (De Drie Kolommen) founded in 1767 as a London-chartered lodge but it is nowadays a Dutch lodge under the Grand East of the Netherlands working the Dutch ritual in the Dutch language.

Now let us return to Holland after the Great War. A period of expanding economic life. As in the 18th century when Freemasonry came to Holland the city of Rotterdam being a major port with a considerable trade between Europe and the U.K. harboured quite a lot of English, Scottish and Colonial brethren all speaking English. They consisted of Merchants/Shipping Agents/Seafaring Brethren and their relations and friends.

It has been established that a substantial group of these brethren were then members or regular visitors of Lodge Drie Kolommen, among whose members were many brethren engaged in the same maritime

Relațiile de afaceri trebuie să fi jucat, de asemenea, un rol în apartenența lor comună.

Este interesant de remarcat cum istoria se repetă din secolul al XVIII-lea până în secolul al XX-lea într-o lojă olandeză care a început cu membri vorbitori de limba engleză, comercianți și navigatori, care mai târziu au trecut la utilizarea limbii olandeze. Și care, după 150 de ani, a redevenit un adăpost pentru expații/călătorii și navigatorii vorbitori de limbă engleză.

Cel mai probabil, mărirea contingentului de vorbitori de limbă engleză și sprijinul confracților lor din Loja 3 Kolommen au fost cele care i-au făcut suficient de îndrăzneți în ianuarie 1929 (cu mult înainte de declanșarea crizei economice) să solicite Marelui Orient al Olandei să le acorde un mandat pentru a înființa o Lojă olandeză la Rotterdam care să lucreze în limba engleză.

Acești frați solicitanți au fost P. Deys / Wallace T. Platt / G.V. Hartree / R.W. Berkhout / G. Dulling / B. Massey / J. Springer.

În iunie 1929, în cadrul Conventului anual al Marelui Orient al Olandei, petiția lor a fost analizată și aprobată.

Loja Concord nr. 134 a fost consacrată pe 16 octombrie 1929 de către Marele Maestru în exercițiu la acea vreme, P.R.Fr. Hermannus van Tongeren.

Primul M.Ven. al Lojii Concord a fost fratele W.T. Platt.

În Olanda, fiecare lojă trebuie să aleagă o culoare. Culoarea aleasă pentru Loja Concord a fost albastru deschis. Cel mai probabil, această culoare a fost aleasă pentru a le permite fraților englezi să poarte regalia lor engleză.

Lojii Concord i s-a permis să urmeze Constituția engleză în administrarea sa, cu condiția să nu contravină Constituției Marelui Orient al Olandei.

Trebuie remarcat faptul că noua Lojă, deși a primit un mare sprijin din partea Lojii 3 Kolommen, nu este loja fiică a acesteia, astfel încât Loja De Drie Kolommen nu este Loja Mamă.

Deși noii loji i s-a permis să folosească limba engleză, a fost obligatorie traducerea ritualului olandez în vigoare la acel moment în Olanda. De asemenea, ofițerii urmau să fie echivalentul ofițerilor din lojile olandeze. Acest lucru poate părea ciudat pentru cei care suntem obișnuiți să lucrăm ritualul englezesc

related activities. Business relations must also have played a part in their joint membership.

It is interesting to see how history repeats itself from the 18th to the 20th century in a Dutch Lodge which started off with an English speaking membership of merchants and maritime people which later on switched to using the Dutch language. And which after a 150 years again became a harbour for English speaking Expats/Travellers & Seafaring men.

Most probably it has been the size of the English speaking contingent and the support of their fellow brethren of Lodge 3 Kolommen that made them bold enough in January 1929 (well before the economic crisis set in) to apply to the Grand East of the Netherlands to grant them a warrant to start a Dutch Lodge in Rotterdam working in the English language.

These petitioning brethren were P. Deys / Wallace T. Platt / G.V. Hartree / R.W. Berkhout / G. Dulling / B. Massey / J. Springer.

In June 1929 at the Annual Meeting of the Grand East of the Netherlands their petition was considered and agreed upon.

Lodge Concord No 134 was then consecrated on the 16th October 1929 by the then reigning Grand Master M.W. Bro Hermannus van Tongeren.

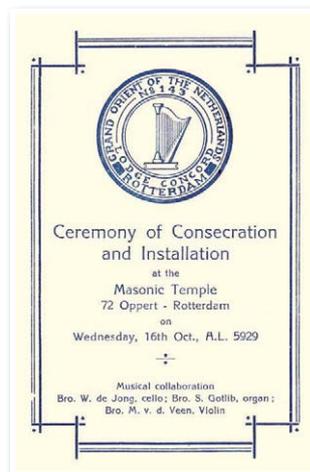
The first W.M. of Lodge Concord was Bro W.T. Platt.

In Holland every lodge has to choose a colour. The chosen colour for Concord Lodge was Light Blue. Most probably this colour was chosen to enable the English brethren to wear their English regalia.

Lodge Concord was permitted to follow the English Constitution in its administration provided it did not contravene with the Grand East of the Netherlands Constitution.

It must be noted that the new Lodge although being given great support by Lodge 3 Kolommen was not its daughter lodge so lodge De Drie Kolommen is not the Mother Lodge.

Although the new lodge was allowed to use the English language, the working of the ritual was compulsory a translation of the Dutch ritual at that moment in use in Holland. Also the officers were to be the equivalent of the officers in the Dutch lodges. This may seem strange to all accustomed to working the

Emulation într-o lojă, cu funcțiile aferente, așa cum sunt prevăzute de acel ritual. Dar acestea au fost condițiile în care s-a permis ca noua lojă să ia ființă. De fapt, cam aceleași condiții guvernează acum nou înființata Lojă Amsterdam, din Capitală, căreia Loja Concord i-a acordat tot sprijinul, dar care nu este Loja noastră fiică.

Despre funcționarea lojii Concord de dinainte de război se știu puține lucruri. Știm că primul M.Ven. W.T. Platt (1929-30) a fost succedat de P. Deys (1930-2), care a fost forța motrice a fondării Lojii Concord. Piet Deys a fost succedat de BB J. Springett (1932-3), L.W. Davies (1933-4), E. Hart (1934-5), G. Gibbs (1935-6) și I. Garrett (1936-7).

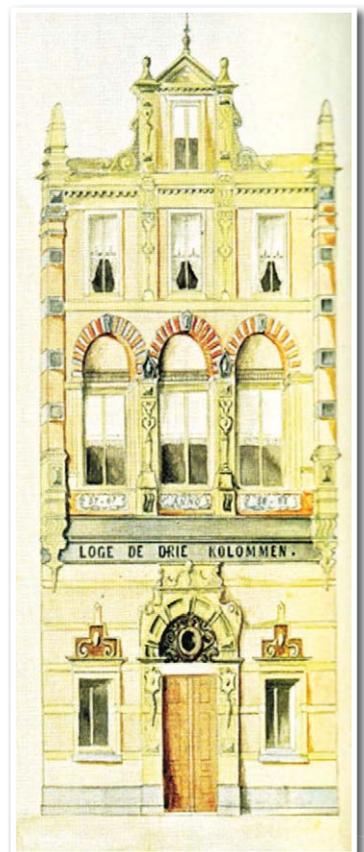
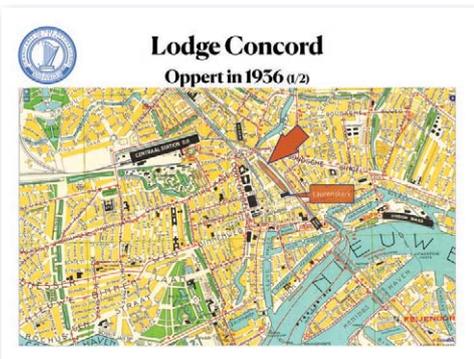
Nu se cunosc maestrii și ofițerii în anii de după 1937 până la izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial.

La fel ca majoritatea celorlalte loji din Rotterdam, Concord a folosit aceeași clădire a lojii de la OPPERT nr. 72 (proprietate a Lojei 3 Kolommen).

English Emulation ritual in a Lodge with the accompanying offices as prescribed by that ritual. But those were the conditions upon which the new lodge was allowed to come into being. In fact quite the same conditions as now rule the newly founded Amsterdam lodge in Amsterdam, to which lodge Concord has given every support but which is not our daughter Lodge.

Little is known about the pre-war functioning of Lodge Concord. We know that the first W.M.: W.T. Platt (1929-30) was succeeded by P. Deys (1930-2), who was the driving power of the founding of Lodge Concord. Piet Deys was succeeded by the BB J. Springett (1932-3), L.W. Davies (1933-4), E. Hart (1934-5), G. Gibbs (1935-6), and I. Garrett (1936-7).

Concord pare să fi participat, de asemenea, la deschiderea anului masonic împreună cu celelalte loji din Rotterdam. Așa cum facem și acum. Ei se întâlneau lunar, au instituit mai târziu o succesiune ascendentă la funcțiile în lojă, au subvenționat Seara Doamnelor, așa cum se întâmplă și în prezent.

Bombardamentul asupra Rotterdamului din mai 1940 a distrus clădirea lojii de la Oppert și toate arhivele lojii din Rotterdam depozitate acolo. Nu a mai rămas nicio urmă din istoria de dinainte de război.

Toate activitățile masonice au încetat în timpul ocupației germane.

Nu avem cunoștințe despre soarta fraților din Loja Concord după începutul ocupației. Dacă frații englezi au reușit să își recâștige țara și dacă toți frații au supraviețuit războiului este din păcate necunoscut.

REDESCHIDERA LOJII CONCORD

Există un argument în favoarea continuității între vechea Lojă Concord din 1929 și Loja Concord redeschisă în 1956, în persoana fratelui Henk „Henry” Lohman, care a fost primit în Concord în 1935, înainte de cel de-al doilea război mondial, și a fost secretarul desemnat al acesteia în 1956. Fratele Herman van Well nu-l văzuse pe fratele Lohman la inițierea sa din 1969 și, într-adevăr, fratele Lohman a fost absent între 1956 și 1972; a fost Country Member al Lojii între 1972 până la decesul său în 1979, participând cu o oarecare regularitate doar între 1972 și 1977. Până atunci era M.Ven. din Trecut și Mare Ofițer (Asistent Mare Maestru de Ceremonii Districtual din Trecut) al Marii Loji Districtuale din Egipt și Sudan. Aici nu suntem departe de serialul „Armata lui tata”, această Mare Lojă Districtuală fiind condusă în jurul anului 1900 de nimeni altul decât Lord Kitchener însuși. Fratele Lohman se întorsese de la Canalul Suez, în 1950 și apoi a devenit membru al DDK.

Fratele Lohman a fost prezent la ținuta de redeschidere în calitate sa de secretar, dar nu a redactat niciun proces-verbal și nici nu a fost menționat în acesta. De asemenea, nu a fost menționat nici pe lista membrilor care au redeschis loja.

Fratele Jan-Albert Dop a comunicat că își amintea doar de 2 mari secretari din Concord, și anume fratele Cees Timmer și fratele Joe Foreman. Dar fratele Foreman fusese secretarul Loji Concord! Iată că fratele Jan-Albert ne pusese pe o pistă.

We have no knowledge of the masters and officers during the years after 1937 up to the outbreak of W.W. II.

Like most of the other Rotterdam Lodges, Concord used the same lodge building at the OPPERT No 72 (property of Lodge 3 Kolommen).

Concord also seems to have participated in the combined annual Opening of the Working Year of the other Rotterdam lodges. Like we still do now. They assembled monthly, instituted later on a line of Officers, and subsidized their Ladies' Night, as is the case this very day.

The bombardment of Rotterdam in May 1940 destroyed the lodge building at the Oppert and all lodge records of the Rotterdam Lodges stored there. No further trace of our pre-war history remains.

All masonic activities ceased during the German occupation.

We have no knowledge about the fate of the brethren of Lodge Concord after the beginning of the occupation. Whether the English brethren succeeded in regaining their own country and if all brethren survived the war is sadly unknown.

RESUSCITATION OF CONCORD LODGE

There is one argument for continuity between the old Concord from 1929 and the resuscitated Concord from 1956 in the person of Brother Henk 'Henry' Lohman, who had been admitted in Concord in 1935 before WWII, and was its Secretary Designate in 1956. Brother Herman van Well had not seen Brother Lohman at his initiation in 1969, and indeed, Brother Lohman was absent between 1956 and 1972; he was country member of the Lodge between 1972 and his passing away in 1979, and only attended with some regularity between 1972 and 1977. He was by then PM and a Grand Officer (P.D.A.G.D.C.) of the District Grand Lodge of Egypt and the Sudan. Here we are not far from the series Dad's Army, this District Grand Lodge having been led around 1900 by no other than Lord Kitchener himself. Brother Lohman had returned from the Suez Canal, in 1950 and then became a member of DDK.

Brother Lohman was present at the resuscitation meeting in his capacity of Secretary, but did not write any minutes nor was mentioned therein. Neither was he mentioned in the list of resuscitating members.

Brother Jan-Albert Dop communicated to us that he remembered only 2 great secretaries in Concord, namely Brother Cees Timmer and Brother Joe Foreman. But Brother Foreman had been the Secretary of Concord MMM Lodge! Herewith Brother Jan-Albert had set us on a trail.

În istoria sa despre Loja Concord (2003), Fratele Derek Seaman sugerează că Loja a fost redeschisă de unii membri ai Lojii Concord de dinainte de război, împreună cu prietenii lor din zona rurală a Angliei și cu câțiva frați entuziaști din Olanda.

Pe 29 septembrie 1956, la ora 16:30, Marele Maestru al Olandei, Marii Prim și Al Doilea Supraveghetori, Secretarul, Trezorierul și Maestrul de Ceremonii au participat la ceremonia de redeschidere. De la UGLE au venit Asistentul Marelui Capelan și doi Mari Ofițeri din Trecut, în timp ce ceilalți patru Ofițeri de instalare reconsacrau Loja Concord. Au fost prezenți 24 de Ofițeri și membri (din 26) și 75 de vizitatori (32 de nume sunt pe foi volante, și un anume frate J. Foreman din Loja Avondale nr. 2395. Clădirea putea găzdui 100 de persoane.

Marele Maestru, alături de Marii Supraveghetori ai săi, a deschis lucrările la gradul de ucenic, în ritual olandez, și a exprimat bucuria că Loja Concord era acum a 6-a Lojă redeschisă după cel de-al doilea război mondial. Apoi i-a invitat pe ofițerii instalatori, în ordinea inversă a rangurilor, să îl instaleze pe fratele Cornelis Manifarges ca M.Ven. al Lojii Concord și a înmănat Patentă Maestrului Lojii.

Ceremonia a decurs fără probleme, Venerabilul Frate C. Manifarges depunând jurământul și fiind instalat corespunzător într-o scurtă ținută restrânsă; el l-a investit ca M.Ven din Trecutul Imediat pe Venerabilul P.J. Hooren. A urmat strigarea și votarea candidatului pentru următoarea ținută (era din Essex), numirea și investirea ofițerilor, definirea culorii Lojii, o dispoziție pentru redactarea regulamentelor, (fără Trunchiul Văduvei?), anunțurile și închiderea. Probabil că au terminat în jurul orei 18:00.

În 1973, Antonie Manifarges a scris explicit că Loja Concord a fost redeschisă la inițiativa tatălui său. Fratele Cornelis Manifarges era atunci membru al Lojei The Three Pillar's (DDK), din 1936. DDK este, chiar și acum, una dintre cele mai mari trei loji din Rotterdam. În 1958 avea aproximativ 150 de membri, în ciuda faptului că au roit din DDK două loji, Loja The Three

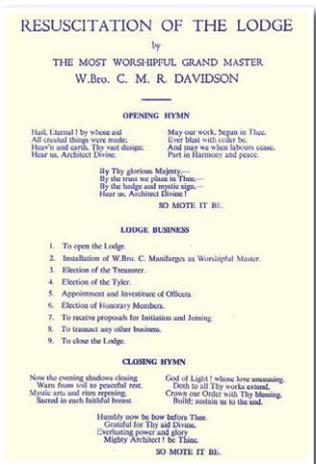
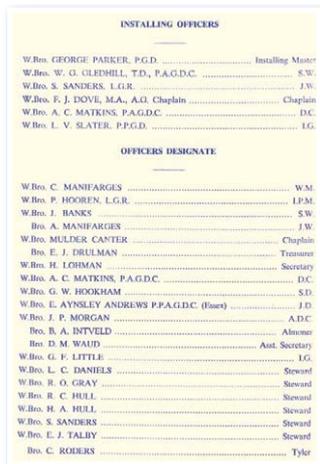
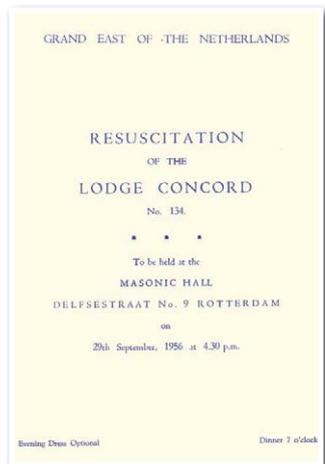
In his history of Lodge Concord (2003), Brother Derek Seaman suggests that the Lodge was resuscitated by some members of pre-war Lodge Concord, together with their friends from the countryside of England, and some keen Brethren from Holland.

On the 29th of September 1956 at 16:30 the Dutch Grand Master, Grand SW & JW, Secretary, Treasurer and DC attended the resuscitation ceremony. From UGLE came a Grand Assistant Chaplain, and two Officers with Past Grand Rank, whilst the other four installing Officers were resuscitating members of Concord. In attendance were 24 Officers & members (out of 26) and 75 visitors (32 names on loose sheets, another a certain Brother J. Foreman of Avondale Lodge No. 2395. The building could accommodate 100 persons.

The Grandmaster opened the Lodge, he expressed happiness that Concord was now the 6th resuscitated Lodge after WW II, and he and his Wardens opened in Dutch fashion in the 1st Degree. Then he invited the Installing Officers in reverse order of rank to install Brother Cornelis Manifarges as WM of Lodge Concord and handed the warrant to the Installing Master.

The Ceremony went smoothly, WBrother C. Manifarges being obligated and duly installed in a short inner working; he invested as IPM WBrother P.J. Hooren. Followed announcement and balloting of the candidate for next meeting (he was from Essex), appointment and investment of the Officers, definition of the colour of the Lodge, an arrangement for the by-laws to be written, (no collection?) the risings, and closure. They must have been through around 18:00h.

In 1973 Antonie Manifarges wrote explicitly that Lodge Concord had been resuscitated on the initiative of his father. Brother Cornelis Manifarges was then a member of Lodge The Three Pillar's (DDK), since 1936. DDK is even now one of the three biggest Rotterdam Lodges. In 1958 it had some 150 members, notwithstanding having given birth recently to Lodge The Three Lights (DDL) and Lodge Delta. So, when

Lights (DDL), respectiv Loja Delta. Așadar, când fratele Cornelis Manifarges trebuie să fi convins cel puțin alți 4 frați din DDK pentru această idee (frații Lohman, Drulman, Waud și Van den Akker), acestea trebuie să fi fost resimțită de DDK ca o altă investiție, așa cum DDK procedase de mai multe ori. Dar, nu erau mulți masoni englezi care lucrau în port pe lista DDK. De fapt, Frații Waud și Manifarges erau singurii!

De ce a optat fratele Manifarges pentru o lojă tipic englezească? Poate că se temea că Loja se va închide din nou dacă englezii vor fi forțați să plece; continentul european nu era considerat pe atunci atât de sigur din cauza amenințării rusești. Pe lângă asta, se simțea probabil mai expert în ritualul englezesc și, cum DDK nu prea avea alți membri englezi ca el, ar fi trebuit să-i importe. Pentru ca masonii englezi să fie interesați, Loja Concord avea nevoie de o organizare engleză cu un ritual englezesc cu care să fie familiarizați. De asemenea, ar fi devenit mai accesibilă din punct de vedere financiar, deoarece majoritatea Lojilor englezești se întâlnesc doar de 4-5 ori pe an, iar într-o configurație olandeză cu întâlniri săptămânale/lunare costurile de călătorie ar fi fost ridicate pentru Frații care locuiesc în Marea Britanie.

Era puțin probabil ca o structură engleză, deși necesară pentru resuscitarea Lojii albastre Concord, să fie suficientă în sine pentru a-i motiva pe prietenii săi să traverseze Canalul Mânecii de cel puțin patru ori pe an. Ar fi avut nevoie de ceva mai mult pentru a-i compensa pe prietenii săi pentru toate problemele și costurile de a călători de 4-5 ori pe an pe continent. Ceea ce ar putea fi atractiv pentru ei ar fi introducerea unui grad nou în Europa. Ce grad conex ar fi potrivit?

Dacă cineva ar alege să folosească ritualul englezesc, de exemplu Emulation, calea pentru fondarea unei Loji Mark ar fi deschisă, deoarece majoritatea prietenilor fratelui Manifarges din Middlesex și din comitatele din jur aveau, ca și el, rang provincial în Mark. Așadar, pentru fratele Cornelis, modalitatea de a-i interesa pe prietenii săi din Mark într-o întreprindere cum ar fi redeschiderea lojii albastre Concord, era de a merge pentru fondarea unei Loji Mark cât mai repede posibil după resuscitarea Lojii de Craft.

(După cum știe toată lumea, din 1816, o Lojă engleză nu este considerată completă fără un Capitul al Sfântului Arc Regal. Așadar, de ce nu a fost ales Holy Royal Arch? Probabil că fratele Cornelis Manifarges avea suficientă experiență cu masoneria olandeză pentru a prevedea că Marele Capitul HRA olandez va

Brother Cornelis Manifarges must have won at least 4 other Brethren from DDK for the idea (Brothers Lohman, Drulman, Waud, and Van den Akker), this must have been felt by DDK as just another investment, like DDK had been doing continually. But, there were not many English Masons working in the harbour on the list of DDK. In fact, the BB Waud and Manifarges were the only ones!

Why did Brother Manifarges choose for a typical English set up? Maybe he feared that the Lodge would be destroyed again if the English would be forced to leave; the continent of Europe was by then not considered that safe because of the Russian threat. Next to that, he felt probably more expert in the English ritual, and as DDK hardly had other English members such as he, he would have to import them. For English Masons to be of interest, Lodge Concord needed an English set-up or an English ritual they were familiar with. It would become more affordable as well, since most English Craft Lodges meet only 4-5 times per year, and in a Dutch set-up with weekly/monthly meetings traveling costs would be high for Brethren residing in the UK.

It was unlikely that an English set-up, although necessary for the resuscitation of Concord Craft, would be sufficient in itself to motivate his friends to cross the Channel at least four times per year. He would need something more to compensate his friends for all the hassle and costs of traveling 4-5 times per year to the Continent. What could be attractive to them would be the introduction of a side degree in Europe. Which side Degree would be suitable?

If one would choose to use the English ritual, for instance Emulation, the way for founding a Mark Lodge would be open, for most friends of Brother Manifarges from Middlesex and the surrounding counties had, as he did, Provincial rank in the Mark. So, for Brother Cornelis, the way to interest his friends from the Mark in an enterprise such as resuscitating Concord Craft, was to go for the foundation of a Mark Lodge as quick as possible after the resuscitation of the Craft Lodge.

(As everybody knows, since 1816 an English Lodge is not considered complete without a Chapter of the Holy Royal Arch. So, why was the HRA not chosen? Probably Brother Cornelis Manifarges had enough experience with Dutch Masonry to foresee that the Dutch HRA Grand Chapter would insist on an English translation of its own ritual for the sake of ritual

insista asupra unei traduceri în limba engleză a propriului său ritual, de dragul uniformității ritualului. În plus, el însuși nu condusese niciodată un capitol al HRA. Astfel, înființarea unui Capitol HRA al Concord va trebui și ar putea să mai aștepte).

Cornelis știa că noua Lojă Mark ar fi fost prima de pe continentul european și aproape sigur s-a sfătuit cu Marea Lojă Mark și (poate) chiar UGLE în legătură cu interesul lor pentru această acțiune înainte de a se decide efectiv la redeschiderea efectivă a Lojii albastre Concord Craft. Mark Masons Hall trebuie să fi fost foarte interesată, UGLE fiind probabil dispusă să coopereze atâta timp cât Craftul Olandez ar fi fost de acord și Marele Capitol HRA Olandez nu s-ar fi ofensat. Este posibil ca aceștia să fi fost încântați să vadă o structură engleză importată în fortăreața olandeză, dar ar fi procedat cu discreție, pentru a nu deranja inutil orgoliile masonice.

Și astfel, Loja Concord a Maestrilor Mark a fost fondată în aprilie 1958, la 19 luni de la prima întâlnire regulată a Lojii albastre Concord după redeschiderea sa. În 1966 a fost înființată Loja RAM. În mai 1979 a fost înființat Capitolul HRA Concord. Gradele Mark-RAM-Royal Arch ale Lojii Concord, au devenit interfețe ale diferitelor Loji de limbă engleză din Olanda.

În prezent, Concord nu este cea mai mare Lojă albastră din Rotterdam, aceasta este Frédéric Royal. Dar dacă adăugăm membrii din Mark/RAM/HRA, (nu și dublurile), atunci Concord este cel mai mare corpus din Rotterdam; de asemenea, vizitatorii au făcut ca Concord să devină ceea ce este.

Există o atmosferă de deschidere și prietenie față de vizitatori. Această atmosferă a rămas mereu aceeași, chiar dacă în prezent membrii provin din teritoriile care au aparținut întregului Imperiu Roman și din colonii, iar acesta este poate un secret al succesului Lojii. Un alt lucru deosebit se referă la climatul Lojii, care este serios, dar nu rigid. Cum să transmitem într-un mod precis atmosfera specială nu știm. Cel mai bun mod este să o experimentați voi înșivă.

*(Informații furnizate de Venerabilii Frați
Herman van Well, Anne Brouwer)*

uniformity. Moreover, he had never led a Chapter of the HRA himself. Thus, foundation of a Concord HRA Chapter would and could have to wait).

Cornelis knew that the new Mark Lodge would be the first one on the Continent of Europe and he must have probed Mark Grand Lodge and (maybe) even UGLE about their interest in this undertaking before actually deciding to the actual resuscitation of Concord Craft. Of course, Mark Masons Hall must have been very interested, the UGLE probably willing to cooperate as long as the Dutch Craft would be agreeable and the Dutch HRA Grand Chapter not offended. They may have been pleased to see an English set-up imported in the Dutch fortress, but would proceed low-key, in order not to unnecessarily ruffle Masonic feathers.

And so, Concord Mark Master Masons Lodge was founded in April 1958, 19 months since the first regular meeting of Concord Craft after its resuscitation. In 1966 the RAM Lodge was founded. In May 1979 Concord HRA Chapter was established. Concord's side degrees, Mark-RAM-Royal Arch have developed into interfaces of various English speaking Lodges in the Netherlands.

Nowadays, Concord is not the greatest Craft Lodge in Rotterdam, that is Frédéric Royal. But if we add the membership of Mark/RAM/HRA, (not the duplicates) then Concord is the biggest corpus in Rotterdam; also the visitors made Concord to what it is.

There is an atmosphere of openness and friendliness towards visitors. This atmosphere has always remained the same, even if the membership is nowadays from the countries that belonged to the whole Roman Empire and colonies, and that is maybe a secret of the Lodge's success. Another pleasing thing is that the climate of the Lodge is serious, but not solemn. How to convey in a precise way the special atmosphere we do not know. The best way is to experience it yourself. ■

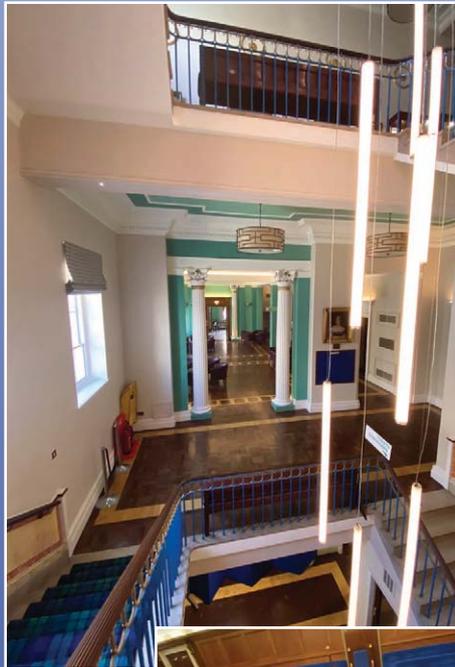
*(Info provided by WBros.
Herman van Well, Anne Brouwer)*

Visiting the Provincial Grand Lodge of Bristol

This is the site of
**BRISTOL'S
FIRST MUSEUM**
and the
PHILOSOPHICAL INSTITUTE
1823
and
FREEMASONS' HALL
since 1871

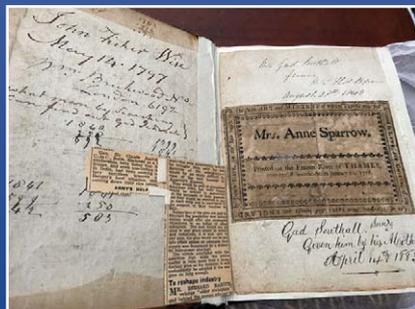
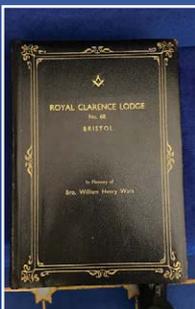
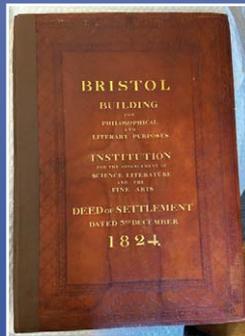

Photo credits: Claudiu IONESCU

Claudiu Ionescu

de vorbă cu / talking to

LUIS BAEZ DELGADO

Grand Master,

American Canadian Grand Lodge

(within Vereinigte Grosslogen von Deutschland)

Masoneria astăzi

Freemasonry nowadays

Bună ziua! Invitatul de astăzi este Marele meu Maestru, Prea Respectabilul Frate Luis Baez Delgado, Marele Maestru al Marii Loji Americano-Canadiene din cadrul Uniunii Marilor Loji ale Germaniei. Mulțumesc, Luis, că ești alături de noi, că ne acorzi din timpul tău și că ne împărtășești cunoștințele tale masonice. Sunt onorat. Mulțumesc mult.

Mulțumesc. Onoarea e de partea mea. Dragă Frate Claudiu, bună ziua și mulțumesc că m-ai invitat la Forum Masonic. Îți mulțumesc pentru ceea ce faci pentru Masonerie. Toți Frații tăi din Germania te salută.

Mulțumesc, sunt onorat. Aș vrea să le prezinți celor care ne urmăresc viața masonică din ACGL: câți Masoni și câte Loji există, dacă există Loji și în alte limbi – spaniolă, turcă –, ce rituri de perfecționare există – Ritul Scoțian Antic și Accepat, Ritul York ș.a.m.d.

ACGL este alcătuită din 46 de Loji și suntem una dintre cele cinci Mari Loji din cadrul Uniunii Marilor Loji ale Germaniei, așa cum ai precizat. Din 2014, ACGL a suferit transformări radicale față de perioada ei de Mare Lojă militară. Cum bazele militare ale SUA s-au închis, numărul de militari și contractori americani a scăzut până la 35 220. Astăzi avem circa 2445 de membri. Asemenea tuturor Marilor Loji, am întâmpinat dificultăți începând din 2019 până la sfârșitul lui 2021, în timpul pandemiei de Covid-19. Un lucru bun a fost faptul că ne-am întâlnit online, am rămas conectați, am deschis ușile altor membri din lumea întreagă să ni se alăture, pentru că internetul a fost o modalitate prin care se putea conecta oricine de acasă. Din septembrie 2021 am redeschis cu precauție Lojile pentru întâlniri și adunări fizice. De asemenea, ACGL sărbătorește 60 de ani de Frăție anul acesta. Viața masonică din Germania e grozavă. Cât despre riturile de perfecționare: avem membri în

Very good afternoon! My guest today is my Grand Master, M.W. Brother Luis Baez Delgado, Grand Master of the American-Canadian Grand Lodge within the United Grand Lodges of Germany. Many thanks, Luis, for being with us, for your time and for sharing your Masonic knowledge. I'm honored. Thank you so much.

Thank you. The honor is mine. Dear Brother Claudiu, good afternoon and thank you for the invitation to the Masonic Forum. Thank you for what you do regarding Masonic work and greetings from all your Brothers in Germany.

Thank you so much, I am honored. I would like to introduce our audience to the Masonic life in the American-Canadian Grand Lodge: how many Masons and Lodges are there, if there are Lodges in other languages – Spanish, Turkish –, what appendant bodies, Ancient and Accepted Scottish Rite Shrine,

York Rite and so on.!

The American-Canadian Grand Lodge consisted of 46 Lodges, and we are one of five Grand Lodges within the United Grand Lodges of Germany, as you mentioned. Since 2014, the ACGL has made remarkable transformations from its early days as a military Grand Lodge. With the United States' military bases closing down, the number of US military service members, contractors dwindled to around 35,220 today. Presently we have around 2445 members. Like all the Grand Lodges, we had difficulties from 2019 to the end of 2021, during Covid-19. One good thing during Corona – we had online meetings, we stayed connected, we opened the doors to our members throughout the world to join, since that was a way of connecting anyone that was at home or working from home. Since September of 2021 we carefully re-opened our Lodges for physical meetings and gatherings. Also, the ACGL is celebrating 60 years of Brotherhood this

Ritul Scoțian Militar American, în Clubul MSRB NATO, din Valea Washington, Orientul Districtului Columbia. Se organizează în mod regulat întâlniri la care participă cadeți cu rezultate excepționale de la Reserve Officer Training Corps, elevi cu rezultate excepționale în liceele americane, din Anglia, Germania și Italia. Maeștrii Masoni care sunt militari, precum și cei care au pașaport american și sunt fie ei civili, fie militari în Europa, pot deveni membri ai Clubului MSRB.

Avem circa 135 de membri în Emirat Shrines International, care asigură transportul copiilor grav bolnavi din Europa și Orientul Mijlociu către spitale Emirat Shrine International din Statele Unite. Se întâlnesc de circa patru ori pe an, susțin două ceremonii și au 17 cluburi Shrine în Europa. De mulți ani încoace ne întâlnim la Conventele ACGL, la care ai participat și tu în trecut, unde membrilor Emirat Shrine și ai Ritului Scoțian li se acordă cinstea de a purta și escorta steagul. Avem relații de colaborare foarte bune. Avem membri și printre Masonii Mark și Riturile York din Germania și Anglia.

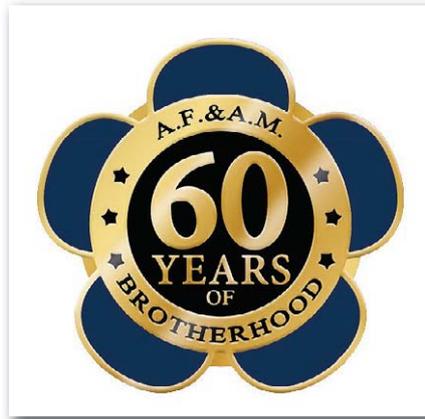
În ce țări are ACGL Loji?

Pot să-ți spun că avem nouă Loji în Franța care tocmai și-au sărbătorit a zecea aniversare în luna iulie a acestui an. Iar ACGL a trecut prin transformări remarcabile față de începuturile ei de Mare Lojă militară. Așa cum am spus mai devreme, cum în Germania s-au închis baze militare ale SUA, existența Marii Loji a fost amenințată. Însă am devenit Marea Lojă de facto în care non-germanii să poată practica Francmasoneria cu propriile ritualuri, în propria limbă. Astăzi avem Loji care practică ritualuri în engleză, franceză, turcă și italiană, precum și ritualuri diferite pe lângă cel american. Mulți membri nu sunt rezidenți, dar au fost membri în timpul rotației în Germania și și-au păstrat apartenența când s-au întors în State. Astăzi, majoritatea membrilor rezidenți sunt personal non-militar.

Luis, vorbește-mi despre motto-ul tău ca Mare Maestru. De ce l-ai ales?

Mottoul meu pentru anul acesta este „part upon the square” („parte a echerului”), și l-am ales pentru că ultimii doi ani, de Covid-19, am avut doar întâlniri online, realizând chiar lucruri importante și întruniri interesante. Dar când ne întâlnim fizic realizăm mult mai multe, „revenind la echer”. E unul dintre motivele pentru care am ales ca motto-ul să meargă mai departe, dar și ca să ne întoarcem la lucrurile fundamentale, pentru că timp de doi ani nu am putut fi împreună. Voi explica mai multe despre ce facem astăzi ca să respectăm motto-ul.

year. Masonic life in Germany is great. To your question about appendant bodies: we do have members in the American Military Scottish Rite, the MSRB NATO Club, Valley of Washington, Orient of District of Columbia. They hold regular meetings, participating in Honorary and Outstanding ROTC students, in American high-schools, in England, Germany and Italy. And then Master Masons that are serving in the military, as well as US passport holders, either military or civilian within Europe, can become members of the MSRB Club. We have around 135 members in the Emirat Shrines International. Members facilitate transportation to seriously ill

children from Europe and the Middle East to the Shrines hospitals in the United States. They meet around four times a year, conduct two ceremonies and they do have 17 Shrine clubs within Europe. For many years we've come together at the ACGL Communication, as you also participated in the past, where Emirat Shriners and Scottish Rites are honored by escorting and carrying the flag. We are in very good working relationship. We also

have members in the Mark Masons and the York Rites within Germany and England.

In which foreign countries does the ACGL have Lodges?

I can tell you we have nine Lodges in France, that have just celebrated the ten-year anniversary in July of this year. And the ACGL made remarkable transformations from its early days as a military Grand Lodge. As I stated before, with the US military bases closing in Germany, the existence of the Grand Lodge was under threat. But we became the de facto Grand Lodge for non-Germans to practice Freemasonry with their own rituals, in their own language. Today we have Lodges practicing Freemasonry in English, French, Turkish and Italian, with different rituals in addition to the American ritual. Many members are non-resident members, who were members during the rotation in Germany and kept their membership while back in the United States. But most of the resident members are non-military personnel today.

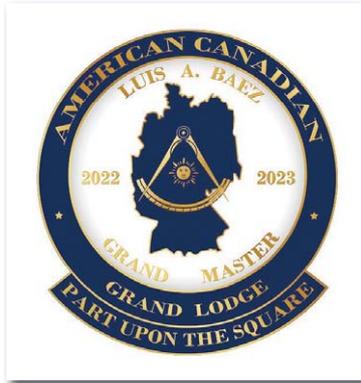
Luis, tell me about your motto as Grand Master. Why did you choose that?

My motto for this year is “part upon the square” and I chose it because after two years of Covid-19 and meeting online we really had the meetings and big, great things in the media. But when we are physically meeting together we accomplish a lot and we “part upon the square”. That is one of the reasons I chose the motto to continue, and getting back to basics, since we

Marile Loji de limbă engleză își pierd membrii. Se întâmplă același lucru cu membrii din ACGL? Ce politici aveți ca să vă păstrați membrii?

O să spun că generațiile de azi diferă de cea din anii '60. Mulți lucrează cât e ziua de lungă în contextul telemuncii, nu au un program definit. Nu se opresc niciodată din lucru, așa merg lucrurile astăzi. Doar își iau pauze. Cred în ce e mai important pentru ei.

Cât despre ACGL – ne-am îmbunătățit întâlnirile. Problemele organizatorice au devenit răspunderea marilor ofițeri aleși, care dezbat elementele în discuție la următoarea întâlnire, spre a fi aprobate. Lojile au renunțat la ținută în cadrul întâlnirilor obișnuite, se folosește ținuta la ritualuri, convente sau diverse evenimente. Ne concentrăm pe dezvoltarea individuală, nu să memorăm lucruri.

Foarte interesant! Care sunt relațiile ACGL cu autoritățile germane?

O singură frază: nu există nici o problemă între ACGL și autoritățile germane, suntem în relații bune.

Luis, în experiența ta masonică internațională ai observat diferențe între Francmasoneria Răsăriteană și Apuseană, între America de Sud și cea de Nord? Ce fel de Francmasonerie crezi că se apropie cel mai mult de ceea ce ar trebui să fie Francmasoneria?

Suntem o societate cu membri care împărtășesc culturi, obiceiuri și un mod de a gândi. Cred că provenim aproape în exclusivitate din clasa de mijloc, mai precis din partea ei educată. Marile Loji nu se osifică niciodată, se schimbă și se reconfigurează și își trăiesc viața. Locuim la oraș, avem timp liber și suntem activi social. Lucrul ăsta generează diversitate și adaptabilitate la ritualuri. Suntem implicați în istorie, dar trebuie să îmbrățișăm prezentul și viitorul laolaltă. Astăzi ne vizităm unii pe alții, interacționăm, învățăm unii de la alții și realizăm proiecte comune. Viitorul este fără îndoială una dintre forțele motorii care dezvoltă Francmasoneria, nu doar în Germania ci în toată lumea. În ciuda dezacordurilor, UGLE și Marele Orient al Franței rămân bazele identității masonice. Cât despre ce ar trebui să fie Francmasoneria, o să spun că ar trebui să fie lucrul care unește printr-o singură ideologie, însă are spațiu pentru deosebiri naționale și regionale enorme. Comunitatea deopotrivă unită și diversă nu face decât să sublinieze rolul pe care îl joacă Francmasoneria în toată lumea.

Crezi că lumea mai are astăzi nevoie de Francmasonerie la fel de mult ca în trecut? S-a erodat cumva

were two years without meeting together. I will explain some more what we are doing today to follow my motto.

The English-speaking Grand Lodges are losing membership. Is it the same with the membership in the American-Canadian Grand Lodge? What kind of politics do you have for retaining membership?

I will say that today's generations differ from the 1960's. Many work as many hours as they can, with all this work from home, with no real defined hours. They're never truly off work – that's today's business. They just take breaks. They believe in what's more important to them. With regards to the ACGL, we have improved our meetings. Business meetings have become the responsibility of the elected line with a recap at the appropriate meeting for approval. Lodges have dressed down for normal meetings, dress up during rituals, special communications or events. We are concentrating on individual development, and not on memory work.

Very interesting! What are the relations of the ACGL with the German authorities?

One sentence can describe that: the ACGL has no issues with the German authorities and we are in good relations.

Luis, from your international Masonic experience have you noticed differences between Eastern and Western European Freemasonry, between South and North America? What kind of Freemasonry do you think is closer to what Freemasonry should be?

I'll say that we are a society with members that share cultures, customs and a way of thinking. For the most part, we may be exclusively of the middle-class and more specifically mostly of the educated part. Grand Lodges are always on the move, changing and reconfiguring and experiencing their Rite. We are urban residents, with free time and socially active. This fact generates diversity and adaptability to the rituals. We are involved in history, but need to embrace the present and future together. Today we visit each other, interact, learn from each other and conduct joint projects. The future is undoubtedly one of the driving forces behind the development of Freemasonry not only in Germany, but around the world. Despite disagreements, the UGLE and the Grand Orient of France remained bases of the definition of Masonic identity. With regards to what Freemasonry should be, I will say that it should be the one that unites by a single ideology, but with enormous national and regional differences. This simultaneously united diverse community only emphasizes the role that Freemasonry plays around the world.

Do you think that nowadays the world needs Freemasonry like in the past? Is Freemasonry somehow

Francmasoneria? A devenit ea mai degrabă o organizație caritabilă?

Cu siguranță, iar răspunsul e format din mai multe părți. În timpul evenimentelor recente din lume, pandemia dezastruoasă și mai ales acum, războiul din Ucraina, masonii au etalat din nou principiile Francmasoneriei: au întins o mână de ajutor, au oferit sprijin cu loialitate, au fost prietenoși și au dat sfaturi bune. Avem rolul de a continua educația și creșterea intelectuală a celorlalți, insistând asupra faptului că învățarea cuprinde multe lucruri, pentru că e important pentru oricine să devină cea mai bună versiune a sa ca mason, oferind și primind, alinând și fiind alinat, sprijinind și fiind sprijinit, fie individual, fie colectiv. Cât despre erodarea Francmasoneriei, o să spun că ea nu apare deloc. Departe de a fi o breaslă moartă, de-a lungul anilor am observat că Francmasoneria a arătat și demonstrat în mod viu, inteligent, că suntem un grup de indivizi angajați în ce se întâmplă. Asemenea tuturor grupurilor filantropice din anii '60 încoace, și ea a suferit un declin al numărului de membri, așa cum m-ai întrebat. Schimbările sociale nu sunt un lucru rău, iar în cazul Francmasoneriei nu e prima dată când au loc. Vom trece printr-o perioadă mai dificilă, însă va exista un număr de Loji excepționale, Mari Loji, care vor rezista timpului. Cu privire la întrebarea despre caritate o să spun că principiile noastre ne învață valoarea ajutorării și carității. Ne dedicăm să consolidăm firea unui om, să-i îmbunătățim perspectiva morală și spirituală nu pentru a fi mai bun decât ceilalți, ci decât el însuși.

Percepția publică despre Francmasonerie s-a schimbat în timp. Ce a condus la aceste variații? O percepție publică bună înseamnă o creștere a numărului de membri.

În Germania a avut loc o adevărată renaștere, unele Mari Loji au chiar liste de așteptare. În unele discuții aud că percepția nu e o problemă, în altele se pare că ar fi multe de spus. Nu există un singur răspuns corect, pentru că Masoneria diferă de la o țară la alta. Ca să revenim la zilele noastre, trebuie să ne dăm un reset, cum facem cu computerele și mobilele când pățesc ceva, așa cum am făcut de mai multe ori în trecut. Dar modernizarea e ceva ce nu poate fi ignorat sau evitat. E obligatoriu să ne adaptăm. Trebuie să depășim situația și să ne confruntăm cu gândirea majorității populației, care în mare măsură înseamnă superstiții și o imagine falsă despre Francmasonerie. Trebuie să demonstrăm că suntem o societate căreia îi pasă, merită să-i ajute pe alții, atât din organizația noastră, cât și din afara ei. Să ne deschidem ușile către comunitate, să arătăm ce suntem și ce facem. Putem face asta stabilind o zi a porților deschise când membrii comunității pot să viziteze Loja și să afle ce e cu noi. Trebuie să arătăm că avem credințe și standarde și că încercăm să le respectăm în fiecare zi. Nu e nevoie să ne facem

eroded? Has Freemasonry become more of a charity organization?

Absolutely, and I have different parts to that answer. In recent developments around the world, with the pandemic disaster and especially now, with the war in Ukraine, Masons have re-emphasized the principles of Masonry: a helping hand, loyal support, a friendly face and good advice. We have a role in continuing the education and intellectual growth, insisting that learning is about many things, as it is important for anyone to become the best version of themselves as Mason, giving and receiving, relieving and being relieved, supporting and being supported, either individually or collectively. To the question about the erosion of Freemasonry, I will say not at all. Far from being a dead craft, from my personal observations over the years Freemasonry has displayed and demonstrated vividly, intelligently that we are an engaged group of individuals. Like all social-philanthropic groups since 1960, it has suffered a decline in membership, as you asked. Its societal changes are not a bad thing, and it's not the first time for Freemasonry. We will experience a tougher period, but there will be a number of exceptional Lodges, Grand Lodges, that will stand the test of time. With respect to the question about charity I will say that our principles teach us the value of relief and charity. Our dedication is to strengthen a man's character, improve his moral and spiritual outlook not to be better than others, but better than himself.

The public perception of Freemasonry has changed over time. What has led to these variations? A good public perception results in an increase in the number of members.

Germany's experienced a real revival, as some Grand Lodges have a waiting list for individuals to join. In some conversations I hear perception is not an issue, in others they have a lot to say. There is no right answer, since Masonry differs from country to country. We need to reboot, to get back to today, like we do to computers and cellphones when something happens to them, as we have done several times in the past. But the modernization is something that cannot be ignored and cannot be avoided. It is absolutely necessary to adapt. We need to overcome and face the thinking of the majority of the population, which is mostly superstition and have a false sense about Freemasonry. We need to demonstrate that we are a caring society meant to help others, both within and without our organization, open our doors to the community, show what we all are and what we do. That is scheduling an open day for the community members to visit the Lodge and to know what we are all about. Show that we have beliefs and standards and that we try to live up to them on a daily basis. We do not need

reclamă în ziare sau media, dar trebuie să fim atractivi și prezenți în piață, nu blocați în tradiție. Trebuie să ne concentrăm asupra activităților civice și asupra comunității, formulând campanii de publicitate care pun în evidență sentimentul de frăție, onoare și prietenie. În unele țări se practică asta, așa devine atractivă Masoneria.

Spune-mi, te rog, care e cea mai dificilă problemă cu care se confruntă astăzi Francmasoneria.

Francmasoneria e reprezentată de diferite țări, ritualuri, practici și structuri instituționale, diverse Charte care de multe ori nu au legătură între ele și nu se recunosc reciproc. Suntem similari ca structură și compoziție, dar nu am reușit să comunicăm eficient. Trebuie să regândim situația, să ne angajăm și să îmbrățișăm provocarea la toate nivelurile, să ne concentrăm asupra calității pentru a dezvolta următoarea generație de lideri masoni. Statu-quo-ul nu va rezista.

Cum a fost luată ACGL prin surprindere de pandemie? Ce lecții ar trebui trase din perioadă de pandemie?

În ultimi doi ani de pandemie am trecut prin felurite greutăți. Mulți dintre noi au învățat cum să lucreze din biroul de acasă, izolați, alții având și grijă de familie, inclusiv treburi casnice, învățat cu copiii, studiu individual și participarea la întrunirile Lojii, dar virtual. Am descoperit un stil de viață și un mod de a rămâne în contact unii cu alții oriunde am fi în lume. Întâlnirile nu au fost ca de obicei, pentru că eram obișnuiți să ne vedem în față-n față. Am învățat să ne întâlnim și să ne întâmpinăm pe calculator. Mulți au participat la sesiuni de învățare din cadrul Lojii, luând parte și la învățăturile masonice din alte Mari Loji din lume, cum am făcut eu. Am învățat să gestionăm situația și s-o depășim, în caz că mai ajungem vreodată în ea.

Cum vezi viitorul Francmasoneriei, Luis?

Pentru noi e o provocare importantă să ne respectăm tradiția, să rămânem fideli valorilor noastre și în același timp să părem moderni și relevanți pentru tână generație. De exemplu – limbajul, capacitatea de a descrie în termeni simpli, punând accent pe latura socială a activităților noastre, precum și aceea de a contribui la societate. Însă modernizarea limbajului nu înseamnă să ne schimbăm principiile. Trebuie să ținem cont de timpul pe care îl cerem membrilor noștri, să ținem pasul cu ținutele și să nu uităm de importanța sentimentului de apartenență. Tehnologia trebuie adaptată la nivel de administrație, conectivitate, educație și ritualuri. Media, mai ales site-urile web, trebuie să fie atractive, prietenoase, să ofere informații esențiale ca să faciliteze accesul la întâlniri de lucru, ritualuri și prelegeri, așa cum am spus mai

to advertise in newspapers or media, but we do need to be attractive and marketable, not traditional. We need to focus on civic activities and the community, formulating publicity campaigns that exemplify brotherhood, honor and friendship. For some countries, that's how we became attractive.

Tell me, please, what is the most difficult problem facing Freemasonry today.

Freemasonry is represented by different countries, rituals, practice and institutional structures, various Charters that are often unrelated and do not recognize each other. We are similar in structure and composition, but have not been able to communicate. We need to rethink, engage and embrace at all levels, focus on the quality to develop the next generation of Masonic leaders. Status quo will not hold.

How has the pandemic surprised the ACGL? What lessons should be learned from the pandemic period?

Over the past two years of pandemic we've had our trials and tribulations. Many of us learned how to work from the office at home, isolated, and sometimes caring for our families, including house chores, teaching, learning and attending Lodge, but virtually. We have discovered a way of life and a way to stay in touch with each other wherever we may be in the world. Meetings were not as usual, since we were accustomed to meet in person. We learned to meet and greet through a media source. Many attended learning sessions within, also attending Masonic teachings from other Grand Lodges around the world, as I did. We learned to deal with the situation and how to surpass it if we ever get into it again.

How do you see the future of Freemasonry, Luis?

It is an important challenge to us to respect our tradition, stay faithful to our values and at the same time appearing modern and relevant to the younger generation. For example – the language, being able to describe in simple terms, emphasizing the social side of our activities as well as making contributions to society. But modernizing our language doesn't mean

changing our principles. We need to be mindful of the time commitment that we are asking of members, keeping up the pace of our meetings and the importance of fostering a feeling of membership. Technology needs to be adapted in the administration, connectivity, education and rituals. Media, especially websites, need to be attractive, friendly, with essential information, in order to streamline the process of entry to the business meetings, rituals and classes, as I stated before, and include the new Brothers in important work in the Lodge and in the community.

devreme, și să-i includă pe Frații noi în sarcini importante din cadrul Lojii și comunității.

În cele din urmă, te rog să ne spui CV-ul tău, atât masonic, cât și profan.

Încerc să fiu scurt. M-am născut la San Juan, în Puerto Rico. Am obținut licența în inginerie mecanică și agricolă, apoi m-am înrolat în Armata SUA în 1971. În timpul serviciului militar am fost subofițer în SUA, Coreea, Alaska, Hawaii, America Latină, Germania, Bosnia, Kosovo, Kuweit, Irak. Am primit numeroase premii și distincții militare și mi-am încheiat cariera militară ca sergent-major în comandamentul unui detașament special aviatic, ieșind din armată în 2004. Apoi am intrat în Programul pentru Serviciu Civil din cadrul Departamentului Apărării, unde m-am ocupat de logistică aviație, am fost director de aerodrom și director de operațiuni aviatice pentru diferite aerodromuri și stații radar din Europa. Am participat și la câteva cursuri de administrație aviațică din SUA, ieșind în cele din urmă din serviciul civil în aprilie 2020. Sunt membru a numeroase asociații civile și militare.

Sunt Maestru din trecut al Lojii Lumina celor trei stele Nr. 963, am fost Mare Maestru Adjunct Districtual și, trecând prin funcții, am devenit Mare Maestru în aprilie anul acesta. Sunt membru al Ritului Scoțian în Gradul 32 Cavaler Comandor al Curții de Onoare și Reverend Adjunct din Trecut al Emirat Shrine International.

Splendid. Mulțumesc mult, Luis.

Mulțumesc că mi-ai dat ocazia să prezint ACGL și îți urez mult succes în tot ceea ce faci. Salutări de la Frații tăi din Germania.

Mulțumesc, Luis. Sunt profund onorat.

Finally, please let us know your CV, both Masonic and profane.

I'll try to keep it short. I was born in San Juan, Puerto Rico, I earned a degree in mechanical and agricultural designs and then enlisted in the US Army in 1971. During my tenure in the military I served in a position of non-commissioned officer in the US, in Korea, Alaska, Hawaii, Latin America, Germany, Bosnia, Kosovo, Kuwait, Iraq. I am the recipient of numerous military awards and recognitions and then I culminated my military career as an aviation task force command sergeant-major, retiring in September 2004 from the military. I then joined the US Department of Defense Civil Service Program, where I served as an aviation logistician, airfield manager and aviation operations manager for various airfields and radar sites in Europe. I also attended several US aviation administration courses, finally retiring from civil service in April of 2020. I am a member of various civil and military associations.

Past Master of Light of the Three Stars No. 963, Past District Deputy Grand Master and through the ranks to Grand Master since April of this year. I am a member of the Scottish Rite 32nd Knight Commander of the Court of Honor and Past Assistant Reverend of Emirat Shrine International.

Splendid. Thank you so much, Luis.

Thank you for letting me introduce the American Canadian Grand Lodge and wishing you the most success in all you do. Greetings from your Brothers in Germany.

Thank you so much, Luis. I am deeply honored. ■

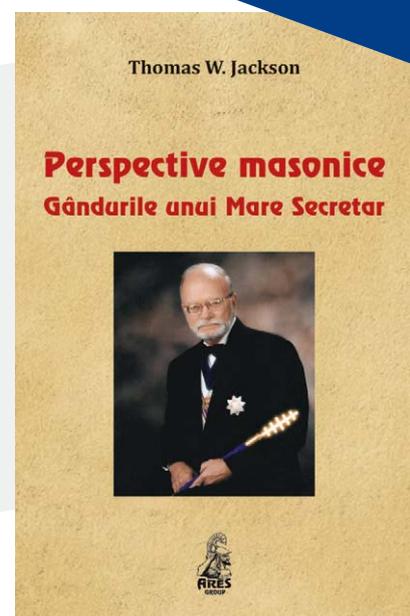
Sursa / Source: <https://youtu.be/vP3tPt0iipI>

Prima carte a lui THOMAS JACKSON tradusă în românește

Comenzi la: masonicforum@gmail.com

Preț: **33** lei
+ cheltuieli
transport

Reverendul Henry Duncan 1774-1846: Francmason și bancher inovator

În 2008 am trecut cu toții printr-o criză financiară uriașă, în mare măsură, ca de obicei, din pricina lăcomiei și neglijenței bancherilor. Bancherii au fost deseori figuri nepopulare în Scoția, iar de curând niște bancheri scoțieni au devenit încă și mai puțin populari.¹ Așa că e frumos să vă pot spune o poveste nu despre un om celebru care a fost un Mason neimportant, ci despre un om mai puțin celebru care a fost bancher și chiar a trăit conform principiilor sale!

Dacă vă aflați vreodată în Scoția, în loc să urcați direct pe M74 ieșiți pe A75 în direcția Stanraer și urmăriți semnele până la Crucea Ruthwell. Monumentul este o cruce celtică de secol XVIII, dintr-o vreme când Ruthwell făcea parte din Northumbria. A rămas acolo, înaltă de aproape șase metri, până când a fost dată jos, la jumătatea secolului XVII, după Reformă, în baza legii Monumentelor Idolatre din 1642. Din fericire, fragmentele au fost îngropate, descoperite la începutul secolului XIX și reasamblate de Reverendul Henry Duncan, pe atunci vicar la Ruthwell.

Henry Duncan s-a născut în 8 octombrie 1774 în casa parohială presbiteriană de la Lochrutton, chiar la ieșirea din Dumfries. A mers la Dumfries Academy, apoi la Universitatea St. Andrew's. După două semestre, un prieten de familie l-a tentat să meargă în sud, la Liverpool, și s-a angajat la Banca Heywood's.

După trei ani s-a întors în Scoția și la universitate ca să preia profesia familiei, anume cea de preot. A obținut dreptul să predice în 1798, iar un an mai târziu i s-au oferit trei alegeri: o parohie în Irlanda și două în apropiere de Dumfries. În cele din urmă a ales Ruthwell, pe Coasta Solway.

S-a mutat în parohia sa rurală în perioada de imediat după un război cu Franța revoluționară, urmat la

¹ Directorul de atunci al Royal Bank of Scotland și-a părăsit postul în dizgrație, iar majoritatea băncilor au trecut în posesiunea statului, unde încă se află în 2016. (n. a.)

Revd Henry Duncan 1774-1846: Freemason and Innovative Banker

In 2008 we were all going through a giant financial crisis and, as usual, it was the greed and profligacy of bankers that was largely to blame. Bankers have often been unpopular figures over here, and recently some Scottish bankers even more unpopular.¹ Thus it is nice to be able to tell you a tale, not about a famous man who was an indifferent Mason, but a less famous man who was a banker and really lived his principles!

If you are ever travelling to Scotland, instead of going straight up the M74 take a diversion along the A75 in the direction of Stranraer – and follow the signs to Ruthwell Cross. This monument is an eighth century Celtic cross, from a time when Ruthwell was part of Northumbria. It stood there, nearly twenty feet high, until the mid-seventeenth century, when the post-Reformation Idolatrous Monuments Act of 1642 eventually resulted in it being taken down. Luckily the various parts got buried and were unearthed in the early nineteenth century and put together again by the Revd Henry Duncan, the then vicar at Ruthwell.

Henry Duncan was born on 8 October 1774 at the manse at Lochrutton outside Dumfries. He went to Dumfries Academy, and then to St Andrew's University. After two terms he was tempted south to Liverpool by a family friend and took up employment at Heywood's Bank.

After three years he returned to Scotland and to university, to take up what was virtually the family profession of the ministry. He was granted his licence to preach in 1798 and a year later was given three options – a parish in Ireland and two near Dumfries. It was Ruthwell on the Solway Coast that he finally chose.

He moved to his rural parish at a time just after a war with revolutionary France which was rapidly followed by the Napoleonic Wars. Prices

¹ The then head of the Royal Bank of Scotland departed from his job in disgrace, and the bank was largely taken into state ownership, where it remains in 2016.

Heywoods Bank, Liverpool in 1787

scurtă vreme de Războaiele Napoleoniene. Prețurile crescuseră enorm, salariile rămăseseră mici iar un fermier câștiga poate cinci pence (vechi) pe zi – pe lângă toate astea, o serie de recolte slabe. Nu s-ar spune că e era un loc unde să-ți începi cariera sub auspicii bune!

Duncan s-a străduit să îmbunătățească situația locuitorilor din Ruthwell. A cumpărat în pentru a fi ținut în localitate, a adus grâne de la Liverpool și a reorganizat o societate de întraajutorare din sat care în ultima vreme fusese cam anemică. Ca să ajute și mai mult cauza, l-a convins pe moșierul din localitate, lordul Mansfield, să ofere societății o casă în care să-și poată stabili sediul.

Ruthwell Parish Church

S-a stabilit în mod limpede o conexiune între lordul Mansfield și Henry Duncan, iar Duncan a devenit predicatorul familiei, când aceștia erau acasă. Dinastia Mansfield era familia Murray, care deținea majoritatea pământului de pe lângă Ruthwell și a cărei a doua casă era Palatul Scone, unde a sălășluit o vreme Piatra Destinului – Stone of Scone (până să ajungă la Westminster Abbey). Câțiva membri ai familiei Murray sunt îngropați în Biserica Parohială Ruthwell.

Acum că am zugrăvit fundalul istoric, să pășim în biserica propriu-zisă. În spatele altarului se înalță crucea în sine, într-o extensie special construită care permite ca baza să-i fie la doi metri sub nivelul podelei. Crucea are puțin peste șase metri. E impresionantă în ziua de azi și nu putem decât să ne imaginăm cât de impresionantă era acum douăsprezece veacuri în cimitir.

Nu poți decât să privești uluit scene biblice detaliat sculptate, modelele de noduri celtice și, în chip ciudat, chiar în centrul brațelor crucii – un triunghi. Chiar ciudat, pentru că văzând câteva astfel de cruci nu am știut că triunghiul e un simbol folosit în mod normal în sculpturile de secol XVIII, dar... Panourile informative rămăneau enigmatice cu privire la conținutul simbolic al înlocuirii din epoca modernă

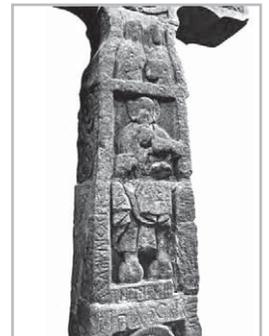
South face of Ruthwell Cross showing the replacement cross piece

had soared, wages had remained low and an agricultural worker earned maybe five (old) pence per day – all this and a series of bad harvests. Not an auspicious place to start a career one might think!

Duncan worked at trying to improve the conditions of the population of Ruthwell. He purchased flax for local spinning, bought in grain from Liverpool and reorganised what had of late been a languishing Friendly Society in the village. To further that cause, he persuaded the local landowner Lord Mansfield to give a cottage to the Friendly Society to establish its activities.

There was clearly a bond formed between Lord Mansfield and Henry Duncan, and Duncan became the family preacher when they were at home. The Mansfield dynasty was the Murray family who owned most of the land around Ruthwell, and whose second home was Scone Palace, where the Stone of Destiny once lived (until it ended up at Westminster Abbey). Some of the Murray family are buried in Ruthwell Parish Church.

So having set the historic scene, let's step inside the church itself. Behind the altar towers the cross itself, in a purpose-built extension which allows it to be set two metres below the floor level. The cross is just over six metres, some twenty feet, tall. It is impressive today and one can only guess just how impressive it was some twelve centuries ago in the churchyard.

North face of Ruthwell Cross showing John the Baptist

One can only gaze in wonderment at the intricate carvings of biblical scenes, Celtic knotwork patterns and, strangely, right at the centre of the arms of the cross – a triangle. Strange indeed, for having seen a few such crosses I was not aware that the triangle was a symbol normally used in eighth century carvings, but ... The information boards were enigmatic as to the content of the symbology on the modern (early nineteenth century) replacement of the missing cross arms, except to say that when the cross was re-erected the Revd Duncan had a piece made to fit. Duncan being a keen Royal Arch Mason, and not knowing what was on the missing piece, simply used the triangle symbol of the Royal Arch.

Back in the car, one can set out to see the other tourist attraction near Ruthwell, the Savings Bank Museum. We had by this time got the idea that the Revd Duncan was a man of many parts. Ruthwell is literally a one-street village: one end finishes in a field, and on either side of the street are a series of low, single-storey Scottish cottages – one of these is the Museum.

Inside the Museum was a large replica of the cross, so we asked the Curator about the triangle and mentioned that we knew that symbol from times other than the eighth

(începutul secolului XIX) a brațelor lipsă ale crucii, spunând doar că, atunci când a fost reînălțată, Reverendul Duncan a construit o bucată care să i se potrivească. Duncan fiind un Mason devotat al Arcului Regal, și neștiind ce se afla pe bucata lipsă, a folosit pur și simplu triunghiul, simbolul Arcului Regal.

După ce te întorci în mașină poți să pornești spre cealaltă atracție turistică de lângă Ruthwell, Muzeul Băncii de Economii. În punctul acesta ne dăduserăm seama că Reverendul Duncan a fost un om cu multe fațete. Ruthwell e efectiv un sat cu o singură stradă: un capăt dă într-un câmp, iar de o parte și de alta a drumului se află o serie de case țărănești joase, cu un singur etaj – una dintre ele este Muzeul.

În interiorul Muzeului era o reconstituire la scară mare a crucii, așa că l-am întrebat pe curator despre triunghi și i-am spus că știam că simbolul acela e din alte vremuri, nu din secolul VIII. În clipa aceea ne-a întins mâna! Așa că haideți să studiem marea idee a Reverendului Duncan.

Era limpede că sărăcia de atunci a satului, chiar dacă situația a fost îmbunătățită local de societatea de întruajutorare, necesita o abordare mai radicală, iar Duncan – poate datorită experienței de bancher de la Liverpool, poate datorită naturii ingenioase a celor din Manse, fie pur și simplu pentru că încuraja economiile, asigurând ele o securitate împotriva crizelor neprevăzute – a căutat el însuși una. Pe atunci, ca să-ți deschizi un cont la o bancă într-un totu consacrată costa frumoasa sumă de (pe atunci) 10 lire sterline. Dar, așa cum scrie pe site-ul Băncii de Economii, „... la Ruthwell 6 d (2 ½ p) erau de ajuns. Primele erau puse în Banca Inului din Dumfries și aduceau o dobândă de 5%. Membrii primeau 4 ½ % net. Din diferență era alimentat un fond caritabil. Existau dobânzi diferențiate pentru cei care făceau economii pe termen lung și se plătea o sumă pentru administrarea contului.” După cinci ani de la implementare, conceptul simplu de a oferi servicii bancare și de economii celor cu mijloace de trai modeste se răspândise prin Marea Britanie și Europa. În acel prim an, economiile au fost de 151 de lire sterline. Zece ani mai târziu, în Marea Britanie suma depășise 3 milioane de lire. La începutul mileniului existau bănci de economii în nouăzeci și două de țări.

S-a dovedit că Reverendul Duncan fusese un Mason devotat al capitolului Royal Arch și că toate acele capitule aveau patente eliberate de Anglia. Pe atunci, situația era întrucâtva confuză. În Anglia, lojile de sub Marea Lojă Antică tindeau să includă Capitolul Arcului Regal și Cavalerii Templieri în activitățile lor (în vreme ce Marea Lojă Modernă nu), practică respectată în mod tradițional și în Scoția. În stenogramele din ceea ce astăzi se numește Loja Thistle Nr. 62 din Dumfries citim în 8 octombrie 1770 următoarele: „și confirmăm tuturor oamenilor luminați că numitul respectabil frate, după ce a fost evaluat și găsit calificat ca Ucenic, Calfă, Maestru și Maestru Mark, a fost ales de noi Maestru Venerabil, iar apoi ridicat la Gradul

Savings Bank Museum

century. Whereupon he held out his hand to be shaken! So let's look at the Revd Duncan's big idea.

The rural poverty of the time, while locally alleviated by the Friendly Society, clearly needed a more radical approach and Duncan – maybe because of his banking experience in Liverpool, maybe because of the thrifty nature of men of the Manse, or maybe simply because saving was the thing to be encouraged as it offered some security against the unforeseen crisis – sought to find a way to offer this. In those days, to open an account at an established bank required the princely sum (then) of £10. But, as the Savings Bank website says ‘... in Ruthwell 6d (2 ½ p) was enough. The deposits were placed with the Linen Bank in Dumfries and received 5% interest. Members got 4 ½ % – on whole pounds. The surplus provided a charity fund. Tiered interest for long term savers and a sum for administering the bank’. Within five years this single simple concept, that of offering banking and savings to those of modest means, had spread throughout the UK and into Europe. In that first year the savings were £151. Ten years later in the UK that sum was over £3 million. At the millennium there were savings banks in ninety-two countries.

It turned out that the Revd Duncan had been a keen Royal Arch Chapter Mason and that those Chapters were all warranted from England. The situation at that time was somewhat confusing. In England Antients lodges tended to work Chapter and KT as part of the lodges' activities (whereas the Moderns did not), and this was the practice that was traditionally followed in Scotland as well. The Minutes of what is now Thistle Lodge No. 62 in Dumfries record on 8 October 1770 the following: ‘and attest to all men enlightened that the said worshipful brother, after having been examined and found duly qualified as an Entered Apprentice, Fellow craft, Master and Mark Master Mason, was by us elected Master of the Chair, and then by us elevated to the Sublime Degree of Excellent, Super-Excellent and Royal Arch Mason’. However, the Grand Lodge of Scotland in 1800 issued a circular ‘prohibiting and discharging its daughters to

Sublim de Maestru Excelent și Super-Excelent și Mason al Arcului Regal”. Însă în 1800 Marea Lojă a Scoției a emis o circulară prin care „le interzice lojilor sale să organizeze vreo întâlnire de grad mai înalt decât cel de Maestru Mason”. Pe atunci nu exista Marele Capitul al Scoției.

Masonii Arcului Regal aveau acum o problemă: trebuiau să caute un Charter de undeva! Deși în mod natural poate că ar fi ales Marea Lojă Antică, aceasta nu-i putea ajuta, pentru că lojile lor lucrau gradele în lojile albastre. Însă lordul Blaney (Marele Maestru al Marii Loji Moderne) întemeiasă în 1766 Marele Capitul Regal al Arcului Regal din Ierusalim, și spre acesta s-au îndreptat unele capituluri scoțiene ca să-și obțină certificările.

Despre cariera masonică a Reverendului Duncan știm foarte puține, nu cunoaștem nici măcar loja de care aparținea, dar cu siguranță nu avea cum să fie prea departe de Dumfries, unde familia lui locuise de trei generații. Ce știm este că la un moment dat a fost Mare Capelan Provincial pentru Provincia Dumfries, și mai știm că numele lui a apărut pe o solicitare către Marele Capitul al Ierusalimului prin care cerea permisiunea să întemeieze un Capitul la Ruthwell. A primit-o, iar Capitulul Arcului Regal St. John of Ruthwell Nr. 156 a luat naștere în 1812. Acum erau îndeajuns de multe Capituluri încât să existe un Prim Mare Superintendent pentru Scoția la Cumberland și Berwick.

Henry Duncan a fost un om polivalent – a fost poet, a scris cântece, a fost artist. Poate că și astăzi se vede că a fost un om valoros atunci când îi privim statuia de pe locul fostei clădiri a Băncii de Economii Dumfries.

Înainte să trecem la subiectul bancar, poate că e nimerit să menționăm care era profesia lui principală: preoția. În cadrul Bisericii Scoției a fost inițial membru al „partidei moderate”, dar cu timpul s-a apropiat mai mult de protestantism. În 1839 a fost ales moderator al adunării generale a Bisericii Scoției. Conflictul dintre Biserică și Autoritatea civilă a izbucnit în 1843, când Duncan a părăsit Biserica Scoției și s-a alăturat Bisericii Libere. Ca urmare, a fost nevoit să lase în urmă casa parohială și biserica de la Ruthwell, mutându-se într-o locuință modestă de la marginea drumului, iar în satul învecinat, Mouswald, s-a construit o biserică nouă. A murit în 1846, la 72 de ani, în timpul vecerniei.

Poate că e trist că nu știm mai multe despre cariera lui masonică, pentru că sigur nu i-ar fi stat în fire să nu-și dedice energia și entuziasmul în această direcție la fel de mult ca în toate celelalte aspecte ale vieții sale. În aceste vremuri de criză financiară e bine să ne amintim că un om, care a fost și Frate Mason, a avut o idee extraordinară, care îmbina reciprocitatea, onestitatea financiară și buna gestionare a banilor, ajutorarea celor cu capacitate limitată de a economisi.

Articolul a fost publicat inițial în revista The Square, numărul din septembrie 2019, pp. 32-33.

Sursa foto: wikimedia.org

hold any meetings above the degree of Master Mason’. And at this time there was no Scottish Grand Chapter.

This left any Royal Arch Masons with a problem: now they had to seek a Warrant from somewhere! While they might by inclination have chosen the Antients, they could not help, as their lodges worked these degrees in the Craft lodges. However Lord Blaney (Grand Master of the Moderns) had set up in 1766 the Grand and Royal Chapter of the Royal Arch of Jerusalem, and it was to this that some Scottish Chapters went for their warrants.

Of the Revd Duncan’s Masonic career we know very little, not even his Craft lodge, but surely this cannot have been far from Dumfries where his family had been for three generations. We do know that at one time he was Provincial Grand Chaplain for the Province of Dumfries, and we know that his name was on an application to the Grand Chapter of Jerusalem to form a Chapter in Ruthwell. This was granted, and the RA Chapter, St John of Ruthwell No. 165, was formed in 1812. These Chapters were enough in number for there to be a First Grand Superintendent for Scotland with Cumberland and Berwick.

Henry Duncan was a man of many parts – a poet, writer of songs, and an artist. Perhaps the totality of his worth is still visible today in the form of a statue on the former Dumfries Savings Bank Building.

Before passing on to banking, it is probably only right that mention is made of Duncan’s main profession, that of being a man of the cloth. Within the Church of Scotland he was initially part of ‘the Moderate party’ but as time passed he became more evangelical. In 1839 he was chosen as the Moderator of the General Assembly of the Church of Scotland. The conflict between Church and Civil Authority came to a head in 1843 and Duncan left the Church of Scotland and joined the Free Church. As a result he had to leave the manse and church at Ruthwell, moving to a humble roadside dwelling, and a new church was built in the nearby village of Mouswald. He died in 1846, while holding an evening prayer meeting in Ruthwell, at the age of 72.

It is perhaps sad that more is not known of his Masonic career, for it would have been unlike him not to have given as much energy and enthusiasm to that as to all the rest of his life. In these times of financial crisis it is nice to remember that one man who was also a Brother had a great idea – for financial probity and sound management of money, of helping those of limited means to save, and of mutuality. While Scottish bankers may not be the flavour of the month right now, in the longer term the balance may be less unfavourable. ■

This article was first published in The Square magazine in September 2009, pp. 32-33.

Photos source: wikimedia.org

Mirela Elena Ene

de vorbă cu / talking to

CHRISTINE CHAPMAN

Grand Master,

Honourable Fraternity of Ancient Freemasonry
(Freemasonry for Women)

Masoneria feminină, drum și evoluție

Women Freemasonry, path and evolution

Urmând principiul „putem ajunge la lumină pe diverse căi” am realizat acest interviu deoarece femeile trebuie să se simtă recunoscute și puternice, iar Francmasoneria poate, cu siguranță, să facă femeile încrezătoare, conștiente și sigure de ele însele deoarece este în esență un sistem de moralitate și îndrumare care te ghidează pentru a duce o viață mai bună.

Este necesară mai multă vizibilitate pentru masoneria de femei deoarece este important ca societatea să știe că există francmasonerie feminină, și că nu este ceva ocult, ci reprezintă un sistem de îndrumare morală și educație, caracterizat prin alegorie și simbolism, și care permite membrilor săi să urmeze un scop comun și să se implice în binele societății.

Photo Credit: Caitlin Chescoe

Following the principle of “we can reach the light through various paths” we realised this interview because women need to feel recognized and empowered, and Freemasonry can certainly make women confident, aware and self-assured because it is essentially a system of morality and guidance that guides you to lead a better life.

More visibility is necessary for women's Freemasonry because it is important for society to know that women's Freemasonry exists, and that it is not something occult, and represents a system of moral guidance and education, characterized by allegory and symbolism, and which allows its members to follow a common purpose and involve themselves in the good of society.

Bună dimineața, Christine! Suntem onorați să o avem astăzi alături de noi pe doamna Christine Chapman, Mare Maestru al Onorabilei Fraternități a Francmasoneriei Antice (cunoscută și ca Francmasoneria pentru Femei). Bine ai venit, Christine!

Mulțumesc foarte mult, Mirela! E o plăcere să fiu aici.

Mulțumesc. E o onoare pentru noi. Mulți oameni au auzit despre Francmasonerie, dar o asociază cu bărbații, poate pentru că femeile ajung să aibă o voce în societate destul de târziu în istorie. Pentru cineva care află abia acum despre existența ei, este Francmasoneria diferită pentru femei decât pentru bărbați, dat fiind că sunt promovate și respectate aceleași valori? De ce crezi că femeile nu au fost acceptate sau implicate în Francmasonerie pe vremea când au fondat-o bărbații, acum mai bine de 300 de ani?

În primul rând trebuie să spun că nu există mari diferențe între Francmasoneria pentru bărbați și cea

Good morning, Christine! We have the honour of hosting today an interview with the Grand Master of the Honourable Fraternity of Ancient Freemasonry (also known as the Freemasonry for Women), Mrs. Christine Chapman. Welcome, Christine!

Thank you, Mirela, thank you very much! It's a pleasure to be here.

Thank you! It's an honour for us. Many people have heard of Freemasonry, but associate it with men, perhaps because the women begin to have a voice in society quite late. For someone who only now hears about its existence, is Freemasonry different for women than for men, keeping in mind that the same values are promoted and respected? Why do you think women were not accepted or involved in Freemasonry when men formed it over 300 years ago?

Firstly let me say that there isn't a great deal of difference between men's Freemasonry and women's Freemasonry except one of size: men's Freemasonry

pentru femei, cu excepția amplexării: Francmasoneria de bărbați e o organizație uriașă, în vreme ce masoneria de femei e mult mai mică. Motivul pentru care femeile nu au avut voie să se alăture – sau măcar să se gândească să se alăture – e acela că în societatea de atunci femeile erau din multe puncte de vedere cetățeni de mână a doua, nici nu se considera că au creier. Erau privite drept ființe inferioare care existau numai pentru a face copii și a deretca prin casă. Mă tem că asta ar fi răspunsul. Iar reminiscențe din această atitudine față de femei au rămas până la sfârșitul secolului XIX, când femeile au început să-și găsească vocile și s-au luptat să obțină dreptul la vot. Au luptat pentru asta, motiv pentru care multe sufragete au fost membre în mișcarea masonică timpurie care primea femei.

Crezi că Francmasoneriei de femei îi e și astăzi greu să se impună în societate? O societate, îndrăznesc să spun, care încă aparține bărbaților?

Da. Din pricina dimensiunii organizației, nu suntem auzite prea des, dar fără îndoială ne facem glasul auzit în cadrul Francmasoneriei masculine – în Marea Britanie, în orice caz. Ne ascultă și ne iau opiniile foarte în serios și colaborează cu noi.

În calitate de Mare Maestru, ești o persoană publică, având multă expunere. Cum ești privită de societate, și de femei, și de bărbați?

În mod dezamăgitor, nimeni din afara Francmasoneriei nu știe cine sunt, prin urmare nu am nici un fel de influență! Nimeni nu mă recunoaște pe stradă, nu pot să merg la magazin și să cer să trec în față la coadă. Pentru majoritatea rămân un secret, se uită la mine și nu-și dau seama ce e în spatele fațadei, nu văd decât o femeie în vârstă. Nu le risipesc impresia pentru că nu are nici o relevanță pentru viața modernă de zi cu zi – numai când se atinge acest subiect în discuții le pot vorbi tuturor despre Francmasoneria pentru femei.

Trebuie să facem eforturi să schimbăm situația!

Da!

Ai fost inițiată în 1976, care întâmplător e anul în care m-am născut eu. Din perspectivă personală, știu ce înseamnă să trăiești 46 de ani – te rog spune-ne acum ce au însemnat 46 de ani de Francmasonerie pentru tine, ce te-a motivat să soliciți inițierea și care a fost parcursul tău până acum, la funcția de Mare Maestru.

Am fost motivată de faptul că mama mea, la rândul ei Francmason, m-a invitat să mă alătur Lojii ei. Aveam și exemplele tatălui meu și soțului meu. I-am văzut pe toți trei că se bucurau de apartenența la Francmasonerie. De asta m-am gândit să mă alătur. Cunoșteam deja multe persoane implicate în Loja aceea și de asta

is a huge organization and women's Freemasonry, by comparison, is much smaller. The reason why women weren't allowed to join – or even thought about joining – in those early days is because in society women were very much second class citizens, they were not even considered to have a brain. They were considered quite inferior creatures, purely there for the purposes of having children and doing the work.

I'm afraid that's the answer why! And remembrance of that attitude towards women carried on right through the late 19th century, which is when women began

to find a voice for themselves and struggled to gain suffrage. They fought for that, and that's why many suffragettes were members of the early Masonic movement which included women.

Do you think that even today it is difficult for women's Freemasonry to impose itself in society – dare I say in a society still belonging to men?

Yes. Because of the size of our organization we don't get heard very often, but we certainly are making our voice heard within masculine Freemasonry – in the UK, anyway. They listen to us and they take our opinion very seriously and they work with us.

As Grand Master, you are a public person with a lot of exposure. How are you regarded by society, both women and men?

Disappointingly, nobody outside of Freemasonry knows who I am and therefore I carry no influence! Nobody recognizes me in the street, I can't go to my local supermarket and demand to go to the head of the queue! I am a secret to most people, they look at me and don't realize what is behind me, they just see a woman of senior age. I don't disabuse them of that, because it isn't really relevant to modern living – it's only when it comes up in conversation that I'm able to tell everybody about women's Freemasonry.

We have to work to change this!

Yes.

You were initiated in 1976 which, incidentally, is also the year when I was born. From a personal perspective, I know what it is to live for 46 years – please tell us now what 46 years of Freemasonry has meant to you, what motivated you to ask for initiation and what has been your journey up to this point, as Grand Master.

I was motivated by the fact that my mother, who was herself a Freemason, invited me to join her Lodge. I had the examples of my late father and my late husband in front of me and I could see they really enjoyed their membership, and my mother enjoyed her membership. That's why I thought I should join

am intrat acolo. De fapt, nu am cerut să mă alătur, am fost invitată să mă alătur.

Era tradiție de familie! Care au fost obiectivele tale pentru conducerea Marii Loji de când ai fost aleasă ca Mare Maestru? A fost ușor să-ți îndeplinești programul de leadership masonic până în momentul de față?

Când am preluat funcția, obiectivele mele erau să extind Frăția, să-i modernizez practicile și în general să o aduc mai în ton cu societatea modernă, pentru că era o organizație destul de demodată. Astea am considerat că sunt obiectivele mele. În mare parte le-am îndeplinit, dar mă tem că pandemia ne-a cam scos pe toți de fâgașurile noastre. Am pierdut mulți membri, nu pentru că au murit, ci pentru că au stat în casă multe luni și și-au pierdut motivația să mai vină, în special membrii mai în vârstă. Nu prea mai vor să se amestece din nou printre mulți oameni. Dar, ciudat, în timpul izolării am primit sute de solicitări de la tineri care ne întrebau despre Francmasonerie și ne rugau să se înscrie. Majoritatea au început procesul de inițiere, deci asta e speranța noastră pe viitor – să aducem membri mult mai tineri și să etalăm virtuțile Francmasoneriei în fața unui număr mai mare de oameni.

HFAF a fost fondată în 1913, având o istorie de peste un secol. Ne poți povesti parcursul ei de-a lungul timpului?

A fost fondată în urma unei dispute între mișcarea veche – care se desprinsese de mișcarea Co-masonică, dar e foarte complicat, așa că mai bine o luăm cu începutul. În 1882, Marie de Rhein a fost invitată de o Lojă Franceză să li se alăture – prima femeie din istorie. Episodul a creat mișcarea care a produs o schismă uriașă în Masoneria franceză și a dus la apariția Co-Francmasoneriei, care înseamnă bărbați și femei laolaltă. A fost adusă în Marea Britanie în 1902 de Annie Besant, o altă reformatoare socială. Totul a fost bine până prin 1908, când încă un grup din cadrul acestei mișcări a decis că vrea să fie mai tradițional și să lucreze conform standardelor UGLE, așa că s-au

this. I already knew a lot of the people involved in that Lodge, and that is why I joined. I didn't actually ask to join, I was asked to join.

It was a family tradition! What have been your objectives for the leadership of the Grand Lodge since your election as Grand Master? Has your Masonic leadership program been easy to accomplish up to this point?

When I took over, my objectives were to expand the Fraternity, to modernize its practices and generally to bring it more in line with modern society, because it

was quite an old-fashioned organization. Therefore, that's what I considered to be my goals. Most of that has been achieved, but I'm afraid Covid knocked us all a bit sideways. We have lost quite a few members not through death, but through the fact that they were at home for many, many months and they lost the motivation to come, especially the older members. Now they have an age, they don't particularly want to mix again with large numbers of people. But, strangely enough, we have received hundreds of inquiries from younger people throughout the lockdowns and this pandemic, asking about Freemasonry and asking to join. Most of them now are beginning to join, so that is our hope for the future – to bring it to a much younger membership and to extoll its virtues amongst the wider population.

The HFAF was founded in 1913, having a history of more than a century. Can you share with us its journey over the years to this point?

Well, it was founded as a result of an argument between the older movement – which had broken away from the Co-Masonic movement, but it's all very complicated so I'd better go back at the beginning. In 1882, Marie de Rhein was invited by a French Lodge to join them – the first woman ever to do so. This actually created the movement which caused a huge schism in the French Masonic movement and resulted in Co-Freemasonry, which is men and women together. It was brought in the UK in 1902 by Annie Besant,

desprins. În 1913 fondatoarele noastre, care erau membre în această a doua organizație, au vrut să practice Gradul Arcului Regal și nu au primit permisiunea să o facă. Au hotărât să se desprindă și au format o a treia mișcare, cunoscută sub numele de Onorabila Fraternitate a Francmasonilor Antici. Așa am apărut noi. A început cu trei Loji și a crescut ușor în timp. A fost limitată de numărul mic de membri, nu puteam avea sute de Loji, pur și simplu nu funcționa așa, dar treptat am reușit să introducem mai multe grade – așa-numitele „ordine progresive” – și am ajuns până azi, când colaborăm cu UGLE în multe direcții, mai ales în privința programului universitar. Avem și un mesaj de PR comun.

Câte Loji și câți membri are HFAF? Ce ritualuri se practică, aveți rituri de perfecționare – Ritul York, Ritul Scoțian? Dacă da, presupun că guvernarea lor e separată de gradele Breslei.

Încă suntem o organizație mică, în clipa de față avem doar circa 700 de membri. Aveam mai mulți atunci când am fost inițiată eu, dar pe vremea aceea nu știam niciodată dacă cifrele sunt exacte. Acum avem 35 de Loji și toate sunt active – bineînțeles, cu timpul, unele Loji au încetat să funcționeze și au intrat în adormire. Avem mai multe Loji sau rituri de perfecționare, loji de Craft cu grade anexe. Primul introdus a fost Gradul Arcului Regal, care a provocat și desprinderea, urmat de Cavalerii de Rozacruce, Gradul 18 din Ritul Antic și Acceptat. Avem Ritul Antic și Acceptat în Gradele 18 și 30, iar pentru gradele de Craft folosim ritualul Universal, un ritual britanic practicat de bărbați. Conducerea unora dintre ordine e independentă de Marea Lojă, dar totul intră sub egida Francmasoneriei pentru Femei, însă Arcul Regal și Gradul Mark și Royal Ark Mariners sunt guvernate de aceiași trei Mari Maestri.

Aș vrea să abordăm și relațiile internaționale ale HFAF. Câte recunoașteri internaționale aveți? Aveți relații doar cu alte organizații masonice pentru femei sau și cu unele mixte? Ați făcut schimb – ca în Francmasoneria pentru bărbați – de mari reprezentanți cu jurisdicții străine?

Nu avem recunoaștere oficială. Ca să fim recunoscuți, în termeni de masonerie britanică, înseamnă să putem efectua vizite. Cum suntem o organizație doar pentru femei, lucrul ăsta nu funcționează. UGLE recunoaște că suntem regulari prin lucrările noastre, în Lojile noastre. Există o diferență subtilă, un joc de cuvinte – e o diferență între a îți se recunoaște existența și a fi recunoscut. Nu avem recunoaștere oficială în

another social reformer. That was fine until about 1908, when yet another group belonging to that decided they wanted to be more traditional and work

along the lines of UGLE, so they broke away. In 1913 our founders, who were members of that second organization, wanted to practice the Royal Arch Degree and were refused permission to do so. They decided to break away and found a third movement, known as the Honourable Fraternity of the Ancient Freemasons. That is how we came into existence. It started in a small way with three

Lodges and slowly grew over the years. It was restricted because of lack of numbers, we couldn't have hundreds of Lodges, it just didn't work that way, but we managed to introduce various degrees along the way – what we call “progressive orders” – and so here we are today, working with UGLE in many aspects, especially the university scheme. We are also very much into a joint PR message.

How many Lodges and how many members does the HFAF have? What rituals does it practice, do you have any appendant bodies – York Rite, Scottish Rite? If so, I assume the governance is separate from the Craft ranks.

As I said, we're still a very small organization, we're only about 700 members at the moment. We did have more maybe when I joined, but we never knew whether they were accurate in their counting in those days. We have 35 Lodges at the moment and they're active – obviously, over time, some Lodges stop working and become inactive. We have several Lodges or side orders, units with side orders. The first one to be introduced was the Royal Arch Degree, that was the cause of the split, followed by the Rosecroix, the 18th Degree of the Ancient and Accepted Rite. We use the Ancient and Accepted Rite in the 18th and 30th Degree, but in the Craft degrees we use a ritual based upon universal working, which is a UK ritual promulgated by the men. The leadership of some of the other orders is independent of the Grand Lodge, but it all comes under the umbrella of Freemasonry for Women, however the Royal Arch and the Mark Degree and the Royal Ark Mariners is all governed with the same three Grand Masters.

We would like to approach the international relations of the HFAF. How many international recognitions do you have? Do you have relations only with women's Freemasonry or also with mixed ones? Have you – like men's Freemasonry – exchanged grand representatives with foreign jurisdictions?

vreo Lojă din străinătate, am fost abordați doar informal. Când fondăm Loji în străinătate, de multe ori ne ajută Marile Loji care există deja acolo.

Știu că HFAF are Loji în străinătate, în Statele Unite, India, România, Spania și Gibraltar. Care au fost criteriile pentru alegerea țărilor? Intenționați să deschideți Loji și în alte țări?

Criteriul pentru fondarea unei Loji noi într-o altă țară e un număr suficient de mare de femei interesate și, unde se poate – pentru că suntem o organizație așa mică – preferăm să vină ele în Marea Britanie să-și ia gradele. În unele cazuri, de exemplu India, am mers cu un grup și am inițiat, trecut și ridicat în grad multe femei din India când am fost acolo să consacram Loja. Trebuie să îndeplinească ritualul în limba engleză, trebuie să lucreze în limba engleză și să ne respecte constituțiile. Avem planuri pentru Loji în Brazilia, Germania, sperăm Irlanda, și suntem pe cale să redeschidem o Lojă în Coventry. Când ne abordează încercăm să le ajutăm, dar nu putem face totul. Cred că Africa e cu siguranță peste puterile noastre în clipa de față. Primim multe cereri din Africa, dar nu există acolo suficient de mulți membri interesați, iar distanțele geografice sunt prea mari. Același lucru e valabil pentru Australia. Australia are membre în Order of Women Freemasons, există mai multe Loji OWF acolo. Dacă primim cereri, le trimitem către OWF. Dacă OWF primesc solicitări din America, ni le trimit nouă, pentru că știu că avem o Lojă la Washington D.C. Cererile se învârt între noi.

Ne-ai spus mai devreme că împărtășești programul universitar cu UGLE. E un succes? Ați recrutat tineri? Care e vârsta medie a membrilor HFAF?

Planul universitar are succes moderat pentru că durează mult să te impui în cadrul universităților. Participăm la așa-numitele târguri pentru boboci, unde e multă lume care oferă obiecte și face publicitate pentru cluburi și societăți. Avem un stand împreună cu bărbaiții și trebuie să facem asta mai mulți ani la rând înainte ca studenții să-și dea seama că suntem o organizație serioasă. Da, recrutăm dintre studenți, deocamdată un număr foarte mic, dar ne sporește imaginea semnificativ. Aș spune că media de vârstă a fost undeva între 50 și 70 de ani, dar a început treptat să scadă. Acum suntem pe la 30-50 de ani, slavă Domnului!

Marile Loji bărbătești de limbă engleză au început să piardă membri în ultima vreme.

We have no official recognition. To be recognized, in the UK Masonic terms, means that you could visit. Since we are a single-sex organization, that doesn't work. The UGLE acknowledges us as regular in our work, in our Lodges. There is a very subtle difference, a play on words – there's a difference between acknowledgment and recognition. We have no formal recognitions with any other overseas Lodges, we have informal approaches made to us. When we set up new Lodges overseas we are often helped by the Grand Lodges that are already in existence over there.

I know that HFAF also has Lodges abroad, in the US, India, Romania, Spain and Gibraltar. What were the criteria when you selected the countries? Do you intend to open Lodges in other countries in the future?

The criteria for us to set up a new Lodge in a new country is that there should be a sufficiently large number of women interested, and wherever possible – because we are such a small organization – we prefer if they could come to the UK to take their degrees. In some instances, such as India, we went out with a party of us and we literally initiated, passed and raised a large number of Indian women on our trip out there and we consecrated the Lodge. It must be that they work the ritual in English, they must work in English and follow our constitutions. We have plans for Lodges in Brazil, in Germany, hopefully in Ireland and we're just about to reopen one in Coventry. As they approach we try to help them, but we can't do everything. I think Africa is certainly beyond us at the moment. We get lots of requests from Africa but they don't have enough members sufficiently interested, and the geographical distances

between everywhere is too large. The same goes for Australia. Australia has some Order of Women Freemasons, there are some OWF Grand Lodges out there. If we get inquiries, we tend to send them to the OWF. If the OWF receive inquiries from America, they send them to us, because they know we have a Lodge in Washington, D.C. It swings in roundabouts between us.

You told us earlier that you share the same university scheme with UGLE. Is this a success? Have you recruited young people? What is the average age of HFAF membership?

The university scheme is a moderate success because it takes a long while to establish amongst universities. We do this by attending so-called fresher's fairs, which is when the new students go to the campus and

Nu! Te contrazic. UGLE a spus anul trecut că numărul de membri a început să crească. E adevărat că mulți ani au pierdut membri. În trecut cu siguranță, dar acum au început să crească din nou.

Asta e bine! Se întâmplă același lucru și în Francmasoneria pentru femei?

Da, tocmai începuserăm să ne ridicăm din nou, dar apoi a venit covidul iar acum trebuie să reconstruim din nou. Însă numărul de membri crește iar. Ți vine sau nu să crezi, cererea e mare.

Crezi că lumea are nevoie de Francmasonerie acum la fel de mult ca în trecut? Dacă da, de ce?

Lumea are nevoie de Francmasonerie, fără îndoială, mai ales tinerii. Ei plutesc într-o societate concentrată mult pe bunuri materiale, pe plăcere instantanee, iar social media, mă tem, deși e bună din multe puncte de vedere, ne ajută să ne promovăm, e foarte rea uneori și provoacă nesiguranță printre tineri, și singurătate, în mod surprinzător. Prietenii online nu sunt totuna cu cei adevărați, iar în Francmasonerie găsești un sentiment de acceptare odată ce ești inițiat, un sentiment de apartenență la o familie masonică. Există și multe învățăminte, cum să fii o persoană mai bună și cum să aplici ceea ce înveți în propria viață. Cred că în ziua de azi lumea are nevoie de ajutor.

În opinia ta, care e cea mai mare problemă cu care se confruntă Francmasoneria în general și Francmasoneria pentru femei în mod special?

Cea mai mare problemă e cum să atragem atenția asupra noastră. Suntem foarte mici, încercăm să ne sporim imaginea tot mai mult, să aflu cât mai multă lume despre noi, să le explicăm cât mai multor persoane că ni se pot alătura. Le va fi de folos spiritual, sperăm noi.

Francmasoneria pentru bărbați a devenit în ultimelezeci de ani o societate mai mult caritabilă în multe zone de pe glob. Ce părere ai despre asta și ce sugestii ai despre cum se poate Francmasoneria întoarce la ce era odată?

Cred că vei descoperi că motivul pentru care se pune accentul pe filantropie e acela că face reclamă bună. În anii '60 și '70 Francmasoneria a avut parte de publicitate foarte proastă, mai ales în Marea Britanie, lucru care a stăruit în conștiința publicului timp de zeci de ani. Așa că ei continuă să promoveze faptul că strâng sume pentru diverse scopuri și fac poze cu cercuri acordate. E bine, dar nu acesta e scopul ultim al Francmasoneriei. E un beneficiu din partea unei Loji, a unei organizații masonice, faptul că ești încurajat să faci acte de caritate, dar beneficiul principal e față de

there's lots of people there, offering their wares, marketing clubs and societies. We take a stall along with the men and we have to do this maybe several years running before they start to realize we are a serious organization. Yes, we do recruit from there, it's a very small number at the moment, but it raises our profile considerably. I would say the average age used to be between 50 and 70, but it's slowly coming down now. I would say it's more like 30 to 50, thank goodness!

The English-speaking men's Grand Lodges are losing members lately.

They're not! I have to disagree with you there. UGLE said last year that their numbers were actually rising. It's true they have had many years of losing members. In the past they were definitely losing members, but they've started to increase again.

That's good! Is the same happening in women's Freemasonry?

Yes, we were just rising again, but then Covid came along and now we have to build it up again. But it's going up again. There is a big demand for it, believe it or not.

Do you think the world needs Freemasonry nowadays as in the past? If so, why?

The world needs Freemasonry, no doubt about it, particularly younger people. They are floating in a society which concentrates so much on material possessions, on instant gratification and social media, I'm

afraid, although it's good in many ways for us, it helps us to promote ourselves, is very bad at times and causes feelings of insecurity amongst people, and loneliness, surprisingly. Online friends are not the same as real friends, and with Freemasonry there is an acceptance once you get in, a belonging to a Masonic family. There is also a lot of teaching, how to be a better person and to incorporate that into

your own life. I think people need help nowadays.

In your opinion, what is the most difficult problem facing Freemasonry in general, and women's Freemasonry in particular?

The biggest problem for us is to raise awareness. We are very small, so trying to raise our profile more and more, to make more people aware of us, to make more people aware that they can join us. It's something that will benefit them spiritually, we hope.

Men's Freemasonry has become more of a charitable society in recent decades in various parts of the world. What is your view on this and what advice do you have for returning Freemasonry to what it was?

tine, te face o persoană mai bună. Da, Francmasoneria pentru bărbați a părut să se concentreze pe asta, dar în spatele cortinei a introdus și numeroase programe minunate de învățatură și educație masonică. Acum au resurse online foarte bune, unul dintre programe se numește Solomon. E o recunoaștere a faptului că statutul de membru înseamnă mai mult decât să-ți plătești cotizația, să participi la o ceremonie, să mergi la bar, apoi acasă și gata. Înseamnă mult mai mult. Avem programe educative, în timpul izolării am avut multe sesiuni educative pe Zoom care au continuat, pentru că au fost foarte populare. Avem mentori – mentori individual și la nivel de lojă – care ne educă tot timpul membrii pe măsură ce ajung la diferite grade masonice. Cred că aveți la fel în România, Gradul Întâi, Gradul Al Doilea, Gradul Al Treilea, adică Ucenicul, Calfa și Maestrul Mason, în Ritul Antic și Acceptat. După cum știi, am avut câțiva membri din România. Am avut propria noastră Lojă în România, după care câțiva membri dintr-o altă organizație au hotărât să se alăture ei. A crescut mult acum, ceea ce ne încântă. Continuăm să credem că educația și învățarea fac parte din datoria noastră de Francmasoni.

Cum vezi Francmasoneria pentru femei în viitor, dat fiind că femeia a fost creată de Marele Arhitect într-o relație de egalitate cu bărbatul și, măcar din acest punct de vedere, e firesc ca ea să se afle pe picior de egalitate în orice domeniu?

Sunt de acord cu principiul general, chiar foarte mult! Dar societății i-a luat mult timp să ajungă la ideea de femei egale cu bărbații, după cum îți dai seama. Dacă privești în urmă chiar și numai cu o sută de ani, situația femeilor era foarte diferită. Așa că Francmasoneria pentru Femei și alte Mari Loji pentru femei colaborează, probabil, mult mai mult cu Marile Loji ale bărbaților. În Marea Britanie te poți alătura unei Loji Co-Masonice, adică bărbați și femei laolaltă, sau poți intra în Francmasoneria numai pentru bărbați sau femei. În Mare Britanie există posibilitatea de alegere. Multe femei preferă un mediu numai cu femei – și, de

I think you'll find that the reason why charitable purpose is focused on is because it receives a good press. There was such a bad press for Freemasonry in the 60's and the 70's, particularly in the UK, and that carried forward in the public consciousness for decades. So they continue to promote the fact that they've raised all this money for whatever purpose and they have pictures of checks being handed over. It's fine, but it's not the ultimate purpose of Freemasonry. It's a benefit of belonging to a Lodge, to a Masonic organization that you are encouraged to give charity and to support charity, but the main benefit is to yourself, to make you a better person. Yes, men's Freemasonry has appeared to concentrate on that, but behind the scenes it has also introduced lots of programs of Masonic teaching and education which are quite wonderful. They have some wonderful online resources now, one of them is called Solomon. It is recognition that membership is more than just paying your fee and having a ceremony, going to the bar, going home and that's it. It's much, much more than that. We have education, we've had lots of Zoom education sessions when we were locked down, and that has continued on, because it was very popular. We have mentors – individual mentors and Lodge mentors –, who all the time to continue to educate our new members as they reach different Masonic degrees. I think you have the same in Romania, the 1st Degree, 2nd Degree and 3rd Degree, that is the Apprentice, the Fellowcraft and the Master Mason, in the Ancient and Accepted Rite. As you know, we've had several members from Romania. We had our own Romanian Lodge, and then several members from another organization decided to join it. It's become a much bigger Lodge now, which we're quite pleased about. We continually believe in education and teaching as part of our duty as Freemasons.

How do you see the evolution of the women's Freemasonry going forward, considering that woman was made by the Great Architect in a relationship of equality with man and, at least for this reason, it is natural that she be able to stand on equal footing in any field?

fapt, și bărbații preferă să fie doar printre bărbați. Dacă nu există și până nu există cereri numeroase din partea membrilor de ambele părți să se amestece, e puțin probabil ca acest lucru să se întâmple la scară largă.

În sfârșit, acum că ți-am urmărit impresionantul parcurs masonic, te rog să ne prezinți câteva momente importante din viața ta din afara Francmasoneriei.

Întrucât Francmasoneria a jucat un rol uriaș în viața mea timp de atâția ani, acum nu ies deloc în evidență în afara ei, mai ales pe măsură ce am îmbătrânit. Mă bucur de lucrurile mici, cum ar fi grădina mea, care din păcate e neglijată uneori pentru că nu am mult timp liber. Cum locuiesc într-un oraș de pe coastă, îmi place mult să mă plimb lângă ocean și să mă opresc la o cafea pe plajă – e o plăcere foarte simplă, dar înseamnă jumătate de oră de comuniune cu natura, de relaxare. Grijile provocate de conducerea unei organizații îmi sunt luate puțin de pe umeri. Dar mă voi retrage la începutul lui 2024, deci o să am mult timp liber după aceea. Îmi place și să citesc, dar și acest lucru e amânat deseori pentru că mă concentrez mereu la e-mailuri sau la chestiuni ce țin de organizație sau chiar – la începuturi – la învățarea ceremoniilor, pe măsură ce creșteam în funcție. Va fi frumos să mă pot relaxa și să bucur de lucrurile simple. Voi fi mereu Francmason, acest lucru e în inima mea, dar voi putea lepăda povara responsabilității pentru organizație, cu toate că voi fi mereu disponibilă cu un sfat.

Mulțumesc foarte mult, Christine. Am ajuns la sfârșitul interviului. Cred că vocile masonice ale femeilor ar trebui auzite mai mult și mai pregnant în Breaslă.

Well, I agree with the general principle there, very much so! But society took a long while to catch up to the idea of women being equal to men, as you probably realize. If you look back even a hundred years, it was very different for women. So Freemasonry for Women and other female Grand Lodges are probably working with their corresponding masculine Grand Lodges much more. In the UK you can join a Co-Masonic Lodge, which is men and women together, or you can join single-sex Freemasonry, which is men only or women only. People have a choice in the UK. A lot of women actually prefer to be in a women-only environment – and actually also men prefer it. Unless and until there is a huge demand from the membership of both sides for it to become mixed, it's unlikely to happen on a large scale.

Finally, having taken stock of your impressive Masonic journey, please give us some highlights of your life outside Freemasonry.

Because Freemasonry has played such a huge role in my life for many years, I have a very low-key outside life now, especially as I've got older. I take pleasure in simple things like my garden, which is sadly neglected at times because I have so little free time. As I live in a coastal town, by the seaside, I very much enjoy taking a walk by the sea and stopping for a coffee on the beach, which is a very simple pleasure, but it's half an hour of communing with nature if you like, just relaxing. The cares of running an organization are lifted slightly from my shoulders. But I do retire from this position at the beginning of 2024, so I will have a lot more free time after that. I like reading as well, and that's also curtailed a lot because I've always got my head doing e-mails or something to do with the organization, or even – in the early days – learning ceremonies as I progressed in office. It will be nice to be able to relax and just take pleasure in the simple things in life. I will always be a Freemason, it's in my heart now, but I will be able to relinquish the burden of responsibility for the organization, although I will always be there to give advice.

Thank you very much, Christine. We've come to the end of our interview. I think that women's Masonic voice should be heard more and more intensely within the Craft. ■

Together with foreign delegations of the Scottish Rite

Photo credits: MASONIC FORUM Magazine

În spatele vălului

Beyond the Veil

PREAMBUL

Textul de față este o parafrază a trei prelegeri pe care le-am susținut în fața Companionilor Arcului Regal. Omit aici parolele, semnele și atingerile, preferând să expun simbolismul esențial, deseori ignorat. Mă bazez pe faptul că aveți cunoașterea alegoriilor și capacitatea de a interpreta simbolurile. E necesar ca orice francmason să înțeleagă numeroasele simboluri, din păcate rareori discutate în loja deschisă.

Pe cât de multă simbolistică francmasonică e publicată pe internet, pe atât de recunoscător sunt că înțelegerea lor e apanajul numai al celor inițiați în Francmasonerie. Acei membri ai Arcului Regal vor înțelege articolul de față. Cei care se gândesc să urmeze gradul Maestrului Excelent din Arcul Regal vor avea o oarecare idee despre așteptări. Am inclus două pasaje din Arcul Regal care sunt cele mai frumoase din toate scrierile masonice. Companionilor le aduc lacrimi în ochi, iar celor care aspiră să fie Maeștri Masoni le induc un sentiment de minunare.

Finalizând gradele Breslei veți fi învățat să aplicați instrumentele meșteșugului asupra vouă înșivă, ați urmat vechile îndatoriri și acum ați depășit probele Vălurilor din gradul de Maestru Excelent. În punctul acesta, la fel ca la finalizarea gradului al treilea, e posibil să nu vă simțiți oameni noi. E posibil să nu fiți luminați în cele trei grade, nici să nu înțelegeți despre ce e vorba. Nu e nici o rușine. E momentul să vă întoarceți la începutul călătoriei și să recapitulați ce v-a scăpat:

- Să-ți depășești temerile.
- Să te încrezi în călăuza ta.
- Să cauți cunoaștere din partea fraților.
- Să înveți să aplici instrumentele de lucru asupra caracterului tău.
- Să fi găsit Centrul ființei tale.
- Să fi înfruntat teama de pe urmă, cea de moarte.
- Să fi obținut progrese în studierea sinelui tău, „cel mai interesant studiu omenesc”.

PREAMBLE

This is a paraphrase of three lectures I give to the Royal Arch Companions. It omits the passwords, signs and tokens but is an expose of the essential symbolism often ignored. It relies on your knowledge of allegory and ability to interpret symbols. A necessity for any Freemason the understanding of its many symbols sadly seldom discussed in open lodge.

As much of the symbolism of Masonry is published on the internet, I am thankful that the understanding is restricted to those initiated in Freemasonry. Those members of the Royal Arch will understand this paper. Those considering following the Excellent master's degree into the Royal Arch will have some idea of expectations. I have included two extracts of the Royal Arch that are the most beautiful of all masonic writings. They bring a tear to the eye of a Companion, and a wonder to others who aspire to be a Master Mason.

Having completed the degrees of the Craft you will have learnt to apply the tools of your trade to yourself, followed the ancient charges and now passed the challenges of the Veils in the Excellent master's degree. At this point, as at the completion of the third degree you may not feel a new man. You may not be enlightened in the three degrees, nor understand what it is all about. There is no shame in this. Now is the time to return to the beginning of your journey and recap what you have missed: -

Having completed the degrees of the Craft you will have learnt to apply the tools of your trade to yourself, followed the ancient charges and now passed the challenges of the Veils in the Excellent master's degree. At this point, as at the completion of the third degree you may not feel a new man. You may not be enlightened in the three degrees, nor understand what it is all about. There is no shame in this. Now is the time to return to the beginning of your journey and recap what you have missed: -

- Overcome your fears.
- Trust your guide.
- Seek knowledge from your brethren.
- Learnt to apply the working tools to your character.
- Found the Centre of your being.
- Faced the final fear of death.
- Progressed to study yourself, “that most interesting of all human studies”.
- Found hope in darkness as “that bright morning star showed you that there was still hope”.

- Să fi găsit speranță în întuneric la fel cum „steaua strălucitoare a dimineții ți-a arătat că mai există încă speranță”.

Fiind convins, cunoscându-ți puterile și slăbiciunile și prețuindu-ți caracterul omenesc vei fi înfruntat provocările de Maestru Excelent.

- Ai învățat că ești doar un om, capabil să faci mult bine sau mult rău.
- Că rămâi o persoană răzvrătită, dar recunoști acest lucru chiar și față de tine însuși.
- Ai căutat iertare iertându-i pe toți ceilalți care au nevoie de iertare.
- Te-ai întors la pecetea nevinovăției și legătura de prietenie, la șorțul alb.

Sunt provocări serioase pentru un Francmason. Ca să progresezi, te afli în pericol de moarte să stai în fața Creatorului, pentru că nu ești o persoană demnă să ia parte la tainele și privilegiile Masoneriei străvechi libere și acceptate.

Să fii ca Moise la rugul în flăcări care nu a fost mistuit de foc. „Scoate-ți încălțările, căci pășești pe pământ sfânt.” Este interzis să fii mândru în bunătatea ta, să-ți încurajezi orgoliul prin mărire, să te vezi ca fiind demn și îndreptățit sau perfecționat, căci nu ești. Ajungi la acest ultim pas cu blândețe (nu slăbiciune, întrucât până acum ar trebui să nu mai fii slab) și cu smerenie, socotindu-te nimic altceva decât o creație ce are nevoie de iluminare.

ÎNAINTE ȘI ÎN EXTERIOR

„Cereți și vi se va da; căutați, și veți găsi; bateți, și vi se va deschide. Căci oricine cere capătă; cine caută găsește; și celui ce bate, i se deschide.” Probabil sunt cuvinte pe care mulți le cunoașteți. Dar nicăieri nu sunt ele mai bine ilustrate decât în depășirea vălurilor către ușa Sfântului Arc Regal.

La inițiere, candidatul spune că „în inima mea” s-a pregătit bine înainte să se înfățișeze la poarta Lojii Breslei. A avut multe de învățat, folosirea instrumentelor, încrederea, sarcinile și obediența față de jurământul depus. Însă mai are mult de învățat.

Provocat să-și dovedească meritul în gradul de Maestru Excelent, candidatul se confruntă cu întoarcerea la începutul călătoriei masonice. „Pecetea inocenței și legătura prieteniei.” Albul vălului și șorțul neofitului.

Ajungând aici, ar trebui să ne simțim demni, dar smeriți, pentru că încă suntem oameni imperfecti, îndepărtați de acest țel. Nădejdea noastră în steaua dimineții încă nu a fost răsplătită.

În acest punct ar trebui să ne reamintim că Masoneria este „un minunat sistem moral învăluit în

Being assured and knowing your strengths, weaknesses and appreciating your humanity you will have faced the challenges of the Excellent master.

- Learnt you are only a man and capable of great good or evil.
- Remain a rebellious person but admit this even to yourself.
- Have sought forgiveness by forgiving all others who need forgiveness.
- You have returned to that badge of innocence and bond of friendship, that white apron.

These are serious challenges to a freemason. To progress further you are truly in mortal danger of facing your Creator. As you are not a fit and proper person to entering to the secrets and privileges of ancient free and accepted masonry.

To be like Moses at the burning bush that was not consumed by the fire within it. “Take off your shoes for you are standing on holy ground”. You are not to have pride in your own goodness, promote your ego by aggrandisement, see yourself as worthy and entitled or perfected as you are not. You come to this final step meekly (this is not weakly, for you should certainly not be weak now) and with humility appreciating yourself as no more than a creation and in need of enlightenment.

BEFORE AND WITHOUT

“Ask and it will be given to you; seek and you will find; knock and the door will be opened to you. For everyone who asks receives; he who seeks finds; and to him who knocks, the door will open”. These are probably familiar words to many. But nowhere else are they more illustrated than in the passing of the veils to the door of the Holy Royal Arch.

“In my heart” the candidate affirms at his initiation that he was prepared well before he stood at the door of the Craft Lodge. He has had much to learn of himself, the use of the working tools, trust, charges and obedience to his oath. Yet there is more to learn.

Having been challenged to prove his worth in the Excellent-Master’s degree the candidate is faced with a return to the beginning of his masonic journey. “The badge of innocence and the bond of friendship”. The white of the veil and the apron of the initiate.

Being here one should feel worthy but humbled as he is still a flawed human being separated from his goal. His hope in the bright and morning star is yet to be rewarded.

At this point we should remind ourselves that Masonry is “a beautiful system of morality veiled in allegory and illustrated by symbols”. As, what comes

alegorie și ilustrat prin simboluri”, întrucât ceea ce urmează e plin de alegorie și simbolism. Pășim prin poarta îngustă spre ce zace dedesubt.

Dedesubt, căci inițierea, trecerea și ridicarea noastră au avut loc în timp ce Centrul Divin se afla adânc înăuntrul fiecăruia dintre noi. „De la Suprafața Pământului către Centru.” Se află dincolo de ușă, așa că batem din nou.

Formula de adresare din deschiderea Arcului nostru Regal: Companioni, ne adunăm din nou cu sentimentele de afecțiune și bunăvoință care animă orice întâlnire între prieteni care au fost separați o perioadă de timp.

Acum am încredere că am căpătat o bucurie mai mare față de exercițiile interesante din acest refugiu și fără îndoială vă întoarceți cu plăcere la muncile voastre.

Iar acum, Companioni, ne întâlnim cu ușile închise, blocăm lumea agitată de afară, cu impasiunile, grijile și supărările ei, care nu au voie să se amestece în intimitatea noastră fericită. Căci aici nu ar trebui să pătrundă nimic decât plăceri nevinovate, veselii tăcute și bucurii frățești.

Aici sunteți invitați să excelați în adevăr, în bună-tate și dreptate, și să vă bucurați de auspiciile și emanațiile strălucitoare ale luminii glorioase ce aruncă împrejurul vostru cele mai limpezi și înveselitoare raze. Aici înțelegerea voastră se va desfăta cu înțelepciune, iar inimile vă vor fi încălzite de bunăvoință.

Companioni, nu vă aflați în întuneric, mergeți, așa-dar, drept copii ai Luminii. Respectați cea mai strictă cuviință, ascultați cu atenție fiecare instrucțiune ce vi se oferă și supuneți-vă numaidecât oricărei cerințe. Îndepliniți-vă sârguincios datoriile posturilor pe care le ocupați și așa vor triumfa toate bucuriile unității și păcii.

Ordinul pe care îl profesăm are cea mai înaltă demnitate și onoare, fiind apogeul și desăvârșirea Breslei Francmasoneriei. Imprimă în minte credința în existența unei zeități fără început sau sfârșit și ne amintește de respectul ce îl datorăm numelui Său preasfânt.

Dacă s-ar uni tot ce este înțelept, virtuos și demn de laudă, rezultatul ar fi Masoneria Arcului Regal.

Pentru a fi ridicați la acest grad suprem, suntem supuși unei a patra încercări a cunoașterii de sine. Ca Maeștri Masoni, ați fost instruiți în cele cinci puncte ale frăției. Vi s-a arătat că și dacă ați respins răul, după toate aparențele externe încă sunteți unii care au călcat legea și că trebuie să-i iertați pe alții ca să fiți iertați voi înșivă. De aici ați învățat că sunteți doar Oameni.

Cele cinci puncte ale frăției v-au fost oferite ca exemplu al exercițiului zilnic din cadrul frăției masonice. Acum trebuie să vă gândiți dacă ați întins o mână iubitoare și frățească spre frații voștri, dacă ați călătorit în ajutorul unui frate. I-ați mulțumit

next is full and rich in allegory and symbolism. We enter through the narrow gate to what lies below.

Below as all our initiation, passing and raising happened whilst the Divine Centre was deep within each of us. “From the Surface of the Earth to the Centre”. This is beyond the door, so we knock on it again.

The opening address of our Royal Arch: Companions, again we assemble with those feelings of affection and goodwill which animate the meeting of friends who have been sometime separated.

After this interval, you have, I trust, acquired an increased relish for the interesting exercises of this retreat and you undoubtedly return with new alacrity to your labours.

And now, Companions, we meet within closed doors, the busy world shut out, with all its perplexities, cares and sorrows, none of which are suffered to intrude upon our happy privacy; for here nothing should enter but innocent pleasures, quiet joys and fraternal gaieties.

Here you are invited to excel in the true, the good and the just, and to enjoy the bright auspices and emanations of the glorious light which sheds around you the clearest and most cheering rays. Here your understanding will be delighted with wisdom and your hearts warmed with benevolence.

Companions, you are not in darkness, walk therefore, as children of the Light. Observe the strictest decorum, carefully attend to every instruction offered, and readily comply with every requisition enjoined. Be diligent in the duties of your respective stations and all the joys of unity and peace will prevail.

The Order we profess is of the highest dignity and honour, it being the summit and perfection of Craft Freemasonry. It impresses on the mind a belief in the existence of a deity, who is without beginning of days or ending of years, and it reminds us of the reverence due to his most Holy name.

If everything wise, virtuous, and praiseworthy were united, the result would be Royal Arch Masonry.

For the person to be exalted to this supreme degree comes the fourth test of your research of self-knowledge. As a Master Mason you were instructed in the five points of fellowship. You have been shown that you may have rejected evil, you may be to all external appearances you are still a transgressor of the law, and that you should have forgiven others to be forgiven yourself. From these you will have learnt you are only a Man.

The five points of fellowship were given to you as an example of the daily exercised of masonic fellowship. Now you must consider if you have shown the hand of love and fellowship to your breather, travelled to aid a brother in act and deed? Have you

Preaînaltului pentru fratele vostru și ați căzut de acord în rugăciune să-i îndepliniți nevoile? Îi puteți îmbrățișa pe toți frații, inimă la inimă, în iubire și grijă adevărată? Ați sprijinit bunul renume al unui frate în absența lui sau în prezența lui?

Aveți o ultimă încercare în fața ușii Capitulului. Nu e prea târziu să vă întoarceți și să primiți cunoașterea necesară pentru continuarea călătoriei în căutarea „Secretelor pierdute ale unui Maestru Mason”.

Cu toate că, e drept, sunteți legați la ochi, deoarece Capitulul nu s-a deschis încă pe de-a-ntregul pentru voi până nu acceptați datoria. Prin încercările sau provocările prin care treceți trebuie să arătați că sunteți Maeștri Masoni, să dovedeți prin cele cinci puncte ale frăției, și trebuie să știți că sunteți egalii tuturor celor prezenți și de-o parte, și de cealaltă a ușii acoperite cu vălul alb al inocenței.

Acum trebuie să găsiți Legea Celui Preaînalt. În situația în care vă aflați nu veți putea să o citiți, însă pentru că ați depus jurământul solemn veți primi din nou lumină. Nu lumina anterioară a Breslei, ci Lumina Prezenței Divine. Tot restul este întuneric, dar „lumina strălucește în întuneric, iar întunericul nu o poate înțelege”. Vă aflați în prezența secretului pierdut al Maestrului Mason. Ce înseamnă asta depinde de voi să aflați, în cercetările voastre ulterioare.

Acum auziți încă o dată parolele Maestrului Excelent și sunteți înălțați ca să vedeți ce se află împrejurul vostru:

Doisprezece bărbați înfățișați pe drapele.

Un altar de marmură desăvârșită, sub forma unui cub dublu pe care se află un văl ce-i ascunde suprafața.

Un Om, un Taur, un Vultur, un Leu, precum și indicatoarele Solstițiilor și Echinoxurilor, toate uitându-se la voi.

Vedeți un Prinț (Regal), un Profet (Profetic) și un Preot (Patriarhal).

Șase lumini sub forma a două triunghiuri care înconjoară Altarul.

Numele primilor Ofițieri principali ai Marilor Loji.

Două rânduri de Companioni care alcătuiesc un arc asupra celor enumerate până acum.

Numele a doi meșteșugari și al unui profet sunt rostite asupra ta când ești înălțat.

Luminile care slăbesc.

Arcul Regal.

Sulul Legii.

Ce înseamnă toate acestea? De ce poartă Companiilor culorile mov și stacojiu? Care e scopul arcului din fața voastră?

Lucrurile acestea au un scop și un înțeles, și mai sunt încă multe altele pe lângă ele. Voi dezvolta o parte dintre ele ca să vă ajut să înțelegeți și să prezint sugestii alternative prin care să prețuiți și mai mult Templul. Tainele de pe urmă vă revine vouă să le

given thankfulness to the Most High for your brother and agreed in prayer to meet his need? Can you embrace all brothers heart to heart in true love and care? Have you supported a brother's good name in his absence and in his presence?

You have this last trial outside the door of the Chapter. It is not too late to turn back and receive the knowledge that is necessary for your continued journey in seeking the “Lost Secrets of a Master Mason”.

Although admitted you are again blindfolded in darkness as the Chapter has not fully opened to you until you take your obligation. You must show through your trials or challenges you are a Master Mason, proved in the five points of fellowship and know you are the equal of all present both within and without the door covered with the white veil of innocence.

At this point you are to find the Law of the Most High. In your circumstances you will not be able to read it but having taken the solemn oath you will be restored to light. Not the former light of the Craft but the Light of the Divine presence. All else is darkness but “the light shines in the darkness and the darkness cannot comprehend it”. You are in the presence of the Lost Secret of the Master Mason. What that is, is up to you to find in your own further research.

As you now hear the passwords of the Excellent Master once more you are Exalted to see what is about you: -

You will see twelve men represented on banners

An altar of perfect marble, as a double cube upon which a veil concealing its surface.

The representations of a Man, Bull, Eagle, and a Lion. Markers of the Solstice's and Equinox's all looking at you.

You see a Prince (Regal), a Prophet (Prophetic) and a Priest (Patriarchal).

Six lights in the form of two triangles surrounding the Altar.

The names of the first Grand Lodge Principal officers.

Two lines of Companions forming an arch over all of this.

The names of two artificers and a prophet are called upon as you are exalted.

The dimmed lights.

The Royal Arch.

The Scroll of the Law.

What does this all mean? Why are the Companions wearing Purple and Scarlet? What is the purpose of this arch before you?

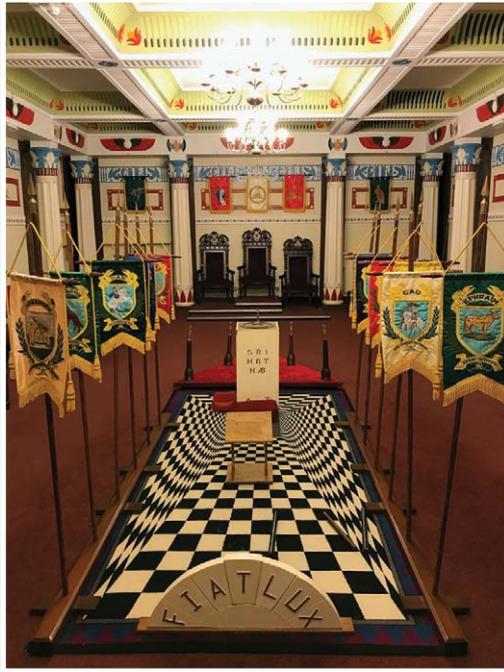
These things have purpose and meaning and there is much more besides. I will expand on some of these to help your understanding and present alternative suggestions to aid your appreciation of this Temple. The final secret is for yourself to contemplate with

contemplați folosindu-vă de ceea ce auziți și observați, dar nu veți repeta niciodată.

E esențial să înțelegem unde ne aflăm. Lumea nu are voie să intre în Templu, la fel cum în Templul de la Ierusalim în spatele Vălului se află Sancta Sanctorum sau Sfânta Sfințelor. A te afla aici e un privilegiu rezervat numai bărbaților și femeilor destoinice. Aici veți învăța să arătați o iubire ca nici o alta fraților și lumii în general. Aveți acces la cunoaștere ascunsă care vă va permite să căutați însuși tronul Creatorului, Ființa Îngrozitoare și Teribilă care vă poate oferi mare bucurie și fericire sau vă poate condamna să rămâneți veșnic departe de prezența ei. Veți învăța să comunicați iubirea și fericirea către toți ceilalți și să vă împărtășiți privilegiul cu oamenii obișnuiți, care nu sunt la fel de privilegiați ca voi.

Readuși la lumină și ținând legea Creatorului în mână, vă priviți pentru prima oară destinul, caracterul omenesc, caracterul muritor și locul vostru din obiectivul universal al vieții înseși.

what you hear, observe but will never repeat.

It is essential that we understand where we are. The world is shut out of this Temple as in the Jerusalem Temple beyond the Veil is the Sanctum Sanctorum or Holy of Holies. To be here is a privilege and for worthy men or women alone. Here you will learn to show love as never before to your brethren and the world at large. You have access to the hidden knowledge that will enable you to seek the very throne of the Creator the Awful and Dread Being that can bestow great joy and happiness or condemn you to being apart from his presence forever. You will

learn to communicate love and happiness to all and share your privilege with the ordinary people not so privileged as you.

Restored to light and holding the law of the Creator in your hand you look for the first time upon your destiny, your humanity, mortality, and your place as a sharer in the universal objective of life itself.

THE PLACE AND THE SYMBOLS

LOCUL ȘI SIMBOLURILE

Vă aflați acum într-un Templu nou. Arcul sau piatra de boltă a Mărcii a fost spartă chiar de voi, arătând că cel anterior a fost distrus și că un Templu nou îi ia locul. Să nu uităm că atunci când Masoneria vorbește despre un Templu, el este o metaforă pentru voi înșivă. Voi sunteți Templul.

Reținând această metaforă, vom analiza acum o parte dintre lucrurile pe care le vedeți.

Cei doisprezece bărbați reprezentați pe steaguri sunt Păcătoși ca și voi, doi străini și ceilalți zece – egipteni. Nefiind născuți din mamă evreică, se poate spune că sunt „neamuri”, adică non-evrei. Dar se află aici pentru că au fost iertați și adoptați, la fel cum și voi ați fost mai adineauri, când ați revărsat iertare în fața vălului stacojiu. Sunt frați acceptați și adoptați ai aceluiasi Părinte Creator.

Legea se află în mâinile voastre ca temelie pentru ceea ce este adevărul. La fel cum triunghiul, pătratul și firul cu plumb sunt adevăr, la fel și voi îl aveți acum ca parte din voi înșivă. Adevărul universal iese învingător, și asemenea lui și voi sunteți veșnici profesând aceste „mai ascunse taine ale naturii și științei”.

You are now in a new Temple. Your work in the construction of which is broken. The arch or cap stone of the Mark was broken by yourself showing that the former is destroyed and a new Temple takes its place. We remember that when masonry speaks of a Temple it is a metaphor for yourself. You are this, Temple.

With this metaphor in mind, we will now review some of the things you see.

The twelve men represented by pictorial banners are Transgressors like yourself, two of which are foreigners to the other ten as Egyptian's. Not born of a Hebrew mother they are what may be called Gentile. But they are here having been forgiven or adopted as you were only previously as you poured out forgiveness at the scarlet veil. These are accepted and adopted brethren of the same Creator Father.

The law is in your hand as the foundation of what is truth. As the triangle, square and plumb are truth so you now have it as part of yourself. Universal truth prevails and like this truth so you are eternal in your profession of these “more hidden mysteries of nature and science”.

The Altar is in the Centre, not by chance but by design. A perfect double cube or ashlars. Your mind

Altarul se află în Centru, nu întâmplător ci în mod intenționat. Un cub dublu perfect, sau piatra cioplită. Mîntea vă e atrasă înapoi la învățămintele Centrului, locul acela din voi unde trebuie să găsiți cunoașterea și adevărul. Simbolul Creatorului. Aici vă întâlniți cu Divinul și începutul tuturor celor create.

Cubul de jos e cel pe care l-ați făcut în viață, pe care l-ați cioplit cu dalta conștiinței, pe care l-ați lustruit și șlefuit ca să-l desăvârșiți. V-ați meritat răsplata atunci, ca și acum. Acum blocul stă așezat pe pământul care i-a fost casă.

Cubul de deasupra este molonul pregătit în acest loc tot de voi, în care ați depozitat comorile din ceruri prin lucrările din viață. Se află deasupra celui de jos, însă are dimensiuni egale și îl oglindește în toate privințele. Nu voi discuta despre el în articolul de față, dar vă voi oferi câteva indicii cu privire la răspunsurile pe care le căutați. Este taina Maestrului Mason, învăluit în alegorie și ilustrată prin simboluri.

Pe acest Cub, sub firmament, se află un platou de aur pe care sunt gravate două titluri. Atenție: nu sunt nume, ci titluri ale Zeității. Aici trebuie să cunoașteți simbolul, cuvântul și semnul unui Mason liber și acceptat ca să interpretați această taină pierdută a Maestrului Mason. Ea se află în cuvintele ceremoniale, în prelegerile și în Volumul Legii Sacre. E ceva ce oamenii pot auzi și vedea, dar nu pot niciodată rosti. Nimeni nu va rosti aceste cuvinte decât în prezența a doi Companioni.

Cubul e înconjurat de șase lumini, care reprezintă cele șase zile în care omul a fost alcătuit din țărâna pe care se odihnește acum primul molon. Altarul se află în interiorul a două triunghiuri echilaterale care ilustrează atât masculinitatea, cât și feminitatea.

Nu veți saluta niciodată pe altcineva sau altceva în afară de acest altar. Faceți asta recunoscând autoritatea supremă, definitivă și veșnică a Universului. Tot în vederea recunoașterii acestui lucru, de deasupra Patriarhului, Regelui și Profetului sunt patru simboluri ale Pământului, Aerului, Focului și Apei, reprezentate sub formă de Taur, Om, Leu și Vultur, solstițiul de Iarnă, echinocțiul de Primăvară, solstițiul de Vară, echinocțiul de Toamnă. Sau poate mai corect ar fi să spunem că simbolizează cele mai puternice ființe spirituale de sub Divinitate, Heruvimii. Acești Îngeri au patru fețe și privesc neîntrerupt chipul Creatorului.

Formula de adresare în încheierea Arcului Regal: Companioni, acum urmează să părăsiți acest refugiu sacru de pace și prietenie și să pătrundeți în lume. Printre grijile și angajamentele ei, nu uitați sarcinile sacre care v-au fost atât de puternic recomandate și atât de frecvent inoculate în cadrul acestei supreme convocări.

Țineți minte că lângă acest altar ați jurat de bună-voie și solemn să legați prietenii și să oferiți alinare,

if drawn back to the teaching of the Centre. That place within you where you are to find knowledge and truth. The Symbol of Creator. It is here where you meet with the Divine and the beginning of all things created.

The lower cube is the one you made in life, chipped at with the chisel of your conscience, polished honed and made perfect. You were worthy of your wages then as now. It sits on the earth which was its home.

The upper cube is the ashlar prepared in this place by you storing treasure in the heavens by labours in life. It is above the lower but equal in dimensions and reflecting the lower in all proportions. Upon it is not part of this paper but I will offer some clues as to the answers you seek. It is the secret of the Master Mason. Veiled in allegory and illustrated by symbols

On this Cube below the firmament of heaven is a golden plater, upon which is engraved two titles. Make no mistake these are not names but titles of the Deity. Here you need to know the symbol, the word and the sign of a free and accepted Mason to interpret this lost secret of the Master Mason. It is in the words of the ceremony, the lectures and the Volume of the Sacred law. What men may hear and men may see but never speak. No one will say these words other than breath high and only with two other Companions.

This is surrounded by six lights, the marker of the six days upon which man was formed from the dust of the earth were your first ashlar rests now. The Altar is contained in two equilateral triangles illustrating both male and female.

You will never salute anyone or anything other than this altar. You do this recognising the supreme, the ultimate and eternal authority of the Universe. Further in recognition of this looking down from above the Patriarch, the Regal and the Prophetic are four earlie symbols of Earth, Air, Fire and Water. Denoted in the forms of a Bull, Man, Lion and Eagle, the Winter solstice, the Spring equinox, the Summer Solstice, the Autumn solstice. Or is it more correctly, symbolising the most powerful of all spiritual beings under the Divinity, the Cherubim. These Angels contain four faces and continually behold the face of the Creator.

The Closing address of the Royal Arch: Companions, you are now about to quit this sacred retreat of peace and friendship and mingle with the world. Amidst all its cares and employments, forget not those sacred duties that have been so strongly recommended and so frequently inculcated in this supreme convocation.

Remember that around this altar you have voluntarily and solemnly vowed to befriend and relieve, with the most unhesitating cordiality, so far as may be

din toată inima, fără să ezitați, în măsura puterilor, pe orice Companion care va avea nevoie de ajutorul vostru. Ați jurat că îi veți aminti cu cea mai mare blândețe de nereușitele sale, că îl veți ajuta să se reformeze, să-și apere și să-și răzbune caracterul oricând ar fi vorbit de rău pe nedrept, și că veți sugera cele mai candid, îngăduitoare și favorabile circumstanțe pentru a-i justifica purtarea, chiar atunci când pe drept merită să fie disprețuită și acuzată. Astfel, lumea va vedea cât de mult se iubesc Masonii între ei.

Dar, Companioni ai mei, trebuie să extindeți și mai mult aceste sentimente nobile și înălțătoare. Dați-mi voie să vă întipăresc în minte – și să vă fie insuflat în inimă – că orice om are dreptul neîndoielnic la serviciile voastre pline de bunătate.

Așadar, dați-mi voie să vă încurajez să faceți bine tuturor, în timp ce mai cu seamă vă încredințăm în grijă pe toți credincioșii, ca prin sârguință și fidelitate față de îndatoririle și preocupările voastre – bunăvoința liberă, milostenia îndreptată spre cât mai mulți, consecvența și sinceritatea prieteniei dintre voi, purtarea la fel de amabilă și virtuoaasă – să arătați lumii efectele fericite și benefice ale vechii și onorabilei noastre instituții.

Să nu se spună că v-ați străduit în zadar și v-ați risipit puterile, căci eforturile voastre se află dinaintea Domnului, iar răsplata e la Dumnezeu vostru.

În sfârșit, Frați și Companioni, fiți cu toții de-un gând, trăiți în pace și fie ca Dumnezeu iubirii și milosteniei să se desfete trăind printre voi și fiți binecuvântați de-acum și pururea.

Frate, Companion al meu, ne aflăm pe Pământ Sfânt, căci chipurile Heruvimilor privesc acest platou de Aur.

within your power; every Companion who shall need your assistance; that you will in the most gentle manner remind him of his failings, aid in his reformation, defend and vindicate his character whenever wrongfully traduced, and will suggest the most candid, the most palliating and the most favourable circumstances in extenuation of his conduct, even when it is justly liable to reprehension and blame. Thus, shall the world see how dearly Masons love each other.

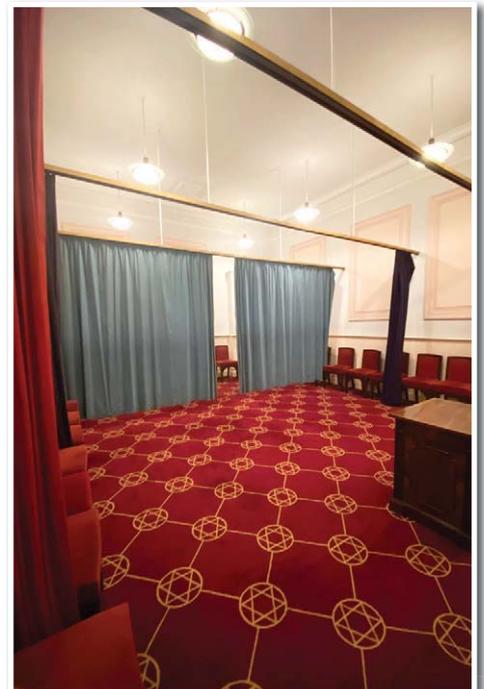
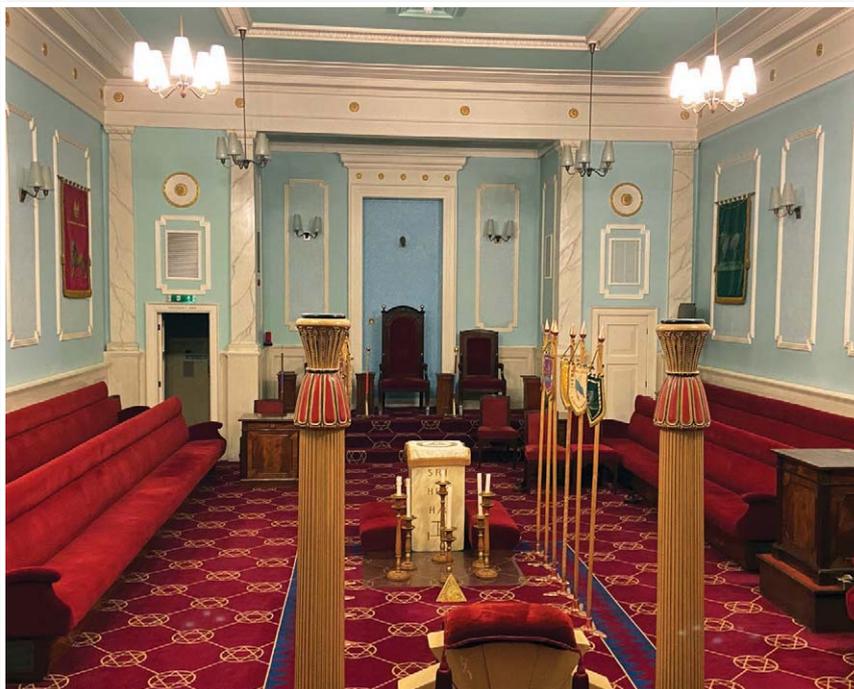
But, my Companions, you are to extend these noble and glorious sentiments still further. Let me impress on your minds, and let it be instilled in your hearts, that every human being has an undoubted claim to your kind offices.

Let me, therefore, exhort you to do good to all, whilst we more particularly recommend to your care the household of the faithful, that by diligence and fidelity to the duties of your respective avocations, liberal benevolence, diffusive charity, constancy and sincerity in your friendship, uniformly just amiable and virtuous deportment; you may show to the world the happy and beneficent effects of our ancient and honourable institution.

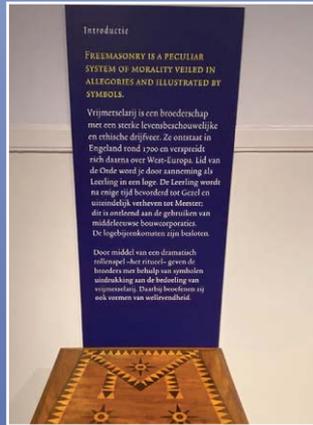
Let it not be said that you have laboured in vain and spent your strength for nought, for your work is before the Lord and your recompense is with your God.

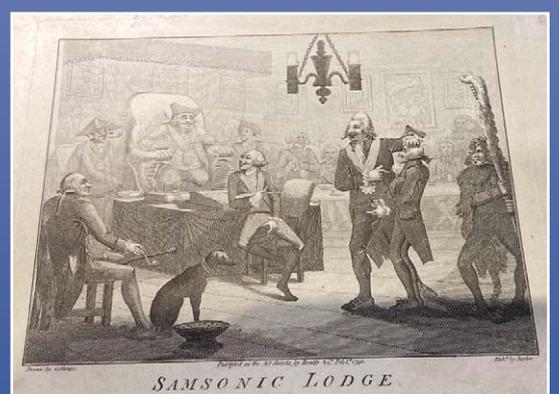
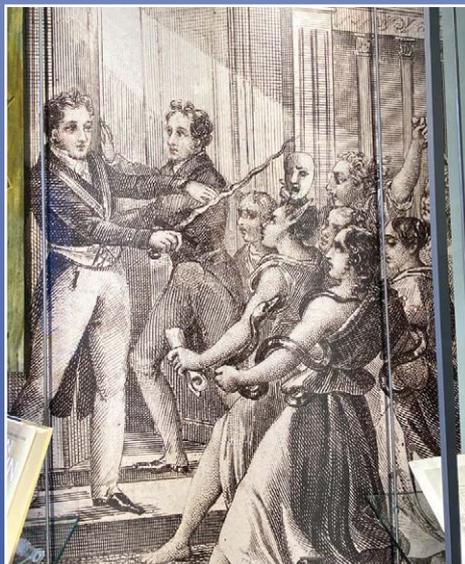
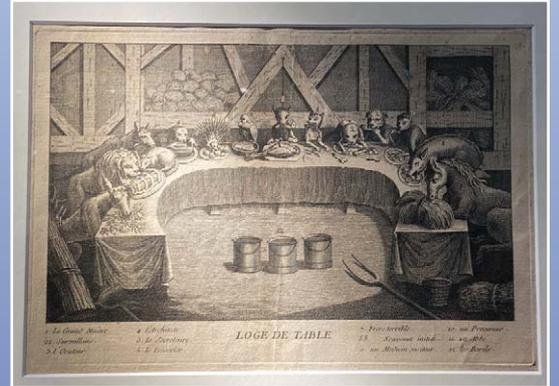
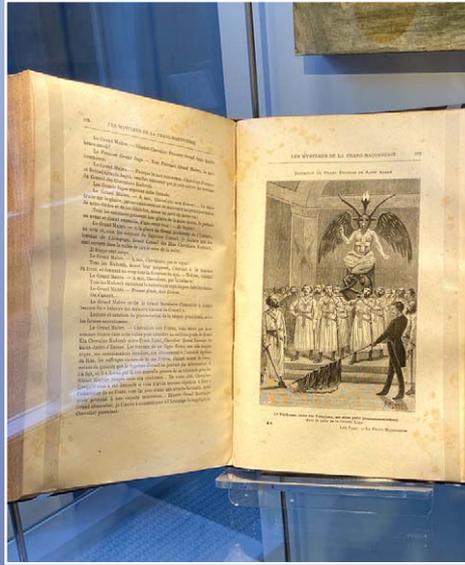
Finally, Brethren and Companions, be ye all of one mind, live in peace, and may the God of love and mercy delight to dwell amongst you and bless you for evermore.

Brother, my Companion, we are on Holy Ground as these faces of the Cherubim look upon this plate of Gold. ■

Visiting the Museum of the Grand East of Netherlands

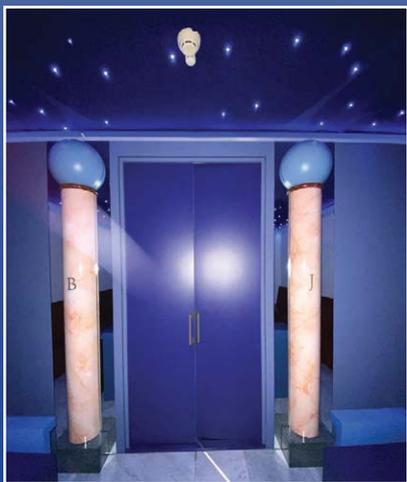

Photo credits: Claudiu IONESCU

Construcții de referință ale Londrei, proiectate sau ridicate de masoni

În paginile care urmează vom trece în revistă câteva dintre construcțiile simbolice ale Londrei: Freemasons Hall – casă a UGLE, *Marea Lojă – Mamă a Lumii*, Catedrala St Paul's, Monumentul Marelui Incendiu, Biserica Templieră și Westminster Abbey – locuri ce au indubitabil legătură cu masoneria prin însăși faptul că au fost proiectate / construite de masoni celebri. Propunem în acest fel „*un drum inițiativ*” pe urmele masonilor ce au trăit în veacurile trecute și care ne-au influențat arhitectura și cultura.

1. FREEMASONS' HALL

Freemasons Hall din Londra este sediul Marii Loji Unite a Angliei și al Supremului Mare Consiliu al Royal Arch al Masoneriei Angliei, dar și locul de întâlnire pentru multe loji din zona Londrei. Situată pe Great Queen Street, între Holborn și Covent Garden, este locul întâlnirilor masonice încă din 1775.

În anul 1769 Premier Grand Lodge (numele marii loji create la Londra în anul 1717) și-a manifestat intenția de a construi o sală centrală, iar pentru aceasta primul pas a fost înregistrarea tuturor membrilor pentru a strânge fondurile necesare. Astfel, în 1774 s-a achiziționat un teren pe care erau la acel moment două case; în cea din față se pare că funcționa la acea vreme Taverna Francmasonilor. S-a organizat un concurs pentru proiectarea unei Marii Loji care să facă legătura între cele două case, iar proiectul câștigător a fost realizat de Thomas Sandby – desenator, acuarelist, arhitect și profesor englez, unul dintre membrii fondatori ai Academiei Regale în 1768 și primul profesor de arhitectură al acesteia.

La 23 mai 1776 a fost inaugurată noua Freemasons' Hall – spațiu al întâlnirilor masonice, dar ce avea să devină în scurt timp un loc central al vieții sociale londoneze, găzduind concerte, baluri, seri literare și întâlniri ale societăților academice și caritabile¹.

¹ <https://www.british-history.ac.uk/survey-london/vol5/pt2/pp59-83>;

London landmarks, designed or built by Freemasons

In the following pages we will review some of London's landmarks: Freemasons Hall – home of the UGLE– Mother GL of the World, St Paul's Cathedral, the Great Fire Monument, the Templar Church and Westminster Abbey – places that are undoubtedly linked to Freemasonry by the very fact that they were designed/built by famous Freemasons. In this way we propose an “*initiatic trail*” on the footsteps of the Masons who lived in past centuries and who influenced our architecture and culture.

1. FREEMASONS' HALL

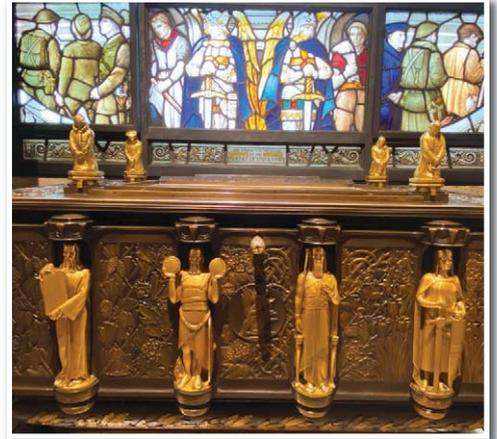
Freemasons Hall in London is the headquarters of the United Grand Lodge of England and the Supreme Grand Council of the Royal Arch of Freemasonry of England, as well as the meeting place for many Masonic lodges in the London area. Located on Great Queen Street between Holborn and Covent Garden, it has been the site of Masonic meetings since 1775.

In 1769 the Premier Grand Lodge (the name given to the Grand Lodge created in London in 1717) expressed its intention to build a central hall, and the first step was to register all members to raise the necessary funds. Thus, in 1774 a parcel of land was bought on which there were at that time two houses; the one in the front appears to have been the Freemasons' Tavern at that time. A competition was held to design a Grand Lodge to connect the two houses, and the winning design was by Thomas Sandby – an English designer, illustrator, architect and teacher, one of the founder members of the Royal Academy in 1768 and its first Professor of Architecture.

On 23 May 1776, the new Freemasons' Hall was opened – a Masonic meeting place, but soon to become a central place for London's social life, hosting concerts, balls, literary evenings and meetings of academic and charitable societies¹.

¹ <https://www.british-history.ac.uk/survey-london/vol5/pt2/pp59-83>

În decursul timpului, atât clădirea inițială, cât și amplasamentul au suferit modificări și extinderi, clădirea actuală Freemasons' Hall, a treia de pe acest amplasament, fiind construită între 1927 și 1933 după planurile arhitecților Henry Victor Ashley și F. Winton Newman, în memoria celor 3.225 de francmasoni care au murit în Primul Război Mondial. Aceasta a fost inaugurată la 19 iulie 1933 de către Marele Maestru, ASR Ducele de Connaught, KG. În prezent Freemasons' Hall, construită în stilul Art Deco se întinde pe o suprafață de 0,9 ha.

Accesul în Marele Templu (punctul central al clădirii) se face prin două uși din bronz, fiecare cântărind 1.250 kg, ce se deschid într-o sală de 37 m lungime, 27 m lățime, 19 m înălțime, având o capacitate de 1.700 de locuri. Acoperișul tavanului este din mozaic și, pe lângă figuri și simboluri din ritualul masonic, include, în colț, figuri reprezentând cele patru virtuți cardinale – Prudența, Temperanța, Curajul și Dreptatea – și blazonul Prințului Arthur, Duce de Connaught și Strathearn (al șaptelea copil al Reginei Victoria), Mare Maestru între anii 1901-1939, la a cărui sugestie a fost construit Memorialul Masonic al Păcii. Marele Templu are, din 1933 și o orgă de mari dimensiuni.

Clădirea Freemasons' Hall găzduiește, de asemenea, alte 26 de temple masonice, diferite ca mod de amenajare și decorare, un muzeu al francmasoneriei, o bibliotecă și o arhivă.

În anul 2007, colecția Muzeului Francmasoneriei a fost recunoscută prin intermediul Museums, Libraries and Archives

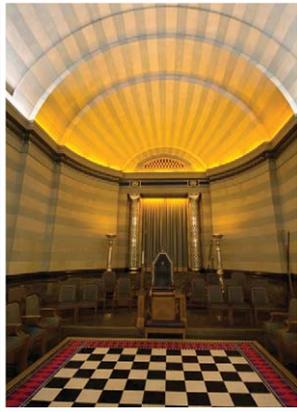

Over time, both the original building and the site have undergone changes and extensions, the present Freemasons' Hall, the third on the site, was built between 1927 and 1933 to the designs of architects Henry Victor Ashley and F. Winton Newman in memory of the 3.225 Freemasons who died in the WWI. It was opened on 19 July 1933 by the Grand Master, HRH The Duke of Connaught, KG. Today Freemasons' Hall, built in the Art Deco style, covers an area of 0.9 ha.

Access to the Grand Temple (the central point of the building) is through two bronze doors, each weighing 1.250 kg, which open into a hall of 37 m long, 27 m wide, 19 m high and having 1.700 seats. The roof is mosaic and, in addition to figures and symbols from Masonic ritual, includes, in the corner, figures representing the four

Council's Designation Scheme ca fiind de o calitate și semnificație remarcabile, de importanță națională și internațională. Acesta deține o colecție de opere de artă masonică, obiecte ceremoniale și regalia, precum și obiecte de uz cotidian cu decorațiuni masonice, inclusiv ceasuri, mobilier, sticlărie, bijuterii, porțelan, ceramică și argintărie. Biblioteca este deschisă publicului pentru consultare și conține o colecție vastă de cărți tipărite și manuscrise cu privire la fiecare aspect al francmasoneriei din Anglia, precum și materiale despre francmasoneria din alte părți ale lumii și despre subiecte asociate cu francmasoneria sau cu tradițiile mistice și ezoterice. În afara colecțiilor masonice de bază, Muzeul Francmasoneriei deține o selecție largă de obiecte referitoare la societăți mutuale, cum ar fi Oddfellows, Foresters și multe alte societăți, atât cele actuale, cât și cele care nu mai există. Oferă un serviciu de cercetare genealogică, ateliere de lucru, evenimente și expoziții tematice deschise publicului larg.

cardinal virtues – Prudence, Temperance, Courage and Justice – and the Arms of Prince Arthur, Duke of Connaught and Strathearn (Queen Victoria's seventh child), Grand Master from 1901-1939, at whose suggestion the Masonic Peace Memorial was built. The Grand Temple has also a large organ since 1933.

The Freemasons' Hall also hosts 26 other Masonic temples, different in layout and decoration, a Freemasonry museum, a library and an archive.

Păstrând tradiția de la 1776, în cadrul Marelui Templu sunt organizate și astăzi evenimente care nu au legătură cu viața masonică: concerte, conferințe etc, Freemasons' Hall rămânând astfel un reper central al vieții sociale din Londra și „o poartă de intrare” a oricărei persoane interesate – mason sau profan – în lumea celei mai vechi organizații fraternalne din lume ce a avut în rândurile sale personalități marcante.

In 2007, the Freemasonry Museum's collection was recognized through the Museums, Libraries and Archives Council's Designation Scheme as being of outstanding quality, significance, national and international importance. It holds a collection of Masonic works of art, ceremonial objects and regalia, as well as everyday objects with Masonic decoration, including clocks, furniture, glassware, jewelry, porcelain, ceramics and silverware. The library is open to the public for consultation and contains an extensive collection of printed books and manuscripts on every aspect of Freemasonry in England, as well as material on Freemasonry in other parts of the world and on subjects associated with Freemasonry or mystical and esoteric traditions. In addition to the core Masonic collections, the Museum of Freemasonry holds a wide selection of items relating to mutual societies such as the Oddfellows, Foresters and many other societies, both current and defunct. It offers a genealogical research service, workshops, events and thematic exhibitions open to the general public.

2. CATEDRALA ST PAUL'S

Un alt reper marcant al Londrei este Catedrala St. Paul's, a cărei construcție actuală a început în anul 1675 sub conducerea lui Sir Cristopher Wren, ce s-a ocupat de proiectare încă din anul 1669. Conform mărturiilor istorice existente, Sir Cristopher Wren, poate cel mai mare arhitect al Angliei, are meritul de a fi supraviețuit construcția a mai mult de 50 de biserici din Londra, după Marele Incendiu din 1666. Construirea unei astfel de catedrale de către un singur om în timpul vieții sale, precum și faptul că este o lucrare de o asemenea măreție și unitate sunt remarcabile pentru Sir Christopher Wren², considerat a fi unul dintre cei mai apreciați arhitecți din istorie și francmason renumit³. Fiind opera lui cea mai măreață, Sir Christopher Wren are un monument simplu din piatră, într-un colț liniștit al criptei din Catedrala St Paul's și

Keeping the tradition dating back to 1776, the Grand Temple still hosts non-Masonic events such as concerts, conferences, etc., thus Freemasons' Hall remains a central landmark of London's social life and a "gateway" for any interested person – Mason or profane – into the world's oldest Masonic organization, to which belonged the greatest personalities.

2. ST PAUL'S CATHEDRAL

Another London landmark is St Paul's Cathedral, whose actual construction began in 1675 under the direction of Sir Christopher Wren, who has been in charge of the design since 1669. According to existing historical evidence, Sir Christopher Wren, maybe England's greatest architect, is credited with overseeing the construction of more than 50 churches in London after the Great Fire of 1666. The building of such a cathedral by one man in his lifetime, and the fact that it is a work of such grandeur and unity, is

² Saint Paul's Cathedral and related classic articles from the 2nd (1777–84) and 3rd (1788–97) editions of *Encyclopædia Britannica*.

³ <https://www.universalfreemasonry.org/en/famous-freemasons/sir-christopher-wren/>

un epitaf care se termină cu cuvintele: „*Cititorule, dacă îi cauți memoria – privește în jurul tău*”.

Construcția actuală se află pe locul altor edificii religioase. Astfel, în jurul anului 604 Mellitius, primul episcop al Londrei a construit aici o biserică dedicată Sfântului Paul cu ocazia învestirii sale de către Sfântul Augustin. Fiind distrusă de un incendiu, a fost reconstruită integral de două ori până în anul 1087. A fost din nou mistuită de flăcări și reconstruită de Wilhelm Cuceritorul, ce a donat piatră din ruinele Turnului Palatin. Având în vedere dese distrugerii și reconstruirii, stilul arhitectural a fost schimbat de la romanic la cel gotic. Catedrala a fost sfințită în anul 1250, apoi resfințită în 1300, deși a fost finalizată oficial abia în anul 1314. Se pare că la acea vreme era una dintre cele mai mari catedrale din Europa, asemănătoare cu cea de la Salisbury, având un turn cu o înălțime de 149 de metri.

În anul 1535, catedrala ce a fost până la acel moment romano-catolică devine anglicană ca urmare a declanșării Reformei Protestante în Anglia. Ca urmare, regele Henric al VIII-lea și succesorul său Eduard al VI-lea vor ordona distrugerea ornamentelor, criptelor și altarelor din curtea catedralei – unde se aflau câteva mănăstiri. În anul 1666 un nou incendiu distruge catedrala în întregime.

Construcția actualei catedrale a început în anul 1675, este sfințită pe 2 decembrie 1697, însă construcția a fost finalizată în anul 1710, iar statuile de pe fațadă au fost instalate în anul 1720. Designul ales de Sir Christopher Wren cu o cupolă și două turnuri, a combinat elemente neoclasiche, gotice și baroce în încercarea de a simboliza atât idealurile Restaurației engleze, cât și ale filozofiei științifice din secolul al XVII-lea.

remarkable for Sir Christopher Wren², considered to be one of the most esteemed architects in history and a renowned Freemason³. As his greatest work, Sir Christopher Wren has a simple stone monument in a quiet corner of the crypt in St Paul's Cathedral and an epitaph ending with the words “*Reader, if you seek his memory – look around you*”.

The present building stands on the site of other religious edifices. Thus, around 604 Mellitius, the first Bishop of London, built a church dedicated to St Paul here on the occasion of his investiture by St Augustine. Destroyed by fire, it was completely rebuilt twice by 1087. It was again burnt down and rebuilt by Wilhelm the Conqueror who donated stone from the ruins of the Palatine Tower. Due to frequent destruction and rebuilding, the architectural style was changed from Romanesque to Gothic. The cathedral was consecrated in 1250, then re-christened in 1300, although

it was not officially completed until 1314. It is supposed to have been one of the largest cathedrals in Europe at the time, similar to Salisbury, with a tower 149 metres high.

In 1535, the cathedral, which had been Roman Catholic until then, became Anglican following the outbreak of the Protestant Reformation in England. As a result, King Henry VIII and his successor Edward VI ordered the destruction of the ornaments, crypts and altars in the cathedral's courtyard – where several monasteries were located. In 1666 a new fire destroyed the cathedral in its entirety.

² Saint Paul's Cathedral and related classic articles from the 2nd (1777–84) and 3rd (1788–97) editions of *Encyclopædia Britannica*;

³ <https://www.universalfreemasonry.org/en/famous-freemasons/sir-christopher-wren>

Catedrala St. Paul's a fost cea mai înaltă clădire din Londra între anii 1710-1962, având turla cu o înălțime de 67 de metri și un dom de 111 metri. În timpul celui de-al doilea Război Mondial, a fost avariată sever, fiind restaurată în anul 1996 de către arhitectul John B. Chambers.

Cupola Catedralei St. Paul's, aflată la aproximativ 111 metri deasupra solului, este compusă din trei învelișuri (o cupolă exterioară, un con de căramidă ascuns pentru suportul structural și o cupolă interioară), cântărește 65.000 de tone și este a doua cea mai înaltă cupolă din Europa după cea a bazilicii Sf. Petru din Roma (120 de metri înălțime). În vârful cupolei exterioare se află faimoasa Galerie de Aur, ce oferă posibilitatea de a privi Londra de sus, după urcarea celor aproximativ 530 de trepte. Din interiorul catedralei este vizibilă cupola interioară, realizată dintr-un înveliș de zidărie, având un diametru de 31 de metri. Frescele și grisaille-urile din cupola interioară pot fi admirate din Galeria Șoaptelor, numită astfel deoarece o șoaptă dintr-o parte a galeriei poate fi auzită din cealaltă parte. Domul este susținut de contraforturi și coloane într-un peristil, iar opt piloni masivi leagă contraforturile din zona cupolei de podeaua catedralei.

La nord și la sud de secțiunea domului se află transepturi largi, fiecare cu portici semicirculare, la est se află corul și Capela lui Iisus, în timp ce naosul și intrarea „frontală” se află la vest. Intrarea este realizată printre două turnuri clopotniță gemene cu o înălțime de aproximativ 65 de metri. Turnul de sud-vest este renumit pentru scara geometrică, cu balustradă de Tijou, ce duce către bibliotecă și arhivă.

De la fațada vestică până la capătul estic al absidei, Catedrala St Paul's măsoară aproximativ 157 de metri, dar incluzând și treptele vestice ce asigură accesul în catedrală, ajungem la o lungimea totală a structurii de 170 de metri.

Unul dintre cele mai importante elemente ale Catedralei Sf. Paul's este orga, instalată în anul 1697, fiind construită de Grinling Gibbons, care cu cele 7.189 de tuburi și 5 tastaturi cu câte 138 de taste, este cea mai mare din Regatul Unit.

În interiorul catedralei se află aproximativ 300 de monumente, precum și Capela memorială americană (fosta Capelă a lui Iisus) dedicată din anul 1958

Construction of the present cathedral began in 1675, it was consecrated on 2 December 1697, but the construction was completed in 1710 and the statues on the façade were installed in 1720. Sir Christopher Wren's design, with a dome and two towers, combined neoclassical, gothic and baroque elements in an attempt to symbolize both the ideals of the English Restoration and 17th century scientific philosophy.

St. Paul's Cathedral was the tallest building in London from 1710-1962, with 67 metre high towers and a 111 metre dome. During the WWII, it was severely damaged and restored in 1996 by architect John B. Chambers.

The dome of St. Paul's Cathedral, which is approximately 111 metres above the ground, consists of three shells (an outer dome, a hidden brick cone for structural support and an inner dome), weighs 65,000 tonnes and is the second tallest dome in Europe after St Peter's Basilica in Rome (120 metres high). At the top of the outside dome is the famous Golden Gallery, which offers a view of London from above, after climbing around 530 steps. From inside the cathedral the inner dome is visible, made of a masonry shell, 31 metres in diameter. The frescoes and grisailles in the inner dome can be admired from the Whispering Gallery, so called because a whisper from one side of the gallery can be heard from the other. The dome is supported by buttresses and columns in a peristyle,

and eight massive pillars connect the buttresses in the dome area to the cathedral floor.

To the north and south of the dome section are wide transepts, each with semicircular porticos, to the east are the choir and the Jesus Chapel, while the nave and 'front' entrance are to the west. The entrance is set between twin bell towers about 65 metres high. The southwest tower is famous for its geometric staircase, with Tijou balustrade, leading to the library and archive.

From the west facade to the east end of the apse, St Paul's Cathedral measures approximately 157 metres, but including the western steps that provide access to the cathedral, the total length of the structure is 170 metres.

One of the most important features of St Paul's Cathedral is the organ, installed in 1697 and built by

soldaților americani uciși în cel de-al doilea Război Mondial. De asemenea, mulți soldați, artiști și intelectuali renumiți au fost înmormântați în criptă, printre care: Lordul Nelson – comandantul marinei britanice, ducele de Wellington – prim-ministru al Marii Britanii, Thomas Edward Lawrence, cunoscut sub numele de Lawrence al Arabiei (1888-1935) – ofițer și scriitor britanic, și chiar însuși Sir Christopher Wren.

Catedrala găzduiește și evenimente notabile, dintre care amintim: funeraliile Lordului Nelson, ale lui Sir Winston Churchill și cele ale lui Margaret Thatcher, jubileurile Reginei Victoria, nunta prințului Charles cu prințesa Diana și Jubileul de Diamant al Reginei Elisabeta a II-a, cât și aniversarea împlinirii vârstei de 80 de ani a Reginei Elisabeta a II-a.

3. MONUMENTUL MARELUI INCENDIU DIN LONDRA

Monumentul Marelui Incendiu din Londra, cunoscut mai degrabă sub numele de Monument, este situat în apropierea capătului nordic al London Bridge, ridicat pentru a comemora marele incendiu care a cuprins centrul Londrei în perioada 2 – 6 septembrie 1666.

Monumentul a fost proiectat de Sir Christopher Wren în colaborare cu Robert Hooke. Nu se cunoaște modul în care au colaborat cei doi, însă desenele lui Hooke pentru coloană încă există, iar prezența semnăturii lui Sir Christopher Wren pe acestea indică aprobarea desenelor și nu paternitatea lor⁴. Consiliul Municipal a aprobat proiectul în anul 1671, construcția durând șase ani.

Cu o înălțime de 62 de metri, turnul a fost construit între 1671 și 1677, marchează atât locul primei biserici distrusă de incendiu (St Margaret), cât și punctul unde a fost oprit incendiul. Înălțimea sa marchează distanța față de locul în care se afla magazinul lui Thomas Farriner (sau Farynor), brutarul regelui, de unde a izbucnit incendiul. Monumentul cuprinde o coloană dorică construită din piatră Portland, încununată cu o urnă de foc aurită. La platforma de vizionare din apropierea vârfului Monumentului se

Grinling Gibbons, which with its 7.189 pipes and 5 keyboards with 138 keys each, is the largest in the UK.

Inside the cathedral there are some 300 monuments, as well as the American Memorial Chapel (formerly Jesus Chapel) dedicated since 1958 to American soldiers killed in WWII. Many famous soldiers, artists and intellectuals have also been buried in the crypt, including Lord Nelson – Commander of the British Navy, the Duke of Wellington – Prime Minister of Great Britain, Thomas Edward Lawrence, known as Lawrence of Arabia (1888-1935), British officer and writer, and even Sheriff Christopher Wren himself.

The Cathedral also hosts notable events, including Lord Nelson's funeral, Sir Winston Churchill's funeral, Margaret Thatcher's funeral, Queen Victoria's jubilee, Prince Charles' wedding to Princess Diana and Queen Elizabeth II's Diamond Jubilee, as well as Queen Elizabeth II's 80th birthday.

3. THE MONUMENT OF GREAT FIRE OF LONDON

The Monument of Great Fire of London, better known as the Monument, is located near the north end of London Bridge, raised to commemorate the great fire that swept through central London from 2 – 6 September 1666.

The Monument was designed by Sir Christopher Wren in collaboration with Robert Hooke. It is not known how the two collaborated, but Hooke's drawings for the column still exist, and the presence of Sir Christopher Wren's signature on them indicates his approval of the designs rather than his authorship⁴. The City Council approved the design in 1671, with construction taking six years.

At 62 metres high, the tower was built between 1671 and 1677, marking both the site of the first church destroyed by fire (St Margaret's) and the point where the fire was stopped. Its height marks the distance from where Thomas Farriner's (or Farynor's) shop, the King's baker, stood and where the fire started. The monument includes a Doric column

⁴ Inwood, Stephen (28 February 2011). *The Man Who Knew Too Much* (Kindle Locations 2863-2865). Macmillan Publishers UK. Kindle Edition;

⁴ Inwood, Stephen (28 February 2011). *The Man Who Knew Too Much* (Kindle Locations 2863-2865). Macmillan Publishers UK. Kindle Edition

ajunge pe o scară îngustă cu 345 de trepte.

Desenele lui Hooke relevă faptul că au existat mai multe versiuni ale monumentului: un obelisc simplu, o coloană ornamentată cu limbi de foc și coloana dorică canelată, de altfel și aleasă. Și cu privire la ornamentul din vârf au fost luate în discuție mai multe variante: o statuie a unui phoenix cu aripile întinse care să se ridice din cenușă, o statuie de 4,6 m a regelui Carol al II-lea, sau al unei femei purtând o sabie ce simbolizau Londra triumfătoare, o simplă minge aurită cu cupru „cu flăcări ieșind din vârf”, însă, la final s-a optat pentru o urnă de bronz aurită în flăcări (se pare că sugestia a fost a lui Robert Hooke)⁵.

Costul total al monumentului a fost de 13.450 de lire sterline, din care 11.300 de lire sterline au fost plătite lui Joshua Marshall, director al Companiei venerabile de masoni în 1666 și ulterior Maestru al companiei în 1670. Ulterior, acesta a devenit Maestru Constructor al Coroanei în locul tatălui său și în această calitate a lucrat la mai multe palate regale⁶. În calitate de maestru constructor al regelui, dar și ca antreprenor preferat de către Sir Christopher Wren pentru lucrările lui, se pare că Joshua Marshall a fost unul dintre numeroșii zidari care au lucrat inclusiv la Catedrala St Paul's⁷.

built of Portland stone, crowned with a gilded fire urn. The viewing platform near the top of the Monument is reached by a narrow staircase with 345 steps.

Hooke's drawings reveal that there were several versions of the monument: a simple obelisk, a column adorned with tongues of fire, and a fluted Doric column, also chosen. Several versions of the ornament at the top were also discussed: a statue of a phoenix with outstretched wings rising from the ashes, a 4,6 m statue of King Charles II, or of a woman carrying a sword symbolising

London triumphant, a simple gilded copper ball “with flames coming out of the top”, but in the end a gilded bronze urn in flames was chosen (apparently Robert Hooke's suggestion)⁵.

The total cost of the monument was £13,450, of which £11,300 was paid to Joshua Marshall Warden of the Worshipful Company of Masons in 1666 and later Master of the Company in 1670. He subsequently became Master Mason of the Crown in his father's stead and in this capacity worked at several royal palaces⁶. As Master Mason to the King, and also as Sir Christopher Wren's preferred contractor for his work, Joshua Marshall is said to have been one of a number of masons who worked including at St Paul's Cathedral⁷.

4. BISERICA TEMPLIERĂ

Temple Church este biserică privată regală, adică scutită de jurisdicția diecezei și a provinciei în care se află și supusă jurisdicției directe a monarhului, deservește atât Templul Interior, cât și Templul de Mijloc, care dețin proprietatea și sunt responsabili în comun pentru întreținerea ei⁸. A fost construită de Cavalerii Templieri ca sediu al acestora în Anglia, fiind sfințită la 10 februarie 1185 de către Patriarhul Heraclius al Ierusalimului și se pare că însuși regele Henric al II-lea ar fi fost prezent la eveniment.

În timpul domniei Regelui Ioan (1199-1216) a servit drept trezorerie regală, susținută de Cavalerii Templieri ca bancheri internaționali. În prezent, este deținută în comun de Inner Temple și Middle Temple Inns of Court, organizații profesionale de avocați din

⁵ Tinniswood, Adrian, *His Invention so Fertile: A Life of Christopher Wren* (Oxford Press, 2001) p.232.

⁶ Dictionary of British Sculptors 1660-1851 by Rupert Gunnis p. 255;

⁷ <https://cathmarshall.com/biographies/1628-joshua-marshall>

⁸ Inner Temple Library website (retrieved 10 August 2018);

4. TEMPLE CHURCH

Temple Church is a private royal church, meaning exempt from the jurisdiction of the diocese and province in which it is located and subject to the direct jurisdiction of the monarch, serving both the Inner Temple and the Middle Temple, who own the property and are jointly responsible for its maintenance⁸. It was built by the Knights Templar as their headquarters in England, consecrated on 10 February 1185 by Patriarch Heraclius of Jerusalem, and it seems King Henry II himself is said to have been present at the event.

During the reign of King John (1199-1216) it served as the royal treasury, supported by the Knights Templar's role as international bankers. Today it is jointly owned by the Inner Temple and Middle Temple Inns of Court, the foundations of the legal profession

⁵ Tinniswood, Adrian, *His Invention so Fertile: A Life of Christopher Wren* (Oxford Press, 2001) p.232.

⁶ Dictionary of British Sculptors 1660-1851 by Rupert Gunnis p. 255;

⁷ <https://cathmarshall.com/biographies/1628-joshua-marshall>

⁸ Inner Temple Library website (retrieved 10 August 2018);

Anglia⁹. Este o biserică rotundă – caracteristică comună de design pentru bisericile Cavalerilor Templieri – ce conține numeroase efigii din piatră din secolele al XIII-lea și al XIV-lea.

Conform informațiilor vremii, înainte de construirea bisericii, Cavalerii Templieri din Londra se întâlneau în High Holborn, într-o structură înființată inițial de Hugues de Payens – cofondatorul și primul Mare Maestru al Cavalerilor Templieri care în asociere cu Bernard de Clairvaux, a creat Regula latină, codul de conduită al Ordinului; se pare că pe acest loc a fost templul roman din Londinium¹⁰.

Din cauza creșterii rapide a ordinului, din anii 1160, locul devenise prea mic, iar ordinul a cumpărat actualul loc pentru a stabili un complex monastic mai mare care să devină sediul central din Anglia. Pe lângă biserică, pe acest amplasament au fost și reședințe, facilități de pregătire militară și terenuri de recreere pentru frații militari și novici, care nu aveau voie să meargă în oraș fără permisiunea Maestrului Templului.

Clădirea bisericii cuprinde două secțiuni separate: clădirea originală circulară a bisericii – Biserica Rotundă, care funcționează în prezent ca și naos, și o secțiune dreptunghiulară, construită aproximativ o jumătate de secol mai târziu pe partea de est, care conține strana. Biserica rotundă are un diametru de 17 metri și conține în interior un cerc de coloane de marmură de Purbeck, cele mai vechi coloane de marmură care au supraviețuit.

În 1540, biserica a devenit din nou proprietatea Coroanei, iar Regele Henric al VIII-lea a desființat Cavalerii Ospitalieri din Anglia și a confiscat proprietățile acestora. Henric a adus un preot pentru biserică, sub fostul titlu de „Master of the Temple”. Biserica

in England⁹. It is a round church – a common design feature for Knights Templar churches – containing numerous stone effigies from the 13th and 14th centuries.

According to information of the time, before the church was built, the Knights Templar from London met in High Holborn, in a structure originally established by Hugues de Payens – the co-founder and first Grand Master of the Knights Templar who, in association with Bernard de Clairvaux, created the Latin Rule, the Order's code of conduct; it seems that the Roman temple of Londinium was on this site¹⁰. Because of the rapid growth of the order from the 1160s, the site had become too small, and the order bought the present site to establish a larger

monastic complex to become its headquarters in England. In addition to the church, the site also contained residences, military training facilities and recreation grounds for military brothers and novices, who were not allowed to go into the city without the permission of the Master of the Temple.

The church building includes two separate sections: the original circular church building – the Round Church, which now functions as the nave, and a rectangular section, built about half a century later on the east side, which forms the choir. The round church is 17 metres in diameter and contains within it a circle of Purbeck marble columns, the oldest surviving marble columns.

In 1540, the church again became Crown property, and King Henry VIII dissolved the Knights Hospitaller of England and confiscated their estates. Henry provided a priest for the church under the former title of 'Master of the Temple'. The Templar church also appears in Shakespeare's play, familiar with the site;

⁹ Archives of the Honourable Society of the Inner Temple, TEM: Records of administration [sic] of the Temple Church (1613–1996);

¹⁰ Hingley, Richard (9 August 2018). *Londinium: a biography: Roman London from its origins to the fifth century*. London. pp. 27–32. ISBN 978-1-350-04730-3. OCLC 1042078915.

⁹ Archives of the Honourable Society of the Inner Temple, TEM: Records of administration [sic] of the Temple Church (1613–1996);

¹⁰ Hingley, Richard (9 August 2018). *Londinium: a biography: Roman London from its origins to the fifth century*. London. pp. 27–32. ISBN 978-1-350-04730-3. OCLC 1042078915.

Templieră apare și în opera lui Shakespeare, familiarizat cu locul; astfel, atât biserica, cât și grădina apar în piesa Henric al VI-lea, ca decor pentru scena fictivă a smulgerii celor doi trandafiri de York și Lancaster și începutul Războaielor Trandafirilor.

Biserica nu a fost avariata de Marele Incendiu din Londra din anul 1666, dar cu toate acestea, a fost renovată de Sir Christopher Wren care a făcut modificări ample în interior, inclusiv prin adăugarea unui paravan de altar și instalarea primei orgi. Ulterior, a fost supusă unei noi restaurări în 1841 de către Smirke și Burton care au decorat pereții și tavanul în stil gotic victorian înalt, în încercarea de a readuce biserica la presupusul său aspect original.

Bombardamentele germane din 10 mai 1941 au incendiat acoperișul bisericii rotunde, focul extinzându-se și la naos, capelă, orgă și toate celelalte părți din lemn ale bisericii. Coloanele de marmură Purbeck din altar s-au fisurat din cauza căldurii intense și deși încă mai asigurau un anumit sprijin pentru boltă, au fost considerate nesigure și înlocuite cu altele în aceeași formă, cu ușoară înclinație spre exterior, ca și cele inițiale. În timpul renovării executată după distrugerea provocată de bombardamente, arhitectul Walter Godfrey a descoperit elemente ale renovărilor din secolul al XVII-lea făcute de Sir Christopher Wren care au supraviețuit în depozite și prin urmare acestea au fost înlocuite în pozițiile lor originale. Biserica a fost sfințită din nou în noiembrie 1958¹¹.

Biserica Templieră a fost folosită și pentru ceremoniile de inițiere ale cavalerilor templieri care intrau în templu, în naosul circular, în zori, prin ușa vestică, pentru a depune jurămintele monahale de pietate, castitate, sărăcie și supunere. Detaliile ceremoniilor de inițiere au fost secrete, ceea ce a contribuit mai târziu la căderea ordinului, deoarece s-au răspândit zvonuri despre posibile utilizări blasfemiatoare, constituind un pretext pentru suprimarea ordinului.

În prezent, în Biserica Templieră se oficiază constant slujbe religioase și nunți – pentru membrii Inner and Middle Temple. Fiind biserică particulară regală, membrii corului au dreptul să poarte mantii roșii.

În biserică se organizează regulat concerte de muzică corală și recitaluri de orgă, corul fiind înființat aici din 1842. În 1927, corul Temple Church, sub conducerea lui George Thalben-Ball, a devenit celebru cu înregistrarea piesei *Hear My Prayer* de Mendelssohn, incluzând solo-ul „*O for the Wings of a Dove*” cântat de

thus, both the church and the garden appear in the play Henry VI as the setting for the fictional scene of the plucking of the two roses by York and Lancaster and the beginning of the Wars of the Roses.

The church was undamaged by the Great Fire of London in 1666, but was nevertheless renovated by Sir Christopher Wren who made extensive alterations to the interior, including adding an altar screen and installing the first organ. It subsequently underwent further restoration in 1841 by Smirke and Burton who decorated the walls and ceiling in High Victorian Gothic style in an attempt to restore the church to its supposed original appearance.

German bombing on 10 May 1941 burned the roof of the round church, with the fire spreading to the nave, chapel, organ and all other wooden parts of the church.

The Purbeck marble columns in the altar cracked from the intense heat and although they still provided some support for the vault, they were deemed unsafe and replaced with ones of the same shape, sloping slightly outwards, as the original ones. During the refurbishment carried out after the bombing destruction, architect Walter Godfrey discovered elements of Sir Christopher Wren's 17th century renovations surviving in the storerooms and so these were replaced in their original positions. The church was

rededicated in November 1958¹¹.

The Templar Church was also used for the initiation ceremonies of Knights Templar who entered the temple in the circular nave at dawn through the west door to take monastic vows of piety, chastity, poverty and obedience. The details of the initiation ceremonies were secret, which later contributed to the downfall of the order as rumours spread of possible

¹¹ *The Old Churches of London* Cobb, G: London, Batsford, 1942.

¹¹ *The Old Churches of London* Cobb, G: London, Batsford, 1942.

Ernest Lough. A fost una dintre cele mai populare înregistrări din toate timpurile ale unui cor bisericesc, atingând statutul de disc de aur (un milion de exemplare) în 1962 și realizând aproximativ 6 milioane de vânzări până în prezent. Corul este exclusiv masculin, format din 18 băieți, majoritatea frecventează City of London School și 12 bărbați profesioniști. Aceștia cântă săptămânal la slujbele de duminică.

În anul 2003, corul Temple Church a prezentat în premieră mondială piesă epică „*The Veil of the Temple*” a lui Sir John Tavener ce s-a desfășurat pe parcursul a șapte ore. În anul următor aceasta a fost interpretată de cor la Festivalul Lincoln din New York, iar o versiune de concert a fost prezentată la BBC Proms în același an. Corul de băieți apare, de asemenea, pe înregistrarea din 2016 a concertului pentru vioară *Visions* de John Rutter, precum și pe un album de muzică de Crăciun pentru voci.

Acustica excelentă a Temple Church a atras și muzicieni laici: Sir John Barbirolli a înregistrat în 1962 o celebră interpretare a Fanteziei pe o temă de Thomas Tallis de Ralph Vaughan Williams, iar Paul Tortelier a înregistrat, în aprilie 1982, integrala suitelor pentru violoncel de Bach. Compozitorul de film Hans Zimmer a ales Temple Church pentru înregistrarea părților din partitura *Interstellar* care includeau o orgă; părțile au fost interpretate de organistul bisericii, Roger Sayer. A fost prilejul cu care Zimmer a afirmat: „*Să pui picioarul în Temple Church este ca și cum ai păși într-o istorie profundă. ... Temple Church găzduiește una dintre cele mai magnifice orgi din lume*”.¹²

Biserica conține două orgi: o orgă de cameră construită de Robin Jennings în 2001 și o orgă Harrison & Harrison cu patru claviaturi, construită în 1924 ca orgă de bal privată la Glen Tanar House și instalată la Temple Church în 1954¹³.

Temple Church este unul dintre cele mai încărcate locuri de istorie a lumii. Astfel, în 1162 Biserica Rotundă a fost construită pentru a fi Ierusalimul Londrei, între 1214 – 1219 a fost negociată aici Magna Carta, iar cel mai mare erou al acesteia – William Marshall a fost înmormântat în biserică. Bătălia Amvoanelor din anii 1580 – un conflict teologic între puritani și susținătorii consensualismului elisabetan, evenimentele din 1587, 1776, 1787 – expedițiile lui Raleigh, trecând prin constituțiile coloniale, până la Declarația de Independență și Constituția americană, precum și nașterea Legii americane au avut un punct comun – Temple Church. Și până în prezent, Biserica deservește colegiile juridice Inner și Middle Temple¹⁴.

blasphemous uses, providing a pretext for the suppression of the order.

Today, the Templar Church holds regular religious services and weddings – for members of the Inner and Middle Temple. As a royal private church, members of the choir are allowed to wear red robes.

Regular choir music performances and organ recitals are held in the church, the choir having been established here since 1842. In 1927, the Temple Church Choir, under the direction of George Thalben-Ball, became famous with the recording of Mendelssohn’s *Hear My Prayer*, including the solo “*O for the Wings of a Dove*” sung by Ernest Lough. It was one of the most popular recordings of all time by a church choir, reaching gold record status (one million copies) in 1962 and achieving some 6 million sales to date. The choir is all male, consisting of 18 boys, most of whom attend City of London School, and 12 professional men. They sing weekly at Sunday services.

In 2003, the Temple Church Choir gave the world premiere performance of Sir John Tavener’s seven-hour epic *The Veil of the Temple*. The following year it was performed by the choir at the Lincoln Festival in New York, and a concert version was presented at the BBC Proms the same year. The boys’ choir also appears on the 2016 recording of John Rutter’s violin concerto *Visions*, as well as on an album of Christmas music for voices.

Temple Church’s excellent acoustics have also attracted lay musicians: Sir John Barbirolli recorded a celebrated performance of Ralph Vaughan Williams’ *Fantasy on a Theme by Thomas Tallis* in 1962, and Paul Tortelier recorded the complete Bach Cello Suites in April 1982. Film composer Hans Zimmer chose Temple Church to record the parts of the *Interstellar* score that included an organ; the parts were played by the church’s organist, Roger Sayer. It was on this occasion that Zimmer said, “*Setting foot in Temple Church is like stepping into deep history. ... Temple Church is home to one of the most magnificent organs in the world*”.¹²

The church contains two organs: a chamber organ built by Robin Jennings in 2001 and a four-manual Harrison & Harrison organ built in 1924 as a private ball organ at Glen Tanar House and installed at Temple Church in 1954¹³.

Temple Church, is one of the world’s most storied places. Thus, in 1162 the Round Church was built to be the Jerusalem of London, between 1214 – 1219 the Magna Carta was negotiated here, and its greatest hero – William Marshall was buried in the church. The Battle of the Bulge in the 1580s – a theological conflict between the Puritans and the supporters of

¹² Hans Zimmer Making of „*Interstellar*” Soundtrack (2014);

¹³ Temple Church Choir website Archived 30 March 2012 at the Wayback Machine

¹⁴ <https://www.templechurch.com/>;

¹² Hans Zimmer Making of “*Interstellar*” Soundtrack (2014);

¹³ Temple Church Choir website Archived 30 March 2012 at the Wayback Machine;

5. WESTMINSTER ABBEY

Un alt reper important al Londrei este Westminster Abbey. Se spune ca un pescar – Aldrich a avut un vis in care era prezent Sfântul Petru în apropierea Tami-sei. Ca urmare, in perioada 960-970, Sfântul Dunstan, episcopul Londrei, a edificat în această zonă o mică abație benedictină dedicată Sfântului Petru. În anul 1042 regele Eduard Mărturisitorul, considerat a fi adevăratul fondator al abației, a reconstruit biserica deoarece își dorea un loc de înmormântare pentru el și familie. Nouă biserică, sub formă de cruce, a fost sfințită la 28 decembrie 1065, cu o săptămână înainte de moartea lui Eduard. La 25 decembrie 1066, bise-rica a găzduit încoronarea lui William Cuceritorul ca rege al Angliei. În 1245, Henric al III-lea a dărâmat întreaga biserică a lui Edward (cu excepția naosului) și a înlocuit-o cu actuala biserică în stilul gotic ascuțit al perioadei. Reconstrucția naosului în stil normand a început la sfârșitul anilor 1300 sub conducerea arhitectului Henry Yevele (cel mai prolific și de succes maestru zidar din Anglia medievală târzie, ales membru al unei comisii de șase zidari tăietori ce trebuiau să informeze primarul și consilierii despre actele și articolele meseriei)¹⁵ și a conti-nuat cu intermitențe până în epoca Tudor.

Construcția actualei biserici a început sub domnia rege-lui Henric al III-lea, însă a fost finalizată abia în anul 1517.

Westminster Abbey a fost ini-țial româno-catolică, însă în anul 1535 a adoptat anglicanismul ca urmare a Reformei Protestante. În anul 1540, aceasta a devenit catedrala Londrei până în anul 1550 când sediul episcopal s-a mutat la St Paul's. În anul 1560, regina Elisabeta I a acordat Westminster Abbey titlul de biserică regală, independentă de episcopie și supusă direct suveranului, fiind întemeiată aici și o universitate.

Între anii 1722-1745, arhi-tectul Nicholas Hawksmoor a reconstruit cele două turnuri gotice ce au o înălțime de 68 de metri. Nicholas Hawksmoor, inițiat în masonerie în anul 1730, a fost o figură marcantă a stilului baroc englezesc de arhitectură de la sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea, lucrând ală-turi de principalii arhitecți ai vremii, Sir Christopher

Elizabethan consensualism, the events of 1587, 1776, 1787 – Raleigh's expeditions, through the colonial constitutions, to the Declaration of Independence and the American Constitution, and the birth of the American Law had one thing in common – Temple Church. And to this day, the Church serves the Inner and Middle Temple legal colleges¹⁴.

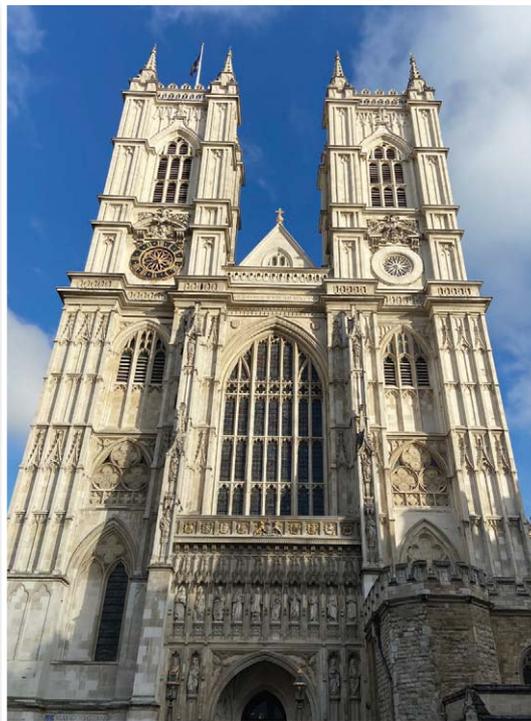
5. WESTMINSTER ABBEY

Another important London landmark is Westmin-ster Abbey. It is believed that a fisherman – Aldrich had a dream in which St Peter was present near the Thames. As a result, between 960-970, St Dunstan, Bishop of London, built a small Benedictine abbey dedicated to St Peter in this area. In 1042 King Edward the Confessor, considered to be the true founder of the abbey, rebuilt the church because he wanted a burial place for himself and his family. The new cross-shaped church was consecrated on 28 December 1065, a week before Edward's death. On 25 December 1066, the church hosted the coronation of William the Con-queror as King of England. In 1245, Henry III demolished Edward's entire church (except for the nave) and replaced it with the present church in the sharp Gothic style of the period.

The rebuilding of the nave in Norman style began in the late 1300s under the direction of the architect Henry Yevele (the most prolific and successful master mason in late medieval England, elected to a committee of six stonemasons who were to inform the mayor and council-lors of the acts and articles of the trade)¹⁵ and continued inter-mittently until the Tudor era.

Construction of the present church began under King Henry III, but was not completed until 1517.

Westminster Abbey was originally Roman Catholic, but in 1535 adopted Angli-canism as a result of the Protestant Reformation. In 1540, it became London's cathedral until 1550 when the bishop's seat moved to St Paul's. In 1560, Queen Elizabeth I granted Westminster Abbey the title of a

¹⁵ <https://www.encyclopedia.com/humanities/culture-magazines/yevele-henry>

¹⁴ [https://www.templechurch.com/;](https://www.templechurch.com/)

¹⁵ [https://www.encyclopedia.com/humanities/culture-magazines/yevele-henry;](https://www.encyclopedia.com/humanities/culture-magazines/yevele-henry)

Wren și John Vanbrugh la proiectarea unora dintre cele mai notabile clădiri ale perioadei¹⁶.

Au fost adăugate turnurile vestice și se se spune că acestea ar fi fost proiectate de Sir Christopher Wren, construite de Nicholas Hawksmoor și John James și finalizate în jurul anului 1745. Stâlpii stranei din corpul bisericii datează din 1847, iar altarul mare și retablul au fost remodelate de Sir George Gilbert Scott în 1867. Scott și J.L. Pearson au restaurat, de asemenea, fațada transeptului nordic în anii 1880.

Westminster Abbey a fost avariată de bombardamentele din timpul celui de-al doilea Război Mondial, dar a fost restaurată la scurt timp după război.¹⁷

Până în secolul al XIX-lea, la Westminster Abbey a funcționat unul dintre cele trei mari centre de învățământ britanic alături de Oxford și Cambridge, aici fiind tradusă în limba engleză prima treime a Vechiului Testament și ultima jumătate a Noului Testament din celebra *King James Bible*. Cele 80 de cărți ale versiunii King James Bible includ 39 de cărți ale Vechiului Testament, o secțiune intertestamentară cu 14 cărți pe care protestanții le consideră apocrife și 27 de cărți ale Noului Testament. Remarcată pentru „*măreția stilului*”, versiunea King James Bible a fost descrisă ca fiind una

royal church, independent of the bishopric and subject directly to the sovereign, and a university was founded here. Between 1722 and 1745, the architect Nicholas Hawksmoor rebuilt the two 68-metre high Gothic towers. Nicholas Hawksmoor, initiated into Masonry in 1730, was a leading figure in the English Baroque style of architecture in the late 17th and early 18th centuries, working alongside the leading architects of the day, Sir Christopher Wren and John Vanbrugh, in the design of some of the most notable buildings of the period¹⁶.

Western towers were added and are said to have been designed by Sir Christopher Wren, built by Nicholas Hawksmoor and John James and completed around 1745. The choir stalls in the main body of the church date from 1847 and the high altar and reredos were remodelled by Sir George Gilbert Scott in 1867. Scott and J.L. Pearson also restored the north transept facade in the 1880s. Westminster Abbey was damaged by bombing during World War II, but was restored shortly after the war¹⁷.

Until the 19th century, Westminster Abbey was one of the three great centres of British learning alongside Oxford and Cambridge, where the first third of the Old Testament and the last

¹⁶ Berman, Richard Andrew (2010). *The Architects of Eighteenth-Century English Freemasonry, 1720 – 1740* (PhD thesis). University of Exeter. hdl:10036/2999;

¹⁷ <https://www.britannica.com/biography/Peter-Scheemakers>

¹⁶ Berman, Richard Andrew (2010). *The Architects of Eighteenth-Century English Freemasonry, 1720 – 1740* (PhD thesis). University of Exeter. hdl:10036/2999;

¹⁷ <https://www.britannica.com/biography/Peter-Scheemakers>

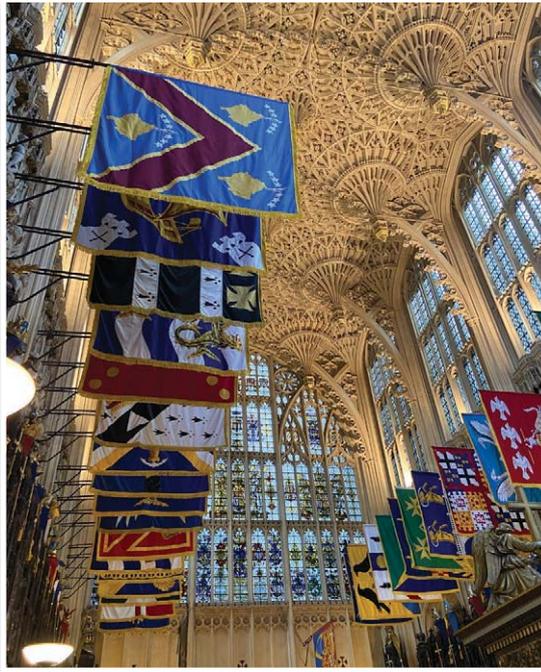

dintre cele mai importante cărți din cultura engleză și o forță motrice în modelarea lumii anglofone¹⁸.

Westminster Abbey conține foarte multe tăblițe, statui și inscripții care comemorează regi, regine, cavaleri, scriitori, actori, muzicieni, oameni de știință și oameni de stat, însă nu toți sunt îngropați aici. Printre persoanele celebre îngropate aici se numără poezii Chaucer, Tennyson și Browning, scriitorii Charles Dickens și Rudyard Kipling, Darwin liber-cugetătorul și cel ce se împotrivișe cu atâta zel episcopilor), matematicianul Sir Isaac Newton și astronomul Sir John Herschel. Se crede că există aproximativ 3.300 de persoane îngropate în biserică și sub arcade¹⁹.

Cu timpul, Westminster Abbey a devenit locul unde au fost încoronați monarhii și locul unde au avut loc nunțile regale sau ale nobililor importanți.

Cunoașterea trecutului și a reperelor este calea către auto-cunoaștere și ne ajută să realizăm că oamenii din trecut nu erau doar „buni” sau „răi”, ci motivați în moduri complexe, așa cum suntem și astăzi. Locurile simbolice păstrează istoria oamenilor, iar cunoașterea acestora este recunoștința față de generațiile plecate, pentru moștenirea pe care o avem și care continuă în noi și prin noi. Depinde de fiecare dintre noi cum păstrăm această „avere”, cum o ducem mai departe și ce vom construi pentru a lăsa generațiilor care vor veni.

half of the New Testament of the famous King James Bible were translated into English. The 80 books of the King James Bible include 39 Old Testament books, an intertestamental section with 14 books that Protestants consider apocryphal, and 27 New Testament books. Noted for its “grandeur of style”, the King James Bible has been described as one of the most important books in English culture and a driving force in shaping the English-speaking world¹⁸.

Westminster Abbey contains many tablets, statues and inscriptions commemorating kings, queens, knights, writers, actors, musicians, scholars and statesmen, but not all are buried here. Famous people buried here include poets Chaucer, Tennyson and Browning, writers Charles Dickens and Rudyard Kipling, Darwin the freethinker (and the man who so zealously resisted the bishops), mathematician Sir Isaac Newton and astronomer Sir John Herschel. There are believed to be around 3,300 people buried in the church and Cloisters¹⁹.

Over time Westminster Abbey became the place where monarchs were crowned and the site of royal and important noble weddings.

Knowing the past and the landmarks is the way to self-discovery and helps us realize that people in the past were not just “good” or “bad”, but motivated in complex ways, just as we are today. Symbolic places preserve people’s history, and knowledge of them is gratitude to generations gone, for the legacy we have that continues in us and through us. It is up to each of us how we preserve this “heritage”, how we carry it on and what we will build to leave to generations to come. ■

¹⁸ «400 years of the King James Bible”. The Times Literary Supplement. 9 February 2011. Archived from the original on 17 June 2011. Retrieved 8 March 2011.; „The King James Bible: The Book That Changed the World – BBC Two”. BBC.

¹⁹ <https://www.historic-uk.com/HistoryMagazine/DestinationsUK/Westminster-Abbey/>

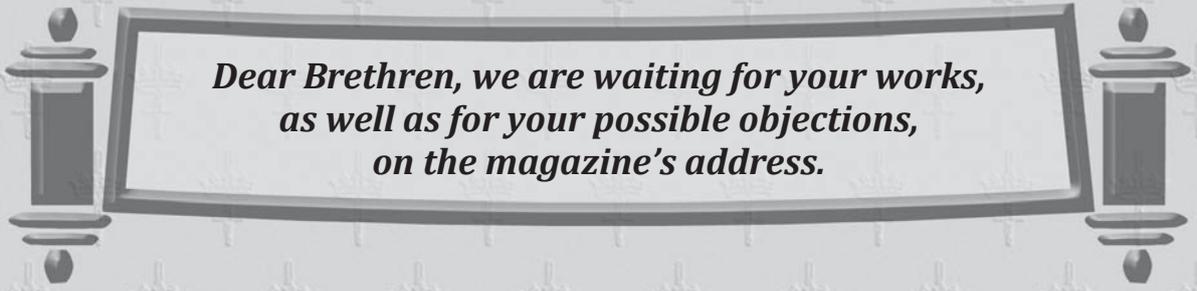
¹⁸ «400 years of the King James Bible”. The Times Literary Supplement. 9 February 2011. Archived from the original on 17 June 2011. Retrieved 8 March 2011.; “The King James Bible: The Book That Changed the World – BBC Two”. BBC;

¹⁹ <https://www.historic-uk.com/HistoryMagazine/DestinationsUK/Westminster-Abbey/>

Cuprins / Summary

Argument by Claudiu IONESCU.....	1
Interviewing MW Bro BRUNO DUMAZEL by Mirela Elena ENE.....	3
History of Concord Lodge No.134, Grand East of Netherlands by Claudiu IONESCU	12
Visiting the Provincial Grand Lodge of Bristol (photoreport)	20
Interviewing MW Bro LUIS BAEZ DELGADO by Claudiu IONESCU	22
Revd. Henry Duncan - Freemason and Innovative Banker by John BELTON.....	28
Interviewing MW CHRISTINE CHAPMAN by Mirela Elena ENE.....	32
Together with foreign delegations of the Scottish Rite (photoreport)	40
Beyond de Veil by Philip HARRIS.....	41
Visiting the Museum of the Grand East of Netherlands (photoreport)	48
London Landmarks, designed or built by Freemasons by Mirela Elena ENE.....	51

*Dear Brethren, we are waiting for your works,
as well as for your possible objections,
on the magazine's address.*

MASONIC FORUM Magazine's YouTube Channel

<https://youtube.com/c/masonicforum>

Subscriptions to MASONIC FORUM

**Accounts: R004INGB5507999900549989 - RON (ING Bank)
R085BTRLEURCRT0P82057501 - EUR (BT)**

MASONIC FORUM advertisement fees:

- the inner side of the covers: 10 EUR / cm² / issue
- in the pages of the magazine: 6 EUR / cm² / issue
- banner on website: 150 - 450 EUR / monthly

The prices do not include VAT

www.masonicforum.ro
www.masonicforum.eu